

Östgöta nation
1668-2018

Steget före – möjligen också nu?

Fredrik Lilieblad och Henrik Schauman, sammanställare av jubileumsboken.

Så är den då äntligen klar, om än inte paketerad på traditionellt sätt – Östgöta nations jubileumsbok 1668 - 2018. Projektet drogs i gång inför nationens högtidliga 350-årsjubileum, men visade sig vara svårt att slutföra. Efter ett par år i träda har det nu gått att ställa samman ett bild- och textmaterial över vår stolta historia. Dock inte i en fysisk bok, främst beroende på att bildmaterialet som samlats in ej lämpar sig för tryck.

I E-FORMAT

På fackspråk heter det att bilderna inte gått att få fram i tillräckligt högupplöst format. Därför blev det i stället en e-bok, som kan avnjutas via dator, läsplatta eller en smart telefon. Givet den digitala utvecklingen är det kanske också just e-formatet som gäller. Ingen annan nation har väl i skrivande stund presterat en jubileumsbok i e-format? Så möjligen är Östgöta nation än en gång steget före alla andra. Unga och gamla nationsmedlemmar samt andra gynnare tillönskas nu en givande läsning. Minns och fröjdas i ungdomen, eller i den ungdom som varit!

Lund och Stockholm i november 2021

Tack till alla ni som bidragit med texter till de olika kapitlen. Till skillnad från er är alla personer på bilderna i boken inte namngivna. Men den som inte är nämnd är för den skull inte glömd. Några vänliga själar har lämnat andra bidrag – korrekturläst, skickat in bilder eller annat material som berikat framställningen. Dessa är Cecilia Bengtsson, Jenny Björsne, Anders Ejendal, Thomas Esping, Hans Fredriksson, Jonas Gunnarsson, Paula Harting, Camilla Norberg, Helena Sandberg, Håkan Samuelsson, Tanja Skogh, Joakim Skyllermark, Michael Standar och Kristina Strand-Larsson. Tack alla! Lunds universitets arkivarie Fredrik Tersmeden har varit behjälplig med råd och dåd gällande nationens äldsta historia. Även till honom framförs ett varmt tack.

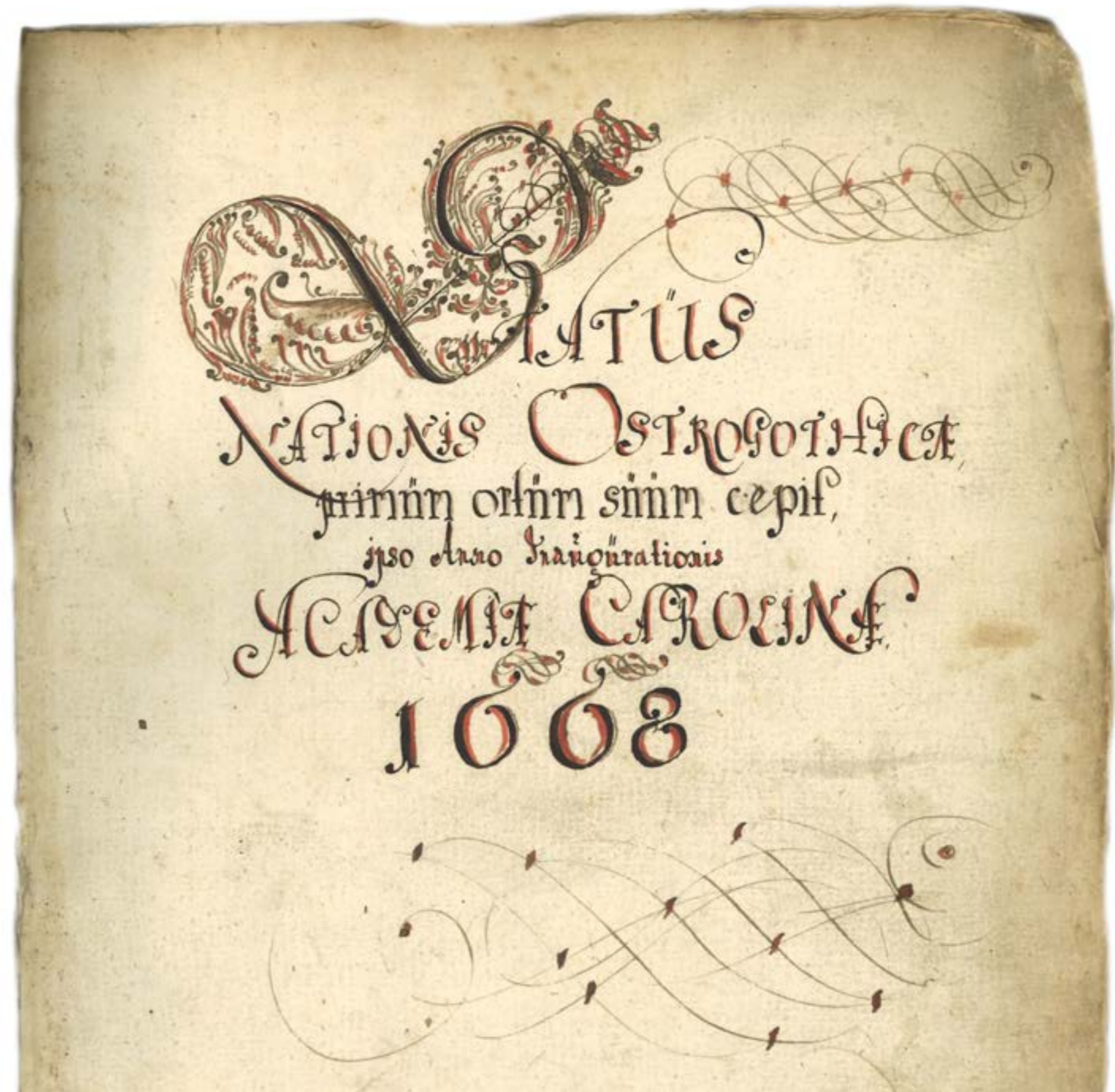
Fantastisk tillbakablick

1668-1950

Den här boken är skriven för att fira Östgöta nation och de 350 år nationen har förgyllt så många studenters liv med glädje, gemenskap och ett hem. Vi vill rikta ett stort tack till alla som har varit engagerade i projektet och på olika sätt bidragit till att göra det möjligt. Att se tillbaka 350 år i tiden har varit extremt roligt och lärorikt och att sammanställa allt i text och bild har varit en stor utmaning. Det vi insett under skapandet av denna bok är hur viktig nationen har varit för alla under studietiden i Lund. Det är här vänskaper formas, kärlek hittas och minnen för livet skapas. Vi hoppas nu att boken ger er läsare en fantastisk tillbakablick på er tid i Lunds bästa nation!

Med vänliga hälsningar,

Julia Carldén, Qurator 2018 och Malin Rickle, Qurator 2019

Ur kaos och mörker

Hans Grevelius, Hedersledamot

ÅRET VAR 1668. Tio år tidigare hade Skåne blivit svenskt vid freden i Roskilde. Försvenskningen hade inletts och Lunds universitet bildades 1666. Undervisningen drog igång efterhand och den första riktiga terminen var vt-68. Samma termin bildades Lunds universitets första nation – Östgöta!

Så här gick det till: Januari var uppriktigt skånsk och en förskräcklig kopia av en vanlig skånsk november. Östgötarna hade kommit till Lund efter en jul tillsammans med familj, släktingar och vänner. Överallt hade de mötts av mat, omtanke och den respekt som följde med boklig bildning. Avresan var förfärlig. Hejdlös gråt ”Ses vi igen?”, allvarliga förmaningar ”Studera flitigt” och löften om evig trohet ”Jag väntar dig”. Och resan: tre dygn i ett skakigt helvete mitt i smällkalla vintern. Och framkomsten till en dyngskitig håla där ingen begrep svenska, än mindre östgötska. Lärarna talade danska, latin och tyska. Maten var lika främmande som människorna. Idag finns det ett ord som beskriver östgötarnas situation: utanförskap.

De satt på sina dragiga kammare och åt på resterna av medskick- en av mat, gick på föreläsningar, läste och skrev. Staden frös, det var kallt på kammare och i föreläsningssalar. Den eviga fuktiga västan tog sats över Sundet, ilade genom gränderna och smög sig in mellan bjälkar, bräder och plank. Mörkret var medeltida.

Det fanns ett ljus: att träffa landsmän. Tillsammans kunde de sitta rakt upp och ner i timtal och tala östgötska rakt ut i luften – bara trams och skvaller hemifrån. Det var avkoppling och en befrielse efter latinet och tyskan och en lättnad efter alla försök att göra sig förstadd av ”danskarna”. När östgötarna var tillsammans var det nästan som hemma.

LÖRDAG DEN 20 JANUARI 1668

Efter en gemensam föreläsning i ”Gamla Testamentets Exegetik” reste sig Rinman upp i Kungshuset och äskade tystnad. ”Landsmän” sa han på så mycket östgötska han kunde och fortsatte: ”Jag vänder mig till mina landsmän – östgötarna” Genast samlades ett gäng runt honom. Blickarna var entusiastiska. Vankades det mat? Upptåg? ”Välkomna hem till mig på lördag efter vespren” Han sänkte rösten, lutade sig framåt och viskande. ”Vi östgötar ska bilda en Östgöta nation här i Lund. Vi ska vara första nation här i Lund. För alltid först!”

Hänförelsen byttes snabbt till tvekan. Skaran av män ryggade tillbaka. Nationer var förbjudna i Lund.

En efter en tog de till orda. Torpadius från Torp harklade sig och sa. ”Det är ju olagligt. Universitetet har förbjudit nationer”. Han fick medhåll av Hulthenius från Hult: ” Jag vill inte riskera nåt. ”Det vore dumt instämde Schedell från Skeda och fick omedelbart medhåll av Holméus från Holma. ”Jag har en tenta”, sa Gudheiminius från Gudhem. ”Jag har mina kläder på tvätt”, sa Arenius. ”Jag skriver på min uppsats”, sa Cirreus. ”Nation är synd”, sa Borning. ”Mina skor är på lagning och jag har lovat far o mor att inte socialisera”, sa Lindeman.

TRE I KÄRNTRUPPEN

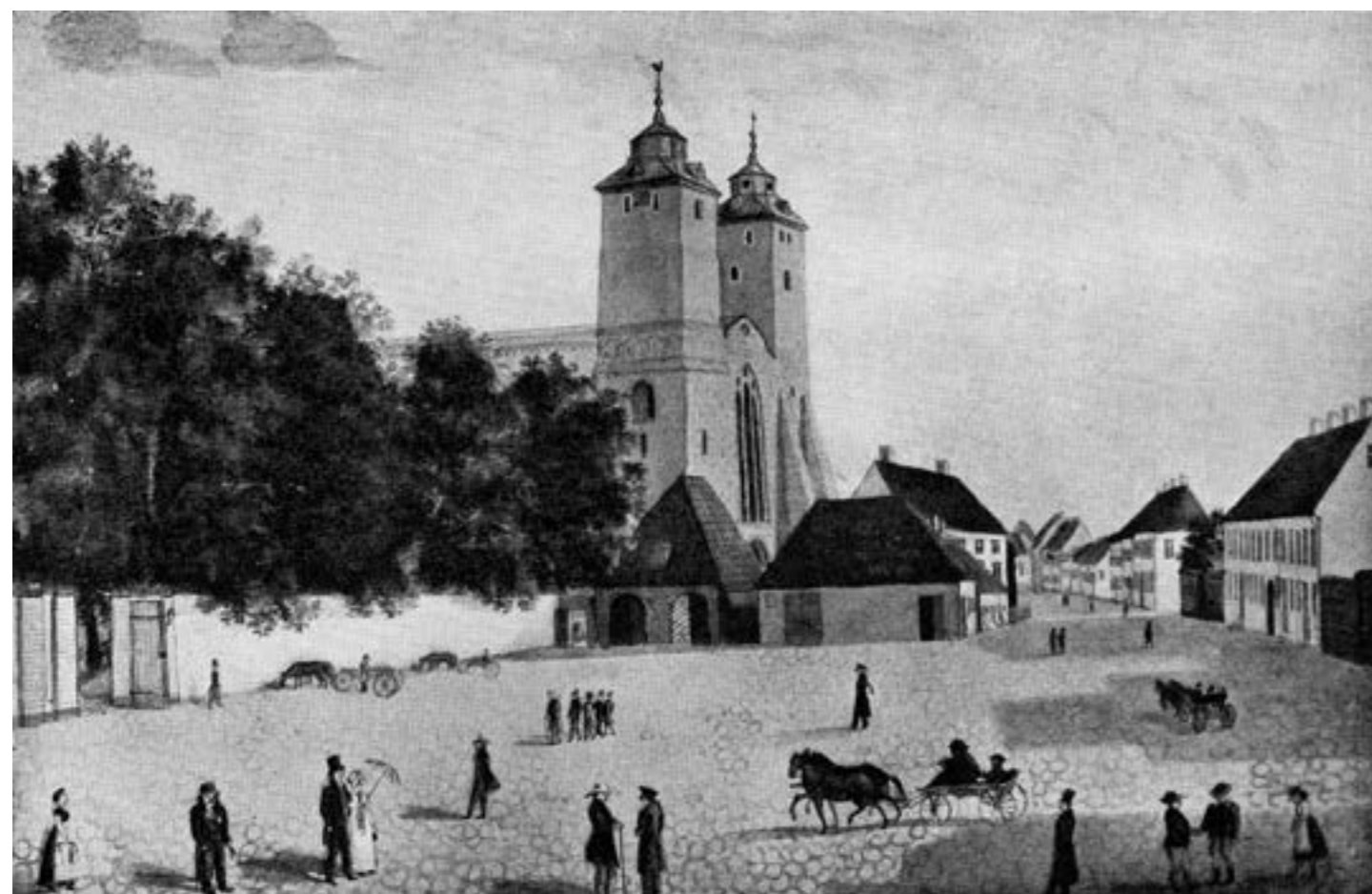
De försvann en och en. Till slut var det bara en skara kvar – tre personer. Det var: Seved Rinman, född i Rinna. Föräldrar Olavus Erici och hans hustru Brita. Student i Upsala 1661 och i Wittenberg. Kyrkoherde i Rinna och i Ekeby, död 1712. Gift med Anna Hillmann i hennes andra gifte. Seved refererade ofta till sina erfarenheter från europeiska universitet och sina positiva erfarenheter av nationslivet. Efter sina studier återvände han så småningom till Rinna där han ägnade mycket kraft åt planerna på att bygga till kyrkan – ett projekt som förverkligades 130 år senare.

Petrus Wangel, född i Vånga 1629. Föräldrar Israel Wongorosander, kyrkoherde och Emerentia Persdotter. Student i Upsala 1652 och i Åbo 1665, död i Västra Ed 1677. Petrus var uppvuxen i Vånga mellan Roxen och Glan och vida känd för sin fina sångröst. Han var ständigt glad och brydde sig stort om morgondagen. Han hade ett problem: han kunde inte fatta beslut vare sig det gällde små beslut: vilken psalm ska vi sjunga? Till livets stora beslut: kärleken. Han förblev ungmål hela sitt liv.

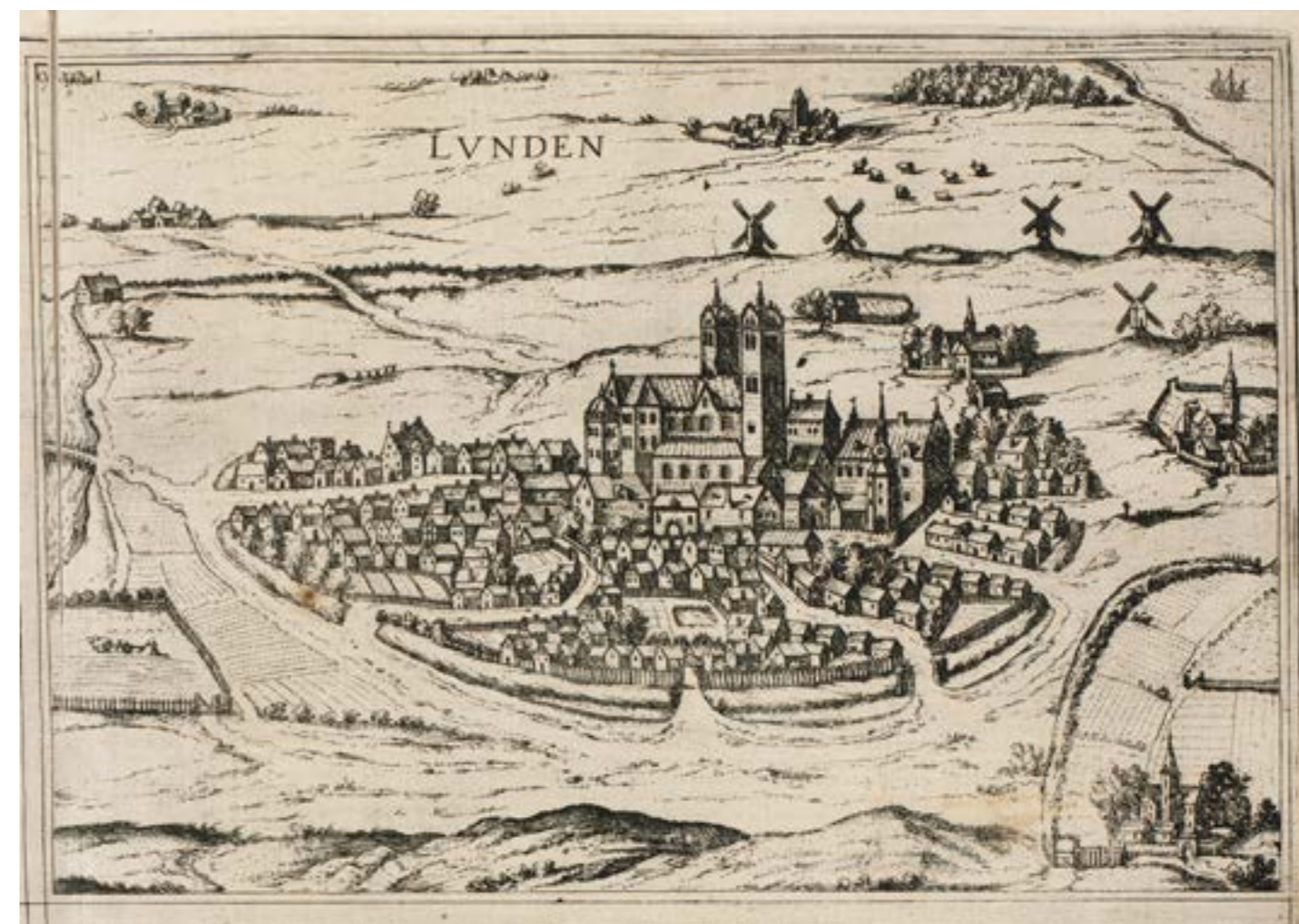
Andreas Mothzenius född i Motala omkring 1630. Föräldrar Joannes Ingemari Sundius, kyrkoherde och Elin Andersdotter. Student i Upsala 1655. Andreas var teologisk teoretiker och hade fördjupat sig i ”treenigheten” vilket kom att visa sig betydelsefullt när ÖG bildades en vecka senare. Han visste allt om Fadern, Sonen och den Helige Ande men hade det svårt med latinet, vilket gjorde hans teologistudier onödigt snåriga. Han blev så småningom en älskad präst.

LUNDAGÅRD, LUNDS DOMKYRKA OCH LILLA TORG. EFTER EN TRYCKT REPRODUKTION AV EN ETSNING ÅR 1782 AV JOHAN FREDRIK MARTIN (1755-1816) EFTER EN MÅLNING AV ELIAS MARTIN (1739-1818) (BESKUREN).

LILLA TORG OCH STORA KYRKGATAN I LUND OMKRING 1830. TILL VÄNSTER SES LUNDAGÅRDSMUREN. EFTER EN TRYCKT REPRODUKTION AV EN AKVARELL AV G. W. PALM.

LUND CA 1588.

LÖRDAGEN DEN 27 JANUARI 1668

Det var alltså Wangel och Mothenius som efter vespern träffades hemma hos Rinman som hade rum i Kattesund hos en karduansmakare. Vårdfolket eldade flitigt och skorstenen passerade hans rum och höll det varmt. Han hade en säng, ett bord, en stol och en rejäl koffert som fungerade som stol.

Gästerna kom iklädda sina bästa kläder i olika nyanser av fattigsvart, något gick åt det bruna hållet, nåt mot det blå. Vårjorna satt där de skulle och på uppmaning av värden sattes de i ett hörn av rummet. ”Vi är bland vänner” sa Rinman, tände ett ljus och plockade fram ett handskrivet dokument på flera sidor, allt på latin ”Östgöta nation i Lunds stadgar”.

”EN LUNDASTUDENT ÄR BEREDD TILL BÅDADERA, MEN VI ÖSTGÖTAR VILL MER. VI SKA STUDERA. JA! VI SKA FÖRSVARA VÅRT FOSTERLAND. JA! MEN VI ÖSTGÖTAR VILL MER: VI SKA HA TID FÖR ETT LIV, FÖR OMTANKE, GEMENSKAP, FÖR LEK OCH IDROTT, FÖR UMGÄNGE OCH KAMRATSKAP. VI ÖSTGÖTAR ÄR STUDENTER. VI ÄR KRIGARE. VI ÖSTGÖTAR ÄR LYCKLIGA! VI ÄR TILL FÖR VARANDRA! VI SKA VARA FÖRSTA NATION. FÖR ALLTID FÖRST! VI ÄR DET GODA LIVET! VI ÄR DEN GODA TREENIGHETEN!”

Han började läsa långsamt och högtidligt och efter några meningar hade den latinsvage Wangel tappat bort sig ibland tvära kasus och svaga prepositioner. Mothenius lyssnade välvilligt och ställde frågor men alla besvarade Rinman med ett kortfattat: ”Så gör man i Wittenberg”. Mothenius lyssnade alltmer förstrött. När Rinman slutat läsa såg han framför sig fyra ögon som stirrade tomt, rakt in i ljuset. De antydde inte en med min vad de tyckte om den geniala idén – en östgötsk nation i Lund. Han kröp närmare ljuset, tog ett djupt andetag och samlade sig till en sista ansträngning för att övertyga sina östgötar.

I LJUSAN LÅGA

”Landsmän!”, skrek han med kraft och gjorde en vädjande gest mot sina

åhörare med västra handen. Den östra närmade sig ljuset och Östgöta nations stadgar fattade eld. Rinman såg sitt arbete bli till aska. Alla tre kastade sig över ljus och stadgar för att kväva elden. De lyckades. Det blev beckmörkt i rummet och genom iveren att släcka branden hamnade alla tre på golvet i en hög. Seved ropade i mörkret: landsmän östgötar, östgötar, landsmän. När brandfaran var över satt de kvar på golvet.

Rinman återfick så småningom fattningen och fortsatte stående på knä i mörkret: ”En lundastudent är beredd till bådadera, men vi östgötar vill mer. Vi ska studera. Ja! Vi ska försvara vårt fosterland. Ja! Men vi östgötar vill mer: Vi ska ha tid för ett liv, för omtanke, gemenskap, för lek och idrott, för umgänge och kamratskap. Vi östgötar är studenter. Vi är krigare. Vi östgötar är lyckliga! Vi är till för varandra! Vi ska vara första nation. För alltid först! Vi är det goda livet! Vi är den goda treenigheten!”

Vi ordet treenighet vaknande Wangel till, reste sig från golvet satta sig på kofferten och sa med allvarlig stämma. ”Jag är med”.

Rinman log i mörkret mot Mothenius som reste sig upp med stöd av bordet, lätt hakan falla fritt, tungan lägga sig tillrätta mot baksidan av de främre tänderna i underkäken och ur hans strupe strömmade ett tungt, östgötskt: ”Kör”.

Som allt annat stort och betydelsefullt skapades Östgöta nation i Lund ur eld och aska, i kaos och mörker. Men det blev snabbt ljusare och redan dagen därpå hade Rinman, Wangel och Montenius träffat Östgöta nations förste inspektör Martin Nordeman.

Och så fortsatte det. De tveksamma studenterna blev efter hand medlemmar i Östgöta nation och 1668 hade nationen 14 medlemmar. Idag 350 år senare har ÖG haft tiotusentals medlemmar som precis som 1668 stolt kan säga: ”Vi är först. För alltid först.”

Tack vare Rinman, Wangel och Monthelius.

Steget före – redan från start

Fredrik Lilieblad, Qurator HT-1988

STEGET FÖRE! Det har varit Östgöta nations paroll, åtminstone decennierna närmast före 350-årsjubileet. Några decennier är inte så lång tid i en verksamhet som funnits sedan 1600-talet, men parollen stämmer faktiskt även historiskt. Östgöta är den äldsta studentnationen i Lund och låg således steget före redan från start. Nationen grundades 1668 och hade under premiäråret 14 medlemmar. Universitetet hade grundats redan 1666, men invigdes inte förrän 1668 och är på så sätt årsbarn med nationen.

Studentnationer eller landskapsföreningar var inte någon nyhet på 1660-talet. I Uppsala hade de funnits i mer än tjugo år. I nationshistoriens gryning var medlemskapet frivilligt och det var studenterna själva som tog initiativ till bildandet. Detta gillades inte av universitetet som menade att nationerna tog kraft från studierna, bidrog till pennalism och till att äldre studenter ledde in yngre förmågor på allsköns irrvägar. I Uppsala infördes därför ett förbud. Även i Lund fanns ett nationsförbud när universitetet grundades.

SÄKRA SOCIAL KONTROLL

Trots förbudet tog verksamheten fart och östgötarna valde Martin Nordeman till sin första inspektör. Allt enligt en modell från Östgöta nation i Uppsala, där flera nationsmedlemmar redan hunnit studera. Nordeman var professor i matematik. Han stannade som inspektör i fyra år och blev därefter universitetets rektor. Det finns uppgifter om att ilska kollegor bidrog till att han lämnade sin post eftersom nationerna var så ifrågasatta.

Men motståndarna fick snart ge sig och i början av 1670-talet beslutade universitetet att varje studentnation skulle hållas under uppsikt av en professor. Drygt 20 år senare blev landskapsföreningarna till och med officiellt erkända genom ett kungligt brev. Då ställdes det krav på att varje student skulle tillhöra en nation. Undantagna var adelsmän – som ansågs kunna ta vara på sig själva – och studenter som hade föräldrar i universitetsstaden. Med tiden tycks universitetet ha insett att nationerna kunde vara ett redskap för social kontroll och användas i kampen mot den lättja och synd

som ansågs grassera i Lund. Det dröjde till början av 1800-talet innan ett nationsobligatorium infördes som gällde alla studenter.

Nationens första Qurator hette Johan Schedell. Han återkom i rollen som Qurator flera gånger åren närmast efter grundandet. Den första medlemmen var Seved Rinman. När han skrevs in i nationen hade han redan varit student i Uppsala men också i tyska Wittenberg, som länge var ett av Europas finaste och mest berömda universitet. Senare i livet arbetade Seved bland annat som kyrkoherde i Ekeby nära östgötska Boxholm.

Bland de första medlemmarna dominerande prästsönerna. Så såg det också ut de första hundra åren då lite mer än en tredjedel av nationsmedlemmarna kom från just prästfamiljer. Men spridningen var ändå ganska bred och bland östgötarna i Lund fanns det även söner till torpare, sjömän samt mjölnardrängar.

HÅRT STUDENT- OCH NATIONSLIV

De första åren hade universitetet en tydlig internationell profil och välkomnade svenska, danska och tyska studenter. Även lärarkåren bestod till ungefär lika stora delar av svenskar, danskar och tyskar. Senare blev universitetet en del av försvenskningen av Skåne, men den processen tog fart när det skånska kriget avslutats. Kriget bröt ut på 1670-talet då arméer åter drog fram genom Skåne och tvingade nationen att hålla stängt några år. Kriget återkom 1710 genom slaget vid Helsingborg. Som om inte detta var nog satte en pestepidemi 1712 stopp för all undervisning under en tid. Pestens framfart var förödande. I Malmö dog nära halva befolkningen.

Även utan krig och pest lär studentlivet i den nymornade lärdomsstaden Lund ha varit hårt. Till vardags kunde de östgötska studenterna möta fientligt sinnade lundabor. Det talades danska i staden och Lund – som i det närmaste var en illaluktande bondby modell större – var dansksinnat. Skolbarn kastade sten på de ”svenska” studenterna och det hände att beväpnade folkhopar förföljde studenter längs gatorna.

Många var unga när de lämnade hemmets lugna vrå och skrevs in vid universitet, ibland bara 14–15 år. En ny student som kom

DET TALADES DANSKA I STADEN OCH LUND – SOM I DET NÄRMASTE VAR EN ILLALUKTANDE BONDBY MODELL STÖRRE – VAR DANSKSINNAT.

”STUDENT PÅ VÄG TILL LUND”. SÅ HETER TAVLAN SOM MÅLADES AV KONSTNÄREN NILS ÅNDERSSON (1817 – 1865). HAN STUDERANDE ALDRIG I LUND, MEN PASSAR ÄNDÅ VÄL IN I DEN HÄR JUBILEUMSBOKEN EFTERSOM HAN VAR FÖDD I KÄTTILSTAD SOCKEN I SÖDRA ÖSTERGÖTLAND.

”SANDGATAN I LUND”. MÅLNING AV AV JOSEPH MAGNUS STACK FRÅN LUNDS UNIVERSITETS KONSTSAMLING. HÄR SYNS DEN MUR SOM LÄNGE OMGAV LUNDAGÅRD OCH GJORDE OMRÅDET TILL EN FREDAD SAMLINGSPLATS FÖR STADENS AKADEMIKER.

STUDENTER SOM BETEDDE SIG ILLA KUNDE HAMNA I UNIVERSITETETS EGET FÄNGELSE SOM KALLADES "PROBAN". DET LÅG UNDER EN PERIOD I DET SÅ KALLADE LIBERIET – EN AV DE FÖRSTA FASTIGHETER UNIVERSITETET HUSERADE I OCH SOM ÄNNU IDAG ÅTERFINNS VID KRAFTS TORG.

till Lund och nationen hade med sig gymnasiebetyg och testimonium med omdömen om karaktär och levnads-sätt. Även eventuella försyndelser fanns nedtecknade. I Linköpingspojken Elias Lindgrens testimonium stod det att han förskrivit sig åt satan, men sedan kommit på bättre tankar. Det kom ändå att gå hyfsat bra för Elias.

Efter åren i Lund slutade han sina dagar som handlare i Bordeaux.

Novischtiden varade i flera månader. Då skulle novischen varje dag anmäla sig för en äldre student och vid behov ställa upp med allehanda tjänster. Attityden mot de nya var tuff och behandlingen hårdhänt. Novischerna fick stå ut med allt från förnedrande invigningsceremonier till örffilar, hugg och slag. Den som hade pengar över kunde betala in en avgift till nationskassan och slippa delar av pennialismen.

Vardagslivet var reglerat. En missad föreläsning kunde leda till förvisning från Lund. Det rädde utgångsförbud från klockan nio på kvällen. En östgöte som vistades ute efter denna tid – och i värsta fall besökte en krog – kunde straffas med böter. Böter kunde också den få som missade att gå på nationsmötet.

En student förväntades dessutom läsa bibeln både morgon och kväll. Den som missade en gudstjänst kunde hamna i fängelse och det gällde även den som blev påkommen med att spela kort om pengar eller skjuta skarpt inom stadens murar. Dessa straff avtjänades i universitetets eget fängelse som kallades "proban". Fängelset låg under en period i det så kallade Liberiet – en av de första fastigheter som universitetet huserade i och som ännu idag återfinns vid Krafts Torg. En annan viktig fastighet var Kungshuset i Lundagård, som var universitetets huvudbyggnad till in på 1880-talet.

STIPENDIER – ÄVEN I NATURA

Dätidens studiestöd handlade helt och hållet om stipendier som studenterna kunde söka. Till en bit in på 1700-talet fanns det dessutom något som kallades kommunitet – ett sorts stipendium i natura, där studenten garanterades ett lagat mål mat om dagen under ledning av en spismästare. Vad gäller penningstipendier dominerande de kungliga stipendierna till en början, men under 1700-talet

ÄVEN OM DE FLESTA STUDENTER VAR FATTIGA SÅ FANNS DET DE SOM ANSTÄLLDE TJÄNSTEFOLK, BLAND ANNAT VÄCKARE SOM HADE TILL UPPGIFT ATT FÅ LIV I SIN SOVANDE UPPDRAGSGIVARE INFÖR DAGENS STUDIER.

tillkom alltfler så kallade magnatsstipendier som olika donatorer stod bakom. På 1800-talet inrättade även riksdagen stipendier, men de första någorlunda moderna studiemedlen dröjde till en bra bit in på 1900-talet.

Beträffande boende var många studenter inackorderade hos professorer, präster eller borgare. Under

1800-talet blev det vanligare med studentkaserner, där ett antal rum inreddes i ett större hus och något som kanske kan liknas vid korridorliv förekom. Senare bygges skraddarsydda studenthem, till exempel Lunds Studenthem och välkända Johan Henrik Thomanders Studenthem som instiftades 1895 via en donation.

En bit in på 1800-talet kostade ett bra studentrum 16 riksdaler per termin och för 25 riksdaler per månad fick man två måltider på något av Lunds värdshus. Många studenter var då också hänvisade till "hämtarmat" som lagades och sedan hämtades hos någon av stadens fruar. Då kom man undan med 8 riksdaler i middagskostnad per månad.

Även om de flesta studenter var fattiga så fanns det de som anställde tjänstefolk, bland annat väckare som hade till uppgift att få liv i sin sovande uppdragsgivare inför dagens studier. En väckare kunde dessutom sköta skoputsning och göra upp eld i studentrummet vintertid. Vissa hade det dock betydligt bättre. För en adelsman som studerande i Lund i slutet av 1600-talet kunde det vara självklart att också avlöna dans-, språk- och fäkstmästare.

STEGET FÖRE MED STADGAR

I Östgöta nation sammanträdde studenterna, förde kassabok, skrev protokoll och antog stadgar. Östgötarna låg steget före med sina stadgar, som senare kom att stå modell för övriga nationer i Lund. Stadgarna reglerade inspektors och Quators roll, medlemmarnas skyldigheter och rättigheter, finansiering av nationen, hur nationsmötena skulle genomföras och mycket annat. Det stadgades också att Quator skulle förmana nationsmedlemmar som levde "oanständigt och illa, i dryckenskap, osämja och annan liderlighet". Nya medlemmar fick gå ed på stadgarna innan de togs upp i nationsgemenskapen.

När nationerna erkändes fullt ut på 1690-talet fick de samtidigt ansvar för att övervaka medlemmarnas studieresultat. Det anordnades disputationsovningar och orationer för att studenterna skulle hålla liv sina kunskaper och förbereda sig för examensprov. Nationerna hade även en social roll och förväntades ta hand om sjuka eller fattiga medlemmar. Det hände att studenter redan var gifta och alltså hade med sig en äkta hälft till Lund när de skrevs in i nationen. Studentäktenskap var inte alltid uppskattade. År 1729 kallade Östgötas inspektor Magnus Rydelius äktenskapen för ”denna skadeliga och owanliga sed”, som han menade drog skam över nationen. Gifta nationsmedlemmar lär till och med ha riskerat att uteslutas.

Förutom Qurator bestod nationsledningen av proqurator och notarie som skötte den löpande verksamheten samt av seniorer. Övriga studenter var uppdelade på juniorer och novitier. Man kunde vara Qurator i mer än ett år och vissa studenter återkom i ämbetet flera gånger under sin studietid. Nationsledningen fick i vissa fall ersättning för sina insatser från övriga medlemmar och lär heller inte ha behövt betala egna nationsavgifter. Från 1700-talet hade nationen avlönade biktfäder, eller själasörjare som de också kallades. Behovet av dessa tidiga, studiesociala tjänster tycks ha upphört i mitten av 1800-talet.

Under lång tid saknade nationen en fast punkt. Eftersom medlemmarna var få kunde nationsmöten och andra sammankomster hållas hemma hos inspektor eller i Qurators kammare. Verksamheten var inte heller i övrigt särskilt skrymmande. De viktigaste tillhörigheterna var medlemsmatrikeln, nationsprotokoll, stadgar, sigill och senare en fana. Det mesta kunde förvaras i en kista där också nationskassan fanns, som Qurator och notarie hade varsin nyckel till.

PROTOKOLLEN TALAR

De tidiga nationsprotokollen handlar en hel del om räkenskaper. Studenterna betalade sina inskrivnings- och nationsavgifter, som viktiga inkomstkällor. Det verkar även som nationen kunde tjäna en slant varje gång en student skulle examineras eller disputera. Nationens utgifter var minst sagt varierande. Penningbidrag kunde ges till nationsmedlemmar för kläd- och bokinköp. Valborgsmässoafton 1687 togs beslut om att ”Landskapet imorgon inköper öhl och kommer samman till en liten aftonlust”. Kostnaden var 5

daler och 9 öre. Nationen ersatte inspektorn för hans insatser, men skänkte även bort silverkannor och andra gåvor till inspektorer och lokala dignitärer. År 1694 fick inspektor Jonas Hörling två silverknappar i gåva. På den ena var Östgötas vapen ingraverat och på den andra stod det Natio Ostrogothica. Sommaren 1712 var det nya bud. I dessa pesttider fick nationen låna ut pengar till samma inspektor som hamnat i ekonomiskt trångmål – pengar som sedan aldrig betalades tillbaka.

Pengar kunde även betalas ut till den som författade hyllningstal, grav- eller gratulationsskrifter eller gjorde andra tjänster som nationen uppskattade. År 1690 fick klockaren i domkyrkan en slant av östgötarna för att han ringt i kyrkklockorna på självaste universitetskanslerns begravning.

Apropå ekonomi kunde medlemmar vid behov låna pengar ur nationskassan mot en pant, som oftast bestod av böcker, kläder eller andra tillhörigheter. Detta gjorde östgötastudenten Nordenstrandz

ÖSTGÖTARNÄ VAR FÖRST MED ATT TA FRAM STADGAR, SOM KOM ATT STÅ MODELL FÖR ÖVRIGA NATIONER I LUND. HÄR REGLERADES INSPEKTOR OCH QURATORS ROLL, MEDLEMMARNAS SKYLDIGHETER OCH RÄTTIGHETER OCH FINANSIERING AV NATIONEN OCH MYCKET ANNAT. STADGARNÄ I ”LUNTAN” PÄ BILDEN ÄR DOCK INTE DE FÖRSTA SOM TOGS FRAM, UTÄN FRÄN 1746.

ÄKADEMISKA FÖRENINGEN BILDADDES 1830 OCH HUSERADE TILL EN BÖRJAN I DEN SÄ KALLDE SYLWANSKA GÄRDEN. SENARE FLYTTADE ÄF IN I NYBYGGDA LOKALER – DEN BERÖMDA YNGLINGABORGEN I LUNDGÄRD – SOM INVIGDES 1851.

1689 och lämnade då sina pistoler i pant. När lånet sedan inte kunde återbetalas sålde nationen pistolerna.

I protokollen genom seklerna återkommer anteckningar, där inspektorer vädjar till, förmanar eller till och med hotar nationsmedlemmar som festat om och levt rövare – bland annat genom att skjuta skarpt mot hus eller slå in fönster och dörrar. Från tid till annan hamnade studenter i bråk med lundensiska gesäller, bodbiträden och slaktardrängar. I december 1819 fick en östgöte som hette Bremer ett rejält kok stryk.

Dagen innan hade en gesäll slagit ett huggjärn i huvudet på en annan student, som enligt protokollen ”ännu suckade under svåra blesyrer”.

Det fanns samtidigt en samhörighetskänsla bland studenterna som med tiden gjorde Lundagård till sin samlingsplats. Området var länge omgivet av murar och blev en fredad plats för stadens akademiker. Vid vite av en daler var det i slutet av 1700-talet förbjudet för gesäller och annat löst folk att ta vägen genom Lundagård. Muren revs i omgångar under 1800-talets första hälft. Vid åtminstone ett tillfälle protesterade studenterna våldsamt, bland annat genom att kasta sten mot biskop Wilhelm Faxes residens – mannen som ansågs stå bakom rivningsbeslutet.

ÖSTGÖTA VAR EN LITEN NATION OCH TILLSTRÖMNINGEN AV NYA MEDLEMMAR BEGRÄNSAD. FRAM TILL MITTEN AV 1700-TALET FICK NATIONEN MELLAN FEM OCH FEMTON NYA MEDLEMMAR PER ÅR.

GEMENSAMMA SATSNINGAR

Östgöta var en liten nation och tillströmningen av nya medlemmar begränsad. Fram till mitten av 1700-talet fick nationen mellan fem och femton nya medlemmar per år. Senare under detta århundrade räckte nyrekryteringen inte till. Då blev det kris. Det fanns helt enkelt för få östgötar för att verksamheten skulle kunna fortsätta som tidigare. Lika illa var det i Kalmar respektive Västgöta nation.

Därför bildade de tre nationerna 1767 Götiska nationen. Den gemensamma lösningen fungerade i drygt trettio år. Dödsstöten kom 1798 när en ny inspektor skulle väljas. Östgötarna tyckte inte att valet gått rätt till och beslöt sig för att återigen bilda en egen nation. I protokollen kallas Västgöta och Kalmar för ”bihang” när östgötarna väljer en egen inspektor och lämnar Götiska nationen med buller och bång.

Senare under 1800-talet började student- och nationslivet i Lund förändras. År 1830 bildades Akademiska Föreningen (ÄF). Tanken på en förening hade funnits länge och målet var att skapa en samlingsplats för lärare och studenter. Föreningen köpte in en fastighet som blev hemvist också för studentnationerna. Den hette Sylwanska gården och låg i Lundagård, ungefär vid den nuvarande Tegnérplatsen. Sylwanska gården

DET BERÖMDA KUNGSHUSET I LUNDAGÅRD, DÅR CARL XII ENLIGT SÅGNET EN GÅNG RIDIT UPP FÖR TRAPPORNA. KUNGSHUSET FUNGERADE SOM UNIVERSITETS HUVUDBYGGNAD TILL IN PÅ 1880-TALET, DÅ DET NUVARANDE UNIVERSITETSHUSET STOD KLART.

överläts med tiden på nationerna och blev deras föreningshus. Senare flyttade AF in i nybyggda lokaler – den berömda Ynglingaborgen i Lundgård – som invigdes 1851. AF-huset blev den nya knutpunkten för nationerna. Här huserade de med sina verksamheter fram till dess att nationshuset såg dagens ljus i mitten av 1900-talet.

HELGA FREDRIKA – FÖRSTA KVINNAN

I Östgöta nations inre liv vittnar protokollen från 1800-talet om att nya frågor var på agendan. Redan 1809 hade en ny kista tillverkats ”att förvara nationens dokumenter och Bibliothek uti”. Senare in på 1800-talet hade biblioteket blivit stort och dels gjort att bokkistan förvandlats till ett bokskåp, dels att östgötarna börjat utse en nationsbibliotekarie. Biblioteket – som lär ha innehållit en del rariteter – lär så småningom ha övertagits av AF.

Vid den här tiden gjordes också en insamling bland tidigare med-

lemmar för att reparera nationens fana. Den var så trasig att östgötarna knappt ville visa upp den vid högtider och sammankomster. En annan nyhet var invalet av hedersledamöter. År 1831 var det premiär. Först ut var Carl Johan Hill, professor i matematik, rektor vid universitetet och sedermera pappa till den berömda Lundakonstnären och landskapsmålaren Carl Fredrik Hill.

På 1860-talet nådde medlemsantalet bottennivåer och nationen kämpade för sin överlevnad. Värst var det 1867 då det inte fanns en enda medlem. Men det skulle vända och ytterligare några år framåt – 1883 för att vara exakt – skedde något banbrytande när den första kvinnliga studenten skrevs in. Hon hette Helga Fredrika Linder, kom från Östgötametropolen Linköping och tog en filosofie kandidatexamen i Lund. En bit in på 1890-talet kändes historiens vingslag återigen bland östgötarna i Lund. Då skrevs nämligen sonsonsonsonen till Seved Rinman – den allra första medlemmen – in i nationen.

NATIONSMEDLEMMAR I HISTORIEN

Vad gäller nationsmedlemmar från de tidiga seklerna har vissa gjort avtryck i historien. Några är förevigade med namn på läktarväggen i Akademiska Föreningens stora sal, till exempel G F Gyllenborg, kansliråd och medlem av Svenska Akademien, den banbrytande matematikprofessorn Nils Schenmark och framför allt greve Axel von Fersen den äldre. Greven skrevs in vid Lunds universitet 1734 när han var 15 år och blev senare i livet en militär och politisk maktspelare. Meritlistan är lång och han var bland annat riksråd, fältmarskalk och ledamot av Svenska Akademien. I Ljung nära Linköping hade släkten von Fersen ett slott som finns kvar än idag och greven själv är gravsatt vid Ljungs kyrka.

Bland övriga kända nationsmedlemmar återfinns Qurator Johan Corylander som senare blev latinpoet och biblioteksman i Lund, Jonas Fastbohm som stupade vid Poltava, Anders Westerling, fältläkare under det amerikanska inbördeskriget och Johan Bernhard Rydström som deltog i boerkriget i södra Afrika. Till avdelningen skurkar hör Jonas Wernbom som slog ihjäl en korpral i Västergötland samt bedragaren Carl Hannelius. Han påstod sig vara prästvigd, ”fulpredikade” i Tjusts härad i Småland, dömdes flera gånger och skar halsen av sig i fängelset 1781.

NATIONENS FÖRSTA HEDERSLEDAMOT VALDES IN 1831. HAN HETTE CARL JOHAN HILL, VAR PROFESSOR I MATEMATIK, REKTOR VID UNIVERSITETET OCH SEDERMERA PAPPA TILL DEN BERÖMDA LUNDAKONSTNÄREN OCH LANDSKAPSMÅLAREN CARL FREDRIK HILL.

PLANERNA PÅ ATT BYGGA EN NATIONSHUS DISKUTERADES REDAN I BÖRJAN AV 1950-TALET, MEN DET DRÖJDE TILL 1959 INNAN KLASSISKA OSTROLOCUS KOM PÅ PLATS. DÅ KUNDE NATIONENS 175 MEDLEMMAR INVIGA SITT FINA HUS PÅ ADELGATAN 4.

ETT EGET HUS

Ännu en bit in på 1900-talet var Östgöta en liten nation. I början av seklet fanns det bara tio medlemmar. Sigurd Westman som var Qurator i fem år under 00-talet konstaterade att det under hans tid knappast fanns något nationliv att tala om. I slutet av 1910-talet gjordes ett försök att skapa en jubileumsfond för stipendier till nationens 250-årsjubileum. Denna typ av initiativ försvårades av att östgötarna i Lund levde i skuggan av systemnationen i Uppsala. När man på 1940-talet gjorde ett nytt försök att samla in pengar till stipendier i hemlänet blev resultatet klen. Nationen i Lund var för okänd och antalet studenter litet jämfört med i Uppsala.

Trots små omständigheter kunde en sångbok publiceras 1934, männe den första i ordningen? Nationsprotokollen vittnar även om en önskan att göra nationsfesterna billigare. Detta var ödesåret 1939. På det här önskemålet svarade nationens sexmästare att det var svårt att ordna fester som kostade mindre än 4 kronor och 30 öre.

Tio år senare valde Östgöta nation sin första kvinnliga Qurator. Hon hette Ingrid Thorén och läste juridik. När Ingrid Thorén tillträdde hade antalet studenter i Lund börjat öka. I takt med att både studentantalet och nationlivet växte under 1950-talet började

allt fler nationer ta sikte på att bygga egna hus. AF-huset som länge varit det självklara navet i det lundsiska nationlivet fick på så sätt konkurrens.

I Östgötas nationsprotokoll hösten 1950 nämns planerna på att köpa en tomt och bygga ett eget hus. Precis innan decenniet var slut 1959 kunde nationens 175 medlemmar inviga sitt Ostrolocus på Adelgatan 4. Platsen var väl vald. Nationshuset kom att ligga på Kulturens baksida i ett av Lunds allra vackraste och mest klassiska kvarter. Steget före igen, således.

SÅNGBOK ANNO 2012 –
HÅLL TILL GODO DÅ VI
ALDRIG LYCKADES UPPBRINGA
ETT EXEMPLAR AV DEN ALLRA
FÖRSTA SÅNGBOKEN SOM
TOGS FRAM 1934.

LITTERATURKÄLLOR

- ÖSTGÖTA NATION I LUND 1668–1913. BIOGRAFISKA OCH GENEALOGISKA ANTECKNINGAR JÄMTE HISTORIK. AXEL SETTERDAHL (1913)
- AKADEMISKA FÖRENINGEN I LUND 1830–1953. CWK GLEERUPS (1953)
- ÖSTGÖTAR I LUND – VID INVIGNINGEN AV NATIONSHUSET 1959. ÖSTGÖTA NATION (1959)
- I FÖRRIGÅR OCH IDAG – EN KULTURHISTORISK BILDERBOK. ÖSTGÖTA NATION, LUND 1668–1968. ÖSTGÖTA NATION (1968)
- OSTROLOCUS 50 ÅR 1959–2009, ÖSTGÖTA NATION (2009)
- LÄRDOMENS LUND, CARL FEHRMAN, LIBER FÖRLAG (1984)
- LUNDS UNIVERSITETS HISTORIA I–IV, UTGIVEN AV UNIVERSITETET TILL DESS 300-ÅRSJUBILEUM (1968)

ETT GLATT 50-TAL

Där människor möter människor

Göran Bäckstrand, Qurator 1960

Möten väcker minnen och Minnena växer som ett träd med många grenar... Akademedamoten Kjell Espmark har skrivit en bok om att "Minnena ljuger" men de blir mer sanna, när vi minns tillsammans! Nu skall vi titta i Minnenas brunn!

ÖSTGÖTA NATION – CIVILT SAMHÄLLE UNDER 350 ÅR

I skuggan av Lunds universitets jubileumsår firar Östgöta nation samma 350 år som den äldsta nationen vid universitetet. Det förpliktigar att förena ett arv av traditioner och samtidigt visa hur nationerna blir medskapande i en alltid föränderlig framtid. Temat är givet – nationsföreningarna är och var ett fundament där nya och något äldre studenter får möta studenter från olika fakulteter. Nationen är en del av det civila samhället, ett nätverk för att med skämt och allvar ge studierna ett bredare innehåll.

OSTROLOCUS TAR FORM

Till allvaret i alla nationer hör att hitta en bostad. Ostrolocus är även med ett begränsat antal rum en väsentlig del av livet i Östgöta nation, där gillesstugan också spelar en central roll i föreningens

SOM QURATOR VILLE JAG GIVETVIS GÖRA MITT BÄSTA FÖR ALLA NATIONENS MEDLEMMAR OCH »SÅ BLEV VI MED LÄGENHET OCH TVUNGNA ATT GIFTA OSS». DUBBLETEN BLEV FÖR OSS BÖRJAN TILL ETT GEMENSAMT BOENDE FÖR HELA LIVET!

verksamhet. Nationen kan ibland till och med vara avgörande för hela livet. I Ostrolocus fanns 1959 vid invigningen ett trettiotal enkelrum och fyra exklusiva dubbletter, som med den tidens syn på samlevnad endast kunde hyras av gifta par. Ett av de fyra paren ville redan efter två år bryta upp och byta sin lägenhet mot två enkelrum. De vädjade till mig: "du och din flickvän kan väl ge oss era rum och ta över vår dubblett". Som qurator ville jag givetvis göra mitt bästa för alla

nationens medlemmar och "så blev vi med lägenhet och tvungna att gifta oss". Dubbletten blev för oss början till ett gemensamt boende för hela livet!

Som enda nationshus finns Ostrolocus mitt i Kulturen. Nationen behövde då som nu mecenater för att bygga och underhålla ett hus. Invigningen 1959 av vårt hus blev märklig genom att blanda ett uttryck för vårt kulturarv med att se in i framtiden. Nationen hade genom en donator fått en kalv, av inspektör Holger Arbman döpt till Apis, som på Tegnerplatsen blev såld på auktion. Med ett bud på 800 kronor vann ingen mindre än Philip Sandblom, dåvarande Rektor Magnificus, den hårda kampen och kalven fick ett nytt hem samtidigt som nationens kassa fick en påfyllning. Detta var en jordnära början på festen.

I SAMBAND MED INVIGNINGEN AV OSTROLOCUS HADE NATIONEN FÅTT EN KALV I GÅVA, SOM PÅ TEGNERPLATSEN BLEV SÅLD PÅ AUKTION. MED ETT BUD PÅ 800 KRONOR VANN INGEN MINDRE ÄN PHILIP SANDBLOM, DÅVARANDE REKTOR MAGNIFICUS OCH SENARE NATIONENS INSPEKTÖR.

TVÅ FINKLÄDDA HERRAR. EN NÖJD PHILIP SANDBLOM HÅLLER I KALVEN SOM HAN JUST ROPAT HEM PÅ NATIONENS AUKTION. TILL HÖGER PÅ BILDEN STÅR OCKSÅ DÅVARANDE INSPEKTÖR HOLGER ARBMAN, SOM DÖPTE KALVEN TILL APIS.

OSTROLOCUS UNDER BYGGNATIONEN 1959.

INVIGNING AV OSTROLOCUS MED NATIONSFANAN SYMBOLISKT PÅ PLATS. NATIONERNA LÄR HA BÖRJAT ANVÄNDA FANOR I MITTEN AV 1800-TALET OCH HUNDRA ÅR SENARE FÖRGYLLE DEN ALLTSÅ CEREMONIN VID DET NYA NATIONSHUSET.

UPPSKJUTNINGEN AV RAKETER VAR EN DEL AV INVIGNINGSCEREMONIN. DE PÅTÄNDA RAKETERNA BLEV EN OTYGLAD KASKAD AV FRÄSANDE. DE STYRDE ÄN HIT, ÄN DIT. NÅGRA LETADE SIG IN GENOM ETT FÖNSTER PÅ HUSET, MEN LYCKLIGTVIS FATTADE INGENTING ELD.

INVIGNING MED KULTUR OCH FÄRD TILL MÅNEN

Sverige och vårt ÖG vilar givetvis på en stabil grund av oxar och kor, potatis och säd, brännvin och öl. Kanske ville vi sedan balansera invigningsauktionen med kalven som symbol för århundradenas slit för brödfödan med ÖG:s vilja att ta nya språng in i en oviss framtid. Vi skulle då visa att även små nationer vill hänga med i de stora makternas tävlan om att erövra rymden. Ett kommande nationshus skulle byggas på månen. Raketen Lunik Ö skulle markera våra intentioner och med en svärm mindre raketer avsluta invigningsceremonin. Raketöverstyrmannen var inte tränad för detta värv. Raketerna satt fast i leran. Han fick använda sina händer för att dra upp dem ur marken. De påtända raketerna blev en otyglad kaskad av fräsande. De styrde än hit, än dit. Några letade sig in genom några fönster på huset men lyckligtvis fattade ingenting eld. Ceremonin och festen kunde fortsätta utan fler incidenter enligt vårt noggranna program. Trodde vi!

Lunik Ö-projektet skulle gå till historien med ännu en malör. Vårt spex blev plötsligt en obehaglig blandning av skämt och allvar. Inbjuden till invigningen av Ostrolocus var också Birger Strid, som hade donerat en större summa till nationens hus. Han hade anlänt sent och stod anonym i mängden av åskådare. Han fick en av de bångstyriga raketerna innanför ytterrocken. Innan han blev varse

vad som som hänt i den allmänna uppståndelsen, hade både rock och kavaj bränts sönder. Utan att omgivningen uppfattat det fick han omgående ge sig iväg och skaffa nya kläder på stan en sen lördagseftermiddag. Strid, som var en av huvudgästerna på Grand Hotel, anlände till middagen i en ganska bister stämning och tinade upp först vid sexan på nationen. Nationen mottog inte några fler donationer även om vi försökte släta över den fatala händelsen med att ge vår nye hedersledamot en liten raket i julklapp, en raket formgiven av silversmeden Wiven Nilsson!

INTERNATIONELLT BESÖK I LUND. STUDENTKÅREN OCH NATIONERNA INFÖRDE 1960 DELS ETT FADDERVÄSENDE FÖR ATT "HJÄLPA NOVITIER TILL RÄTTA", DELS STIFTADES EN INTERNATIONELL STIPENDIEFOND FÖR STUDENTER FRÅN AFRIKA, ASIEN OCH LATINAMERIKA.

MITT I KULTURHISTORIEN

För femtio år sedan skrev Dagny Arbman i en kulturhistorisk bilderbok om Östgöta nation 1668-1968. Hon inledde den med att påminna om att "studentnationer" vid västerländska lärdomscentra organiserade sig och skapade grunden till universiteten i bland annat Paris och Bologna. Det är viktigt att återigen framhålla denna bakgrund. Studenter från olika länder slöt sig samman i sökandet efter bildning. Med dagens "kodord" blev nationerna grogrund både för tvärvetenskap och internationella nätverk över lång tid.

Inte minst under ÖG:s tidigare inspektör Holger Arbman och hans hustru Dagny var denna ursprungliga tradition levande i deras verksamhet och i nationslivet. Holger arbetade både i Sverige och Indien och Dagny grundade biståndsorganisationen Svalorna. Nationen hade ett socialt engagemang och var en del av vad vi då kallade "u-landsproblematiken". Studentkåren och nationerna införde 1960 dels ett fadderväsende för att "hjälpa novitier till rätta", dels stiftades en internationell stipendiefond för studenter från Afrika, Asien och Latinamerika. Som en av de första som välkomnade stipendiater tog ÖG emot Motunde Bowen från Liberia, som några år senare fick en examen som röntgenläkare i sitt bagage från Lund. Dagny Arbman skrev i sin essä att "detta lundastudenternas initiativ var ett av de första tecknen i vårt land på uppvaknandet ur aningslösheten beträffande världssituationen".

I SVERIGE OCH I VÄRLDEN

Världen är idag "uppkopplad" och den tränger sig på i nästan varje ögonblick. Möter då studenterna idag en annan aningslöshet när de kommer till våra universitet för att söka kunskap? I den allmänna debatten nämns ofta civilsamhällets roll för att möta dagens samhällsproblem. Det finns mycket vi tar för givet i vad som utgör ett väl fungerande samhälle med många under lång tid uppbyggda institutioner. Dessa krackelerar och själva samhällsväven utmanas idag. Mat skall lagas "ifrån" grunden, det gäller också vad vi kallar civilsamhället. Oberoende universitet har en särskilt viktig roll och nationerna är en del av pånyttfödelsen av detta civila samhälle.

Kan nationerna bli mer relevanta för att bidra med erfarenheter och kunskap till den mångomtalade, problematiska och mycket angelägna integrationen av nya medborgare i Sverige? Intensiva studier sker i specialiserade fack, festerna följer ofta som avkoppling i nationernas regi men Östgöta och övriga nationer har också en roll i att inspirera en nygammal bildningstradition över alla fakultets- och ämnesgränser. Civilsamhällets uppgifter är att skapa sammanhang och deltagande som medborgare i ett samhälle. Jag hoppas att nationerna och – särskilt Lunds universitets äldsta nation – fortsätter att vara en av dessa betydelsefulla, allmänbildande institutioner, där Människor Möter Människor!

ACTIONBILD FRÅN DEN FAMÖSA KALVAUKTIONEN DÅR AUKTIONSFÖRRÄTTAREN, NATIONENS POPULÄRA INSPEKTÖR HOLGER ARBMAN, TAGIT MEGAFONEN FRÅN MUNNEN. MÄNNE FÖR ATT HAN JUST FÅTT IN SLUTBUDET FRÅN UNIVERSITETETS REKTOR?

JURIDICUM 1950-TAL

Maharadjor, Filbyterium och berömda slipsar

Göran Graninger, Qurator 1958–59

BYGGET AV NATIONSHUSET präglade min tid som proqurator våren 1958 och quratorhösten 1958 och våren 1959. Juristen Sven-Hugo Sandberg var min qurator och han blev förman för husbygget, en uppgift som han skötte med briljans. När husbygget väl var igång på hösten 1958 fick vi klart för oss att det skulle kosta 675 000 kronor och inte 450 000 som vi räknat med och hade fått statliga lån för. Sven-Hugo och jag blev oroliga. Vi beslöt att Sven-Hugo skulle åka till Stockholm och uppvakta Bostadsstyrelsen i ett försök att få våra nya kostnadsberäkningar godkända. På eftermiddagen den utsatta dagen kom ett telegram: "Allt hopp ute! Fly österut!" På sekunden visste jag att lånet var klart. Bygget kunde fortsätta.

Nationen hade då omkring 100 medlemmar och jag lärde känna

nära nog alla. Jag var daglig gäst på Ateneum, det härliga studentkaféet i Akademiska föreningen, morgon- eller förmiddagskaffe, eftermiddagskaffe och en kvällsittning. Där träffade jag många nationsmedlemmar, flera dagligen och andra åtminstone en gång i veckan. Man skulle kunna säga att nationslivet, före Ostrolocus, utspelades på Aten. Vi var ett gäng som på kvällarna höll till vid borden mot Sandgatan, ofta vid det stora bordet under den stora marinmålningen av Marcus Larsson, den nationalromantiske 1800-talskonstnären, bördig från Örsätter i Åtvidaberg.

FLITIGA GÄSTER

På Aten läste vi dagstidningar, svenska och utländska, diskuterade kurslitteratur, smet uppför den stora trappan och läste nyutkom-

na böcker i ett tyst rum, pratade om nationen och studentkåren, anmälde oss till fester, spelade bräde och schack, förde samtal om kultur och politik; på kvällarna gick några på föredrag eller möte som hölls på AF för att sedan återkomma. Deltagarna i samtalsgruppen under den stora tavlan växlade ständigt: teologer, jurister, humanister, biologer, fysiker, kemister, medicinare och en och annan odontolog från Käftis i Malmö. Äldre studenter blandades med novitier. Gossarna var i klar majoritet.

Som student i Lund i slutet av 50-talet gick man inte i en klass som nutidens studenter tycks mig göra. De flitiga Atengästerna fick en stor bekantskapskrets som kunde innehålla en kärna av nationskamrater och som varat livet ut, kan jag konstatera nu sextio år senare.

BERGMANSK TEATER

Östgötarna flockades gärna kring den spirituella och uppslagsrike Jan Ringdahl, qurator 1956–57. Jan betydde mycket för att Östgöta hade ett nationsliv trots att vi saknade nationshus. Tillsammans med någon annan nation reste vi till Malmö där teatern upplevde

JAN OCH KERSTIN RINGDAHL

JAG FICK HÖRA OM HUR DET ÄR ATT VARA ARKEOLOG MED VIKINGATIDEN SOM SPECIALITET OCH ATT GÖRA UTGRÄVNINGAR I INDIEN OCH HUR MYCKET ENKLARE DET BLEV ATT FÅ GRÄVNINGSTILLSTÅND SEDAN ÖSTGÖTAS GULRÖDA BAND KNUTITS OM MAHARADJAN AV BIKANER.

sin guldålder med Ingmar Bergman som regissör och hans stall av fantastiska skådespelare. Mest lyckade var resorna tillsammans med Malmö nation. Då var det eftersits på Malmönationens festvåning Vallgården. Dit kom en grupp hungriga, törstiga och pratsugna skådespelare anförda av Georg Årlin och Toivo Pawlo, vinet och vältaligheten flödade.

En viktig del i min bildningsresa var det fria umgänget med nationens inspektör, professor Holger Arbman och hans fru Dagny. Mitt första möte med dem skedde egendomligt nog hemma hos Arbman i deras källare. Holger hade bjudit in seniorskollegiet till kvällsupé. Jag hade just blivit vice idrottsförman och Janne Ringdahl inbjöd mig att följa med. Det var mitt första möte med en professor och med sniglar som sällskap på tallriken. Det har blivit en trevlig vana att då och då äta sniglar och tänka på Arbman.

Ett par år senare gjorde Holger och jag några gemensamma resor till Östergötland för att samla in pengar till husbygget. Holgers chosofria inställning var en stor tillgång när vi uppvakade östgötska politiker och näringslivsföreträdare. Jag fick höra om hur det är att vara arkeolog med vikingatiden som specialitet och att göra utgrävningar i Indien och hur mycket enklare det blev att få grävningstillstånd sedan Östgötas gulröda band knutits om maharadjan av Bikaner. Nyheten om den nya hedersledamoten fick nationen på ett båtbefordrat vykort.

HOLGER OCH DAGNY ARBMAN

STUDENTINFLYTANDET TAR FORM

I tider av kvardröjande professorsvälde var Holger med sitt demokratiska sinnelag unik. Under ett par år hade jag ansvaret för studentkårens arbete med utbildningsfrågor. Då erbjöd universitetet ingen studievägledning. Den uppgiften föll på studentkåren, det vill säga just då på mig. Vid den tiden hade professorerna vitt skilda uppfattningar om studenterna borde ha inflytande över studieäng- en, examinationen och undervisningen. Det gällde att försiktigt försöka vidga studentkårens möjlighet att påverka så att vi åtminstone kunde ingripa vid direkta övergrepp i examination och undervisning. Sedan Holger några år senare blivit ordförande i Akademiska föreningen avgick han som inspektor. Nationen blev en smärtsam erfarenhet rikare när den nyvalde inspektorn visade en obehaglig och auktoritär sida i sitt umgänge med nationen.

Jag fick vara med om två vårutflykter ledda av Dagny och Holger; den ena i gullivans tid till Österlen och den andra i vårvindens tid till Ven och Tycho Brahe. Inspektorsparet på heldagsutflykter med 50 av de 100 nationsmedlemmarna. Det kan vara en fördel att vara liten, om man är steget före!

När Holger fyllde jämna år ville nationen uppvakta med en onyttig, originell och lysande present. Holger var passionerad piprökare som liksom jag varmt vårdade sina pipor. Någon, Sven-Hugo Sandberg eller Janne Ringdahl, föreslog en snusdosa i silver, signerad Wiven Nilsson, landets främste silversmed under 1900-talet.

Denne hade sin vittberömda smedja nästan mitt emot Domkyrkan. Wiven skrattade gott när han fick beställningen: en snusdosa till en pipans man. Skulle det passa med en dosa för nässnus, en kedja därtill att förbinda den lilla skeden med dosan?

När husbygget närmade sig fullbordan ordnade Dagny och Holger med en utsmyckning över entrédörren, en relief av Birgitta Stenberg. En viktig detalj, som vi jordnära byggare inte förstätt, en prick över i:et i vårt kulturkvarter. Värddigt en nation som haft konsthistorikern Ragnar Josephson, skaparen av Skissernas museum, som inspektor.

På våren 1959 började vi tänka på den ärofulla invigningen av Nationshuset. Ansvaret för festligheterna fick den tillträdande quatorn Göran Bäckstrand och festmarskalken Stig Persson, en frejddad sångare, medicinare och sedermera ordförande i Lunds Studentsångare. Vi var några, Janne Ringdahl, Sven-Hugo Sandberg, Bertil Petersson och jag, som bekymrade oss för hur vi på ett värddigt sätt skulle tacka alla som bidragit till husets tillkomst. Tanken var nära, och alls inte originell: att inrätta en orden med vidlyftigt ceremoniel. Något som kunde ge den hyllade en tår i ögonvrån och få den uppmärksamme att le. En glad kväll skrev vi reglerna för Filbyterium Lundense, inspirerade av Verner von Heidenstams Folkungaträdet.

Holger Arbman var den idealiske ordensmästaren. Glansfullt kunde han konsten att framställa det högridliga så att åskådaren

VÅRUTFLYKTER OCH ANDRA EVENEMANG TILLSAMMANS MED INSPEKTORSPARET DAGNY OCH HOLGER ARBMAN. HOLGER VAR IKLÄDD KLASSISK BASKER, KANSKE I GULLIVANS TID PÅ ÖSTERLEN ELLER PÅ VEN HOS TYCHO BRAHE.

FEST FILBYTERIUM LUNDENSE ANNO 1959. FESTEN INSTIFTADES FÖR ATT FIRA INVIGNINGEN AV NATIONSHUSET OSTROLOCUS. ETT HÖGTIDLIGT MEN SKÄMTSAMT ORDENSKAPITEL INSTIFTADES OCKSÅ, INSPIRERAT AV VERNER VON HEIDENSTAMS FOLKUNGATRÄDET.

uppfattade det komiska. Han var dessutom en tränad promotor. Våren 1951 hade Holger krönt Gustav VI Adolf med ett hedersdoktorat. Holger berättade hur han kom av sig och tvekade. Kungen var beredd på även detta och hade läst på så Hans Majestät teaterviskade de saknade orden; halva domkyrkan fick höra dem två gånger. (En utmärkt bild på kungen och Holger finns i Lunds universitets historia band 4, författad av Jörgen Weibull.) Vi var så hyfsat latinkunniga att vi kunde använda filosofiska fakulteternas promotionsformulär och lätt skriva om det så att det passade våra syften. Parafrasen skulle ge, hoppades vi, en skämtsam ton åt hela ceremonin.

SKÄMTET SOM KOM BORT

Det dröjde nio år innan jag gick på nästa Filbyterium. Trots att det var det radikala året 1968 var allvaret stort; inom festlokalerna togs det förflutnas storhet för given, utanför stormade och hotade de radikala att driva bort allt det gamla. Fanborg, högtidligt intåg i Konsertsalen på AF. Borta var den skämtsamma tonen. Jag trodde knappt mina ögon och öron: hade vi den där glada kvällen 1959 skapat en ceremoni som skulle överleva en radikal tid?

Nu har jag varit på många Filbyterier och börjat tro att Karin Adlercreutz, inspektrix emerita, någon urgammal person till och

jag är de enda deltagarna som förstår det latin som årets promotor stapplande och osäkert söker framsäga. Allt tycks vara på allvar; och vem vågar skämta om något sådant ens i Lund.

När jag tänker tillbaka till åren omkring 1960 i Östgöta är det åtskilligt som syns mig märkligt. En sak är påfallande. I min nära bekantskapskrets fanns alla som varit qurator från Jan Reuterskiöld hösten 1953 fram till och med Lennart Tegler 1962 med ett undantag: Thorleif Ericsson våren 1956 försvann till Cern och Schweiz. Alla mellan Reuterskiöld och Tegler var gossar: Jan Ringdahl, Sven-Hugo Sandberg, jag själv, Göran Bäckstrand, Gerhard Rundqvist, Ulf Strandmark, Bengt Björkstén. Vi träffades ofta, gick på varandras svensexor, höll reda på var vi hamnade. Ingen ballade ur; vi gjorde alla karriärer. Men inga kvinnor i nationsledningen, trots att flera var både kompetenta och intresserade av nationen. Några blev notarier, andra slavade i sexmästeriet. I ett sentida uppvaknande har jag några gånger dristat mig att fråga Kerstin Ringdahl, Birgitta Böös och Inger Lilja-Larsson om vi var några riktiga mansgrisar som höll dem och andra framstående kvinnor borta från makten. Var det tidens seder eller nationsbastun som hindrade dem?

FESTLIGT OCH FULLSATT PÅ FILBYTERIET. PERSONERNA BAKOM FILBYTERIETS TILKOMST VAR EN KÄRNTRUPP I DEN DÅVARANDE NATIONSLEDNINGEN - GÖRAN GRANINGER, JANNE RINGDAHL, SVEN-HUGO SANDBERG OCH BERTIL PETERSSON.

TUMMEN NED FÖR TRANSPLANTATION

Nationen var en betydelsefull skola i den viktiga träningen att se frågor, problem och trender från andra perspektiv än det egna ämnets. En lördagseftermiddag på senhösten 1959 satt jag och Bengt Björkstén, allmänt kallad Muck, ensamma i bastun. Jag frågade den unge medicinaren om hur han ställde sig till några aktuella medicinska frågor. Han, som just gått de grundläggande kurserna, borde väl sitta inne med modern kunskap. Skulle det någon gång bli möjligt att transplantera organ från en människa till en annan? Det korta svaret löd: Absolut inte. Det följdes av en lång förklarande utläggning som säkert skulle pågått ännu om jag inte lämnat bastun. Nästan på dagen åtta år senare utförde Christian Barnard den första hjärtransplantationen.

Muck och jag har ofta talat om den där eftermiddagen 1959. Den blev bakgrunden till ett långvarigt vetenskapligt samarbete som gick in i en aktiv fas i mitten av 1980-talet då Muck blev professor i barnmedicin vid Linköpings universitet där jag var verksam sedan 1970. Karl Popper heter en österrisk-brittisk vetenskapsfilosof som skrivit den lysande boken "Det öppna samhället och dess fiender" (1945), rykande aktuell i samband med Trumpår. För Popper var falsifierbarhet grunden för vetenskaplig verksamhet. När Barnard utförde sin hjärtransplantation falsifierade han Mucks påstående. Vår gemensamma uppfattning tycks vara att all kunskap är provisorisk och ständigt väntar på att falsifieras. Mina erfarenheter från samtalen och diskussionerna på Aten och i Östgöta nation med studenter och lärare från många ämnen och fakulteter har stärkt mig i övertygelsen att vi inte enbart behöver snäva ämnesspecialister. Vi behöver också stimulans till och resurser för tvärvetenskapligt samarbete.

När Muck och jag båda anlätades i arbetet att bygga upp tvärvetenskaplig forskning och forskarutbildning om allergi vid Karolinska institutet (KI) stötte vi efter en tid på häftigt motstånd från konservativa och övermäktiga krafter vid KI. Sedan vi avpollterats skrev vi med stöd av Riksbankens jubileumsfond boken "Allergi – Kampen för en folksjukdom" (Atlantis 2008).

SKULLE DET NÅGON GÅNG BLI
MÖJLIGT ATT TRANSPLANTERA
ORGAN FRÅN EN MÄNNISKA TILL EN
ANNAN? DET KORTA SVARET LÖD:
ABSOLUT INTE. DET FÖLJDES AV EN
LÅNG FÖRKLARANDE UTLÄGGNING
SOM SÄKERT SKULLE PÅGÅTT ÄNNU
OM JAG INTE LÄMNAT BASTUN.

BERÖMDA MÄNS SLIPSAR

Vintern 1960 beslöt Lunds studentkår att anordna ett Operation Dagsverke till förmån för den stipendiefond för afrikanska studenter som studentkåren inrättat. Jag var då ledamot av studentkårens informella styrelse, beredningsutskottet. En kväll i februari satt jag tillsammans med några andra hemma hos Jan och Kerstin Ringdahl i korsvirkeshusets dubblett och åt en av Jannes delikata måltider. Vi började diskutera studentkårens nya projekt. Janne ansåg att vi behövde ett flaggskepp, något som gjorde att dagsverket fick publicitet. En auktion på berömda mäns föremål, en Churchillcigar eller Chamberlains paraply, vore något. Besinningen vaknade; förslaget löd: en auktion på berömda mäns slipsar.

Studentkårens ordförande Thord Palmund tänkte på idén. När han några veckor senare vid 1960 års statsministerakon inför en fullsatt Stora sal tackade statsminister Tage Erlander för ett glänsande framträdande, klev han ett steg framåt och tog av statsministern slipsen. Jo, förklarade Palmund för den häpne statsministern och en skrattande publik, detta är den första slips som kommer att säljas på den stora auktionen "Berömda mäns slipsar".

Bilden på den djärve studenten och den slipslöse statsministern sändes ut över världen. Chefen för "The American Swedish News Exchange" i New York Allan Kastrup, bördig från Lund, engagerade sig i Operation Dagsverke och såg till att slipsauktionen fick stor publicitet i Förenta staterna. Kastrup sände ett paket med "fina slipsar": Richard Nixons, boxningsvärldsmästaren Floyd Pattersons, presidentkandidaten Hubert Humphreys, Dag Hammarskiölds och dessutom den amerikanske marinchefen Arleigh A. Burkes. Alla slipsarna åtföljdes av personliga, handskrivna dedikationer från givarna.

Vi var förvissade om att Nixons, Pattersons, Humphreys och Hammarskiölds slipsar skulle dra höga bud, men vem skulle vilja köpa den okände marinchefens? Auktionen skulle gå av stapeln på Grand hotell på kvällen den lördag då Dagsverket ägde rum. Den legendariske spexaren Knut Borglin hade åtagit sig att vara auktionstrottoppare.

På eftermiddagen drog vi oss tillbaka till Studentkårens ordföranderum. Vi hade ätit och druckit en lång och god lunch. Janne Ringdahl var i högform. Han hade tagit reda på att svenskättlingen

Burke senare under våren skulle komma på officiellt besök i Sverige. Någon hjälpte Janne att slå telefonnumret hem till den svenske marinchefen Stig H:son Ericson, omtalad för sin högdragenhet.

Go eftermiddag, började Janne, detta är malaj Ringdahl på LV4. Jag ringer från Lunds studentkårs Operation dagsverke. Jag har en slips att sälja.

H:son Ericson muttrade något ohörbart. Janne fortsatte: Den har tillhört amiralen Burke. Enligt det brev jag har framför mig bar han den i det stora sjöslaget vid Cape St. George. Burke blir säkert glad om amiralen bär hans slips när han kommer på besök.

H:son Ericson mumlade något om att han ville ha slut på det här tramset. Janne pressade in en fråga: Skulle det inte passa med en tusenlapp för en god sak? H:son Ericson muttrade att en femtiolapp kunde det kanske vara värt att få saken ur världen. Den

motvillige viceamiralen höjde efter en lång process budet till 80 kronor. Sedan var det stopp.

Knut Borglin underrättades om samtalet. Ett fullsatt och stor-skattande Grand hörde om marinchefens strålände bud och att han glädde sig över utsikten att få välkomna Burke iförd dennes slips. Jag vill minnas att budgivningens stannade vid 650 kronor, ett ansenligt belopp år 1959, och att köparen kom från Veberöd.

AMIRALEN ÅTERKOPPLAR

Sedan gick det några veckor. Märta Sjöberg, en av Studentkårens förträffliga sekreterare, ringde mig och frågade om jag (jag var formellt ansvarig för slipsauktionen) kunde hjälpa marinen att få kontakt med den som köpt amiral Burkes slips. Jag var inte trakterad. En förmiddag några dagar senare satt jag på mitt rum i korsvirkeshuset. Jag hade takfönstret mot gårdsplanen öppet och hörde bestämda steg på stengången. När det ringde på dörrklockan öppnade jag. Utanför stod en marin-

KASTRUP SÄNDE ETT PAKET MED
"FINA SLIPSAR": RICHARD NIX-
ONS, BOXNINGSVÄRLDSMÄSTAREN
FLOYD PATTERSSONS, PRESIDENT-
KANDIDATEN HUBERT HUMPHREYS,
DAG HAMMARSKIÖLDS OCH DESS-
UTOM DEN AMERIKANSKE MARIN-
CHEFEN ARLEIGH A. BURKES.
ALLA SLIPSARNA ÅTFÖLJDES
AV PERSONLIGA, HANDSKRIVNA
DEDIKATIONER FRÅN GIVARNA.

ARTIKELFÖRFATTAREN GÖRAN GRANINGER - TVÅA FRÅN VÄNSTER - TILLSAMMANS MED ANDRA FESTGLADA DELTAGARE PÅ FILBYTERIET. GÖRAN VAR NATIONENS QURATOR 1958 - 1959.

officer. Han gjorde ställningssteg och honnör; den enda gången i mitt liv någon gjort ställningssteg för mig. Han presenterade sig och sitt ärende. Amiralen Burke hade skrivit till sin svenske kollega att han av amerikansk TV förstått att hans svenske kollega köpt hans slips. Burke såg fram emot att snart få återse slipsen på H:son Ericsons bröst när han kom till Sverige på besök.

Den unge officeren hade på omvägar fått veta vem som bjudit högst på Burkes slips men inte lyckats nå någon uppgörelse. Han trodde att jag kunde hjälpa honom. Det trodde inte jag, men tillade, du kanske kan hyra den för en vecka eller två. Ge ett ordentligt bud så ska det nog gå bra.

På hösten hörde jag att viceamiral H:son Ericson betalat en ordentlig hyra för slipsen som Burke glatt sig åt att få återse. Sen tänkte jag inte mera på saken.

Många år senare ombads jag vid en tillställning på Östgöta berättas om en god händelse som ägt rum när jag bodde i nationshuset. Jag drog den sanna historien om Jan Ringdahl, viceamiral H:son Ericson och amiral Burkes slips och räknade med att de flesta skulle betrakta historien som en lundensisk skröna. Men jag tog risken.

När jag slutat började folk troppa av. Några ställde sig i kö för att prata med mig. Den förste ville berätta om amiral Burke och att han inte kallades "12 knops Burke" som jag vanvördigt och okunnigt gjort. Det korrekta tillnamnet, som han fått efter slaget

vid Cape St. Georg, var "31 knops Burke". Jag tackade och låtsades förstå den hiskeliga skillnaden mellan 12 och 31 knop.

Sedan sensationen. Näste man meddelade att han nyligen sett Burkes slips med vidhängande brev på ett äldreboende i Veberöd. Slagen av förvåning glömde jag fråga om min sagesmans namn. Där står jag och vad vet jag? Hur ska jag kunna falsifiera mig själv?

ETT SPÄNNANDE 1960-TAL

Populär salmonellafest

Carl-Henrik Hybbinette, Proqurator 1963

Då mitt studentbetyg räckte för att komma in på medicinarutbildningen i Lund började jag där september 1960. Första årets bostad var ett litet vindsrum med minimalt takfönster, en säng, ett skrivbord och litet handfat, minimalistiskt på alla vis. Efter två år flyttade jag till en betydligt större etta i Östötans gamla hus på Stora Algatan. Också denna gång högst upp, tredje våningen men nu med stort fönster vettande söderut med utsikt över lundatak och himmel - ett klart lyft! Några år senare flyttade jag in på Östgötans nationshus på Adelgatan, bodde då i några olika studentrum med eget pentry - fint, vettande ut mot innergården. Jag gick med i Östgöta nation av två skäl:

1. Stockholmare hade ingen egen nation. De flesta (och de var inte många) var med i Wermlands nation, som inte kändes naturligt för mig.
2. Arkeologiprofessorn Holger Arbman var inspektör i Östgöta sedan 1948 och vän i familjen. Han tyckte absolut jag skulle

bli medlem i lilla Östgöta. Så blev det. Jag skrevs in 4 oktober. Samma dag som Universitetet alltid firar, men då till minne av Essaias Tegners inskrivning många år tidigare.

I Östgöta fann jag mig väl tillrätta. Det var närmast som en liten klubb. Efter ett år började jag arbeta inom sexmästeriet, som ordnade med fester, danser och liknande sociala tillställningar. Efter ett år som vice sexmästare blev jag 1962 sexmästare och 1963 proqurator - alltså ganska djupt indragen i all organisation i nationen, vilket var både lärorikt och roligt,

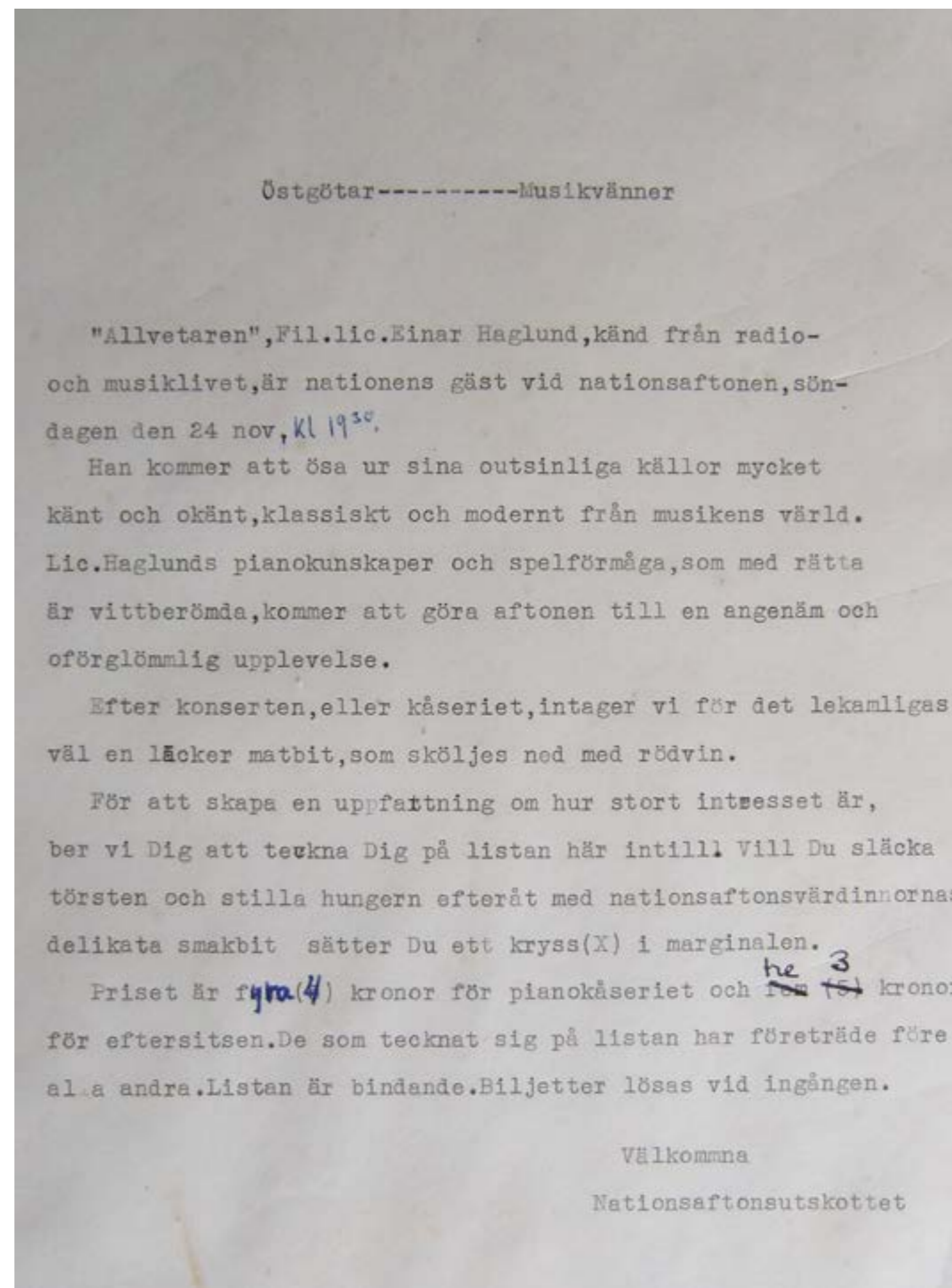
Och därefter krönikör som skulle sammanfatta det som hänt det gångna året, hålla kontakt med östgötapressen m.m.

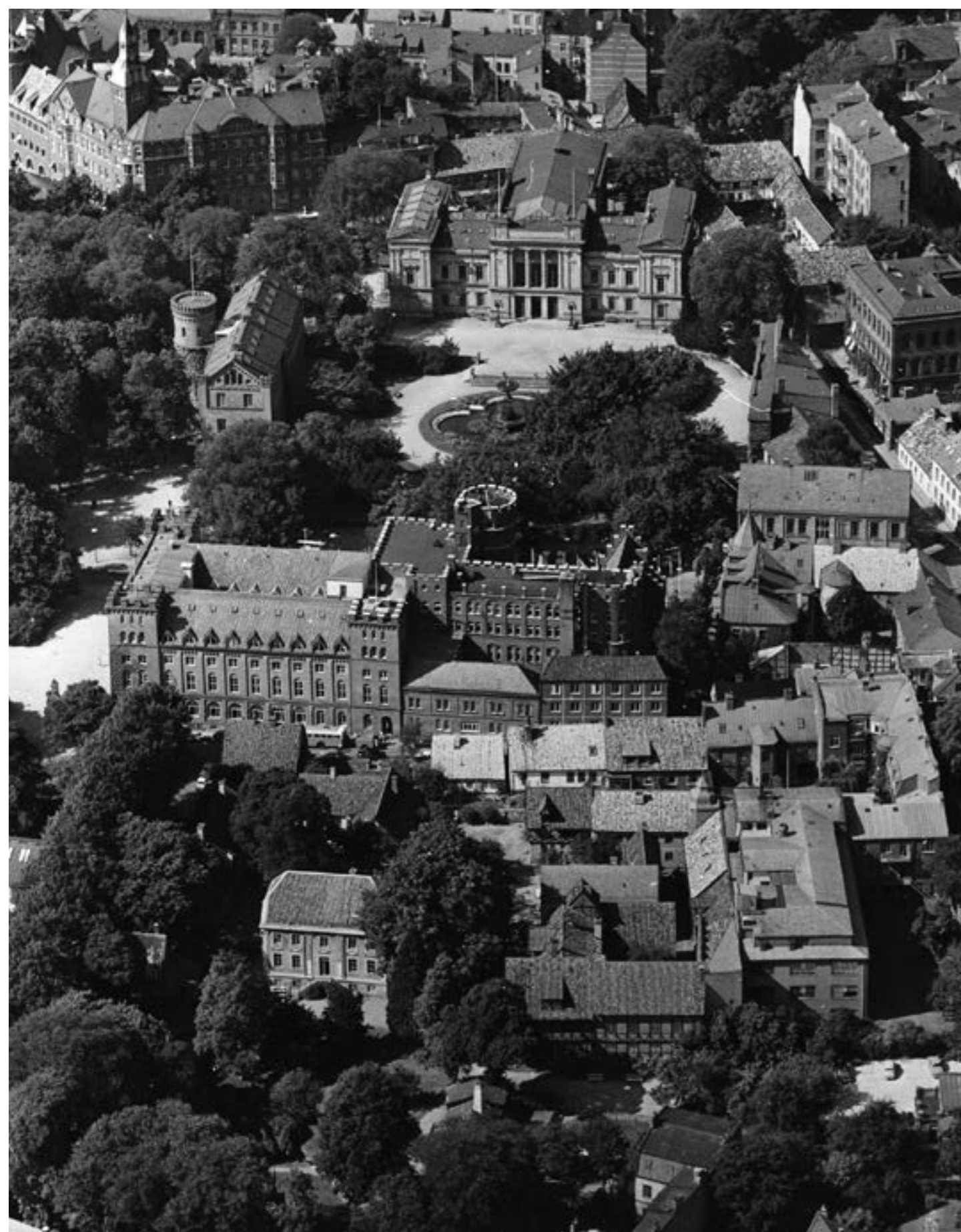
Festerna var väl det roliga. Vi hade varje år en punschfest och då gällde det att sexmästaren hade värmt upp punschen till drygt 65 grader. Det tog hela dagen i tvättstugans stora sköljkar. Årtsoppa och pannkakstårta serverades till detta. Salmonellafesten var ett skaldjursfrosseri med räkor, krabba och hummer - ostron ibland som var mäktigt populär. Vart fjärde år anordnades en frackfest - Filbyterfesten på Grand Hotel - till minne av Folke Filbyter, högtidligt som tusan. Det var dansträning innan. Polonaise och fransäs skulle behärskas och utövas sirligt och beleva. Jo då, det gick oftast som en dans.

SLABBEDANS MED SEXA

Förutom festerna ordnades också så kallade slabbedanser i nationens gillestuga, ungefär en i månaden - alltid med sexa efteråt efter midnatt så dagen efter var man trött. Ibland träffar på söndagseftermiddagarna i gillestugan med en inbjuden gäst som ledde ett samtal. Kanske en ledamot av Svenska Akademien, ibland en skådespelare eller författare, vilket var mycket uppskattat. Varje vår arrangerades en vårutflykt med buss. Målet kunde variera: Österlen, Kronborg, Kullahalvön. Utflyktssugna fick anteckna sig på en lista på Aten - resorna var ofta övobokade och väldigt populära.

Ett speciellt nationsminne är siste april. Den dagen hade nationerna tävlingar på idrottsplatsen. Grenarna var mycket varierande. Jag ingick några år i vårt dragkampslag, där åtta män med ett rep skulle visa att de var oövervinnerliga. Det var jobbigt, roligt och ibland vann vi en eller två matcher, men aldrig hela tävlingen. Nationsqraratelet skulle också delta i en stafett, 4 x 100 m med

UNIVERSITETSPLATSEN FRÅN ÖSTER. TILL VÄNSTER DET LUMMIGA LUNDAGÅRD. UNIVERSITETETS HUVUDBYGGNAD BAKOM DEN ÖPPNA LJUSA UNIVERSITETSPLATSEN, KUNGSHUSET MED ETT RUNT TORN TILL VÄNSTER OM DEN, PALAESTRA ET ODEUM TILL HÖGER OM DEN, OCH HITOM DEN AKADEMISKA FÖRENINGEN, OCKSÅ MED ETT RUNT TORN, MEN KRENELERAT. FOTO PÅ 1960 - 1970-TALEN.

rullband. Ganska roligt faktiskt och där utmärkte vi oss flera gånger. Säcklöpning och utseende av KSK (kårens starkaste karl) och KSQ (kårens starkaste kvinna) var andra spännande tävlingar. På kvällen spex och fest med mösspågning vid midnatt under den blånande natthimmeln. 1:a maj vårlunch på nationen - sen var man trött....

SÄLLSKAP FÖR INBÖRDES BEUNDRAN

Några namn har etsat sig fast. Hjalmar Koch, allvarlig öronprofessor och inspektör med charmanta svägerskan operettstjärnan Gabriella "Gaby" Stenberg, Bengt Björkstén medicinare och quator med finskt humör, humor och brytning, Gerhard Rundquist quator med filosofiskt lugn och briljans, Ulf Strandmark quator och jurist som ledde allsång med söderhavstema, Magnus Åberg, skönsjungande medicinare som var sexmästare, fin florettåktare och som senare blev min sväger..

I nationen hade vi - några unga män - grundat ett litet sällskap för inbördes beundran : SPCDC, societas pro concordia dolce carotae. Vi hade ganska kul under några år, drack morotsjuice och

annat, blev berusade och löjlga. Inget att yvas över. En blev sedermera inspektör för nationen.

Studentantalet ökade högst påtagligt under mina lundaår. 1960 var vi totalt 7 200 i studentkåren, varav 1 200 nyinskrivna. År 1967 var vi 18 200 i kåren varav 4 000 nyinskrivna. Östgöta växte från 267 medlemmar 1960 (minst i Lund) till 895 under 1967. Då var fem andra nationer mindre. Nationen har för mig alltid stått för glädje och gemenskap, en trygg och spännande station på livets långa resa ut i det okända.

I punschens tecken - och ärtans!

Berne Gründer, Quator 1970

Ett uppskattat inslag bland ÖG:s fester är Punschfesten, som brukar firas vartannat år växelvis med Filbyteriet. Redan i slutet på 50-talet började man med denna fest. Den har fortsatt in i vår tid med firade av "Punschen" på AF. Dock med några avbrott. Hederledamoten Göran Graninger med liten historisk anekdot:

Har pratat med Björkstén och fått bekräftat att punschfesten gjorde ett uppehåll och återupplivades när Björkstén var sexmästare 1961/62. Alls ingen frackfest, utan ganska blöt. Muck berättar att när i hans sexmästari var på väg att koka den hemlagade punschen när Muck fick syn på den hotande katastrofen: att spriten med spirikons var på väg att koka bort. Muck goda handlag fick bort kastrullen från plattan och slängde på locket. Festen var räddad!

Själv gjorde jag min första "Punsch" 1970 och såg någon iförd baske läsa upp något och dela ut medaljer. Till festen hörde ett ceremoniel som innebar att någon föreställande kung Erik XIV delade ut medaljer. För att få medaljerna var man tvungen att svära en ed typ: "Svärjen i att aldrig banna pannkakan!" (skulle med JA besvaras). Erik skulle även läsa upp en slags prolog på gammal-svenska enligt en akvarell som fanns på väggen i gillestugan.

Av någon anledning tyckte man att jag skulle göra denna roll och fortsatte så ett antal gånger. Smink och tidstypiska kläder hörde till

samt även en "kuddam", som bar medaljerna på kudde. Kort sagt en Karin Månsdotter i skepnad av en ung samtida tjej festdeltagarna kände igen.

Det var förr en allmän uppfattning att Erik förgiftades av arsenik i ärtsoppan när han var fängslad på Örbyhus slott. Kanske var det någon kryptisk koppling till detta som gjorde Erik XIV till en slags ikon för punschfesten.

Apropå festens något "blöta" karaktär i tidiga decennier berättas det bland annat att "det var problem att öppna munnen när jag vaknade dagen efter" samt att "allt är kladdigt och luktar punsch" eller så "vem f... har sprayat mitt hår" etc.

INGEN GIFTIG SOPPA

Undersökningar som gjorts av Eriks kvarlevor har dock inte kunnat bekräfta teorin om arsenik i ärtsoppan. Erik avsattes av sin halvbror Johan III och sattes i fångenskap på Örbyhus slott. Johan III lär också ha beordrat att Erik skulle dödas genom förgiftning.

Själv har jag gjort Erik XIV cirka 18 gånger och det innebar att man först fick sminkas och ta på tidstrogna kläder samt sedan, följd av "Karin Månsdotter", skrida in i festsalen att dela ut medaljerna.

Ja - "folk hade ju ett enklare sinne för humor förr i tiden" och nu har ÖG betydligt bättre muntrationer på sina fester samt medaljer efter förtjänst i nationsarbetet.

PROLOG – MEDALJUTDELNING PUNSCHFESTEN

Hwij! Ego ERICUS REX SUECIEM, ärtans majestät, slevens slaf-sare, punschens potentat och pannkakans beskyddare - af skälmar och dårliga rådgivare rådgivare omgiven - görer härmed weterligt - att det idag under vår aromatiska tunga, höfves oss att taga den GLORWURDIGSTE ärtan – till äminnelse af den i sanning storknande dagen den 26:e februari 1577.

EDEN: (skulle med ja besvaras)

Svärjen I att aldrig dricka kall punsch till ärtsoppan?

Svärjen I att aldrig dricka varm punsch till kaffet?

Svärjen I att aldrig banna pannkakan?

MEDALJHISTORIK

Medaljerna hade formen av sked med en ärt placerad i skeden. Bandet var gult för den andra punschfesten, grönt för den fjärde,

Erik XIV, (1533-1577) son till Gustav Vasa var kung i Sverige 1560-1568. Han var en renässansfurste, ett begrepp som beskrivs i Macciavellis bok Fursten. Därmed var han ganska enväldig och handlade efter behag. Tyvärr var han också psykiskt labil och var inblandad i många konflikter. Han utförde bland annat de så kallade Sturemorden, "Gud lof vi have Sturen instoppad i buren" (cit av Fröding), förmodligen för att han befarade en sammansvärjning av adeln i riket. Detta ledde till att han avsattes av sin halvbror Johan III och sattes i fångenskap på Örbyhus slott. Johan III lär också ha beordrat att Erik skulle dödas genom förgiftning. Erik XIV var såvitt jag förstår ingen hjältekonung, snarare en tragisk figur. Dock för sin tid mycket bildad (talade bland annat engelska) samt var kulturellt intresserad.

Skalden Gustaf Fröding har för övrigt skrivit några dikter om Erik XIV som även blivit tonsatta av Ture Rangström, såsom Klunkom Welam Welamsson " ...ja drickom oss röda, ja drickom oss döda i och blomstrom och blom-mom åt He..e..ck-llom vi kommom". Varnande exempel kanske?

rött för den sjätte samt svart för den åttonde. Om jag inte minns fel.

Under 1960–70 talet hade man festen i gillestugan för att senare på 80-talet vara i Lilla Salen och Stora Salen på AF.

Punschen har på senare år blivit en 3-rätters middag med frack i Stora Salen och ÖG upprätthåller fortfarande traditionen.

Biskopen och snapsen

Till ÖG:s hedersledamöter hör automatiskt Biskopen i Linköpings stift. När biskop Martin Lönnebo skulle installeras kom han med långkappa och det stora korset om halsen. Han utstrålade stillhet och helighet. Inspektör Bertram och jag hittade snabbt ett gemensamt samtalsämne med biskopen i Vasaloppet. Biskopen var en frekvent vasalöpare med mycket goda åktider. Som den högst rankade gästen hade han ÖG:s inspektör Karin Adlercreutz till bordet. När snapsen skulle bjudas hoppade man (kanske avsiktligt) över biskopen. Denne sade då milt: "Ja - men jag då"? Biskop Lönnebo fick sin snaps. Det hade ju varit synd annars. En stund senare så ramlade några vid bordet framför honnören i golvet. Kanske var detta ett studentikost skämt eller så var det dåliga stolar, vilket jag själv råkat ut för. Biskopen lär helt lugnt ha undrat om någon kom till skada och om detta hände ofta.

Jodå, idrottade gjorde vi också

Förr i tiden hade man siste-apriltävlingar på Centrala Idrottsplatsen, gammal tradition, och det var en tävling mellan nationerna. Dragkampen och Quratorsstaffetten var obligatoriska grenar. Som Q 1970 deltog jag i Quratorsstaffetten, men ordnade även med dryckesvaror till dragkampslaget. Priset för dragkampen var en av Wiven Nilsson tillverkad pokal av silver, trettonkantig (antalet nationer), och ca en meter hög. Vinnande lag fick den som sk. vandringspris och den var mycket eftertraktad. Vis av tidigare problem fick man inte föra in några alkoholhaltiga drycker på Idrottsplatsen. Ankaret för ÖG:s dragkampslag sade "Vi drar inte en cm utan bärs och då var det starköl som gällde." Med tanke på att få laget att ställa upp packade jag en stor väska full med burkar starkbärs. Som tur var kände jag vakten vid ingången och jag blev insläppt. Men jag fick en del kommentarer i omklädningsrummet. Minns dock inte hur det gick i dragkampen.

Quratorsstaffetten.: 1:a sträckan 400m, 2:a 300m, 3:e 200m och 4:e och sista. Själv sprang jag sista sträckan (var på den tiden inte helt osnabb), men när jag började springa var alla andra redan i mål. Sprang dock under stort jubel. Konkurrencen var stor. Sydkånska nationen hade bl a Tore Nilsson, landslagsman 400 meter, på första sträckan. Det viktigaste är ju inte att vinna – utan att delta.

Spritskandalen

På den tiden fanns endast den gamla gillestugan, det vill säga från baren räknat till diskjockeyns bås. Man pressade säkert in ett hundratal personer på den ytan, när man hade slabb. Någon mansperson mårde dåligt och råkade "kråkas" i en flickas handväska. Detta berodde säkert på att det var ganska trångt och varmt. Tjejen var dock journalistvolontär och gick ut i pressen med detta fatala missöde. Det bidrog till att myndigheterna drog utskäkningsstillstånden för alla studentnationer och händelsen omtalas som "Spritskandalen". Källor berättar att den stackars tjejen redan före missödet, "inte blev uppjuden" och inte gillade läget.

2 SEPTEMBER 1967 – SISTA DAGEN MED VÄNSTERTRAFIK. EN ÖSTGÖTSK AMAZON RULLAR FRAM PÅ SÖDERGATAN. TERMINSTART? FOTO: STIG BILLQVIST.

ETT SPEXIGT 1970-TAL

I skuggan av en teaterdirektör... ...att spåna är att utmana

Berne Gründer, Quator 1970

Under 70-talet tillkom fyra spex på ÖG. Riddarna på Jomsborg, Drottning Kristina, Bellman och Gustav Vasa. De tre senare skrev Christer Liebgott och jag. Christer var god pianist och tog så småningom kantorsexamen. Vi valde redan kända melodier, skrev text till dem anpassad efter handlingen samt frågade runt bland bekanta om de ville medverka. Det var inte särskilt svårt att få medverkande. När vi repeterade var vi oftast på Sparta, där man som nation kunde boka lokal gratis. Antingen ett mindre musikrum eller auditoriet. Jag skötte det praktiska, bokade lokaler och höll ensemblen under rättad samt förväntades medföra minst en back öl till varje repetition.

SKJUT PIANISTEN!

I ett spex brukar man skriva texter till någon känd melodi, vilket väckte mången munterhet. Exempelvis när jag entusiastiskt utbrast: "Du Christer, jag tror den här melodin skulle passa bra" - nynnar en melodi. Christer: "den har jag aldrig hört"!!! Uppmuntrande. Absolut. "Man hade ju ett enklare sinne för humor förr i tiden". Det blev i alla fall ett antal melodier och några spex.

Det var dock inte lika lätt att samla alla till repetition som det var att få medverkande. Ibland var det bara Christer och jag. På den tiden gick det en teaterserie i TV, "Ett resande teatersällskap" av August Blanch. Christer liknade mig vid teaterdirektören, som spelades av Georg Rydeberg, en legendar. Christer skrattade gott och tyckte väl att teaterdirektören och jag hade samma problem när det gällde att hålla samman de medverkande.

Vi hade roligt på våra möten men det var inte alltid som vi sjöng i samma tonart, rätt etc. som pianisten spelade. Något denne förstas påpekade. Efter ett antal sådana incidenter, som utmynnade i kaos myntades uttrycket - SKJUT PIANISTEN. Något brutalt kanske. Vi menade skämtsamt att allt var den stackars pianistens fel och hade förstas inte några sådana onda eller våldsamma avsikter. Vi

var rädda om vår käre pianist, som själv skrattade gott åt skämtet. Jargongen är ju hjärtlig men rå inom musikvärlden.

SPEXIGA IMPROVISATIONER

I alla spex, komedier etc så "spånar" man. Alltså lägger till något improviserat, som inte står i manus. Exempelvis när sköldmön Agnes i spexet Jomsborg blev dödad av en pil och utbrast "AJ", ungefär som hon blivit trampad på tån. Munkarna i spexet Drottning Kristina, lade in ett "Aa---oom" efter varje vers. Man kan även vara omedvetet rolig. En gång vid en repetition råkade jag nämna termen Pas de basque, som är ett danssteg. På allas uppmaning demonstrerade jag danssteget. Alla "tjöt av skratt."!?

KAPELL PÅ PLATS

Det var enbart killar som medverkade, förutom i spexet Gustav Vasa och Spexet Bellman där tjejen Helena gjorde en fin insats. Inte minst för att hon stod ut med oss och vår jargong. I Lundaspexet på Dr Knaustus introducerades tjejmедverkan 1958. Då var det Cilla Ingvar - känd primadonna i bland andra i Karl-Gerhards revyer - som medverkade.

Spexen uppfördes sedan mest i ÖG:s gillestuga vid särskilda aftnar, men även vid någon första maj-lunch. Vid några tillfällen var vi även i Lilla Salen på AF. Musiken bestod mest av piano, men vid ett tillfälle hade vi ett litet "kapell" med cello, violiner, klarinett och piano. Här hade vi gjädje av att jag själv hade en bekant som var lärare på Musikhögskolan i Malmö. Han tog med cello, hans hustru violinen och via ytterligare några deltagare var kapellet snart ett faktum. Spexen var överlag ett uppskattat inslag i nationslivet och vi som medverkade hade mycket roligt.

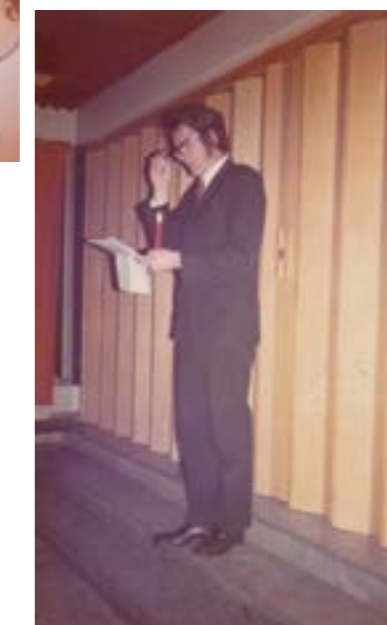
BAKOM SCENEN

PIANISTEN CHRISTER VID PIANOT.

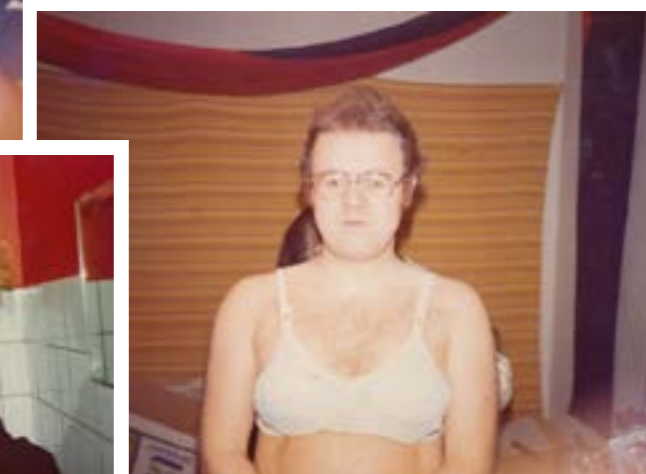
SKÖLDMÖRNA ÄSLÖG, GUNLÖG OCH ALFHILD GILLAR LÅGET.

INSPEKTOR BERTRAM INTRODUCERAR EN SPEXFÖRESTÄLLNING.

KILROY, VÅR MUSIKER CHRISTER SAMT ÄSLÖG RELAXAR EFTER FÖRESTÄLLNINGEN

DET ÄR VIKTIGT MED FORMERNA I SPEXET, MEN HUVUDSÅKEN MAN ÄR HEL OCH REN UNDER...

DOKTOR BOURDELOT, LIVLÄKARE HOS DROTTNINGEN. IMPORT FRÅN FRANKRIKE. EN AV DE BÄSTA MASKERNA

SMINKÖSEN KACKI JOBBAR FRAM DR BOURDELOT.

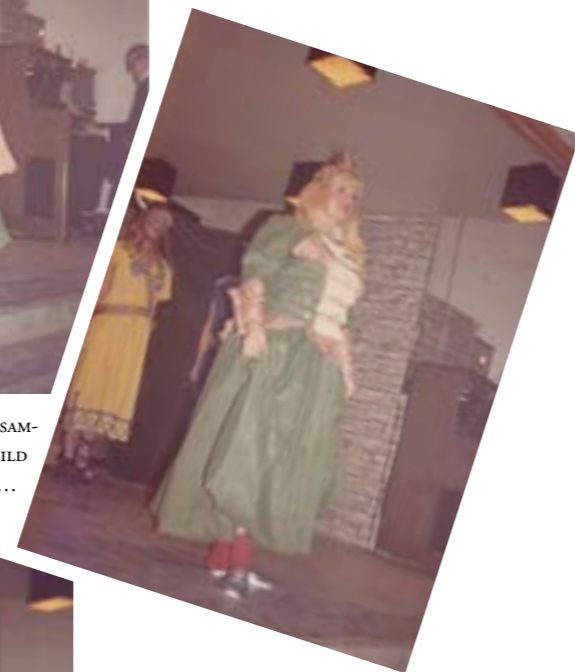
RIDDARNA PÅ JOMSBORGEN ... ETT SAMMANDRAG

RIDDAR FINNKONFUSENFEJ HAR KOMMIT UR KURS OCH ÅTERFINNS I TRÄDGÅRDEN TILL JOMSBORGEN ...

... DÄR DEN RADIKALFEMINISTISKA DROTTNING BORGHILD HÄRSKAR ÖVER SKÖLDMÖRNA...

"MÄN VI KVINNOR VI SJUNGER TILLSAMMAN ALLSAMMAN" SJUNGER BORGHILD TILL MELODI BERGSPRÄNGARTANGO ...

FINN FÅR DET HETT OM ÖRONEN – DUELL MED BORGHILD! NEJ TACK ...!!!

... MEN KILROY KOMMER TILL HANS HJÄLP

SKÖLDMÖRNA AGNES, ALFHILD OCH GUNLÖG I RÅDSLÄG.

FINN SJUNGER ... SPEXET SLUTAR MED ATT ALLA DÖR ... TRAGIK, TRAGIK ...

KRISTINA ... ETT SAMMANDRAG

MAGNUS GABRIEL DE LA GARDIE VAR DROTTNINGENS GUNSTLING.

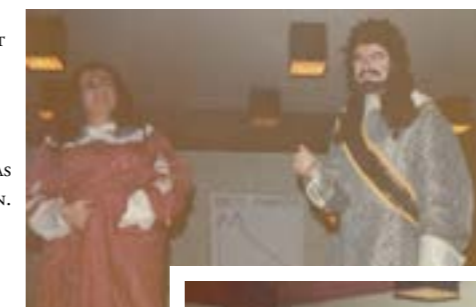
DROTTNING KRISTINA KURTISERAS AV MAGNUS GABRIEL DE LA GARDIE ... ÅH KRISTINA FRÅN VILHELMINA ... (MEL SVEN-INGVARS)

RIKSKANSLERN AXEL OXENSTIERNA I SAMSPRÅK MED DROTTNINGEN UNDER EN PAUS. KANSKE GÄLLER DET RIKETS FINANSER.

DOKTOR BOURDELOT PRESENTERAR SIG, BOTAR KRISTINA OCH ...

KARL X GUSTAV, KRISTINAS KUSIN, ÖVERTAR KRONAN.

VÄR FROMMA JESUITER ... SJUNGER DE TVÅ MUNKARNA.

SPEXIFINAL. VI GRATULERAR OCH SALUTERAR ...

Nationsvardag och vänstervind

Elisabet Sjöstedt

KORSVIRKESHUSET OCH DET JAPANSKA KÖRSBÄRSTRÅDET I TRÄDGÅRDEN

Det är maj 1980 och magnolierna i Lundagård är överblommade för denna gång. Det är min sista vår i Lund, filkandexamen är avklarad. Det är dags att packa ihop de få ägodelarna och flytta till Stockholm.

Jag har bott i Lund sedan hösten 1974, tolv terminer, drygt ett halvt decennium. Nu ska jag lämna staden med alla dess minnen. Det känns vemodigt, men när man måste bryta upp och lämna studentlivet bakom sig.

Under alla år i Lund var jag Östgöta nation trogen – som medlem, som hyresgäst i nationshuset i omgångar och som aktiv i flera av utskotten. Jag minns fortfarande den omiskännliga odören som slog emot en när man öppnade entrédörren till Östgöta nation – inpyrd rök, avslagen öl, om man hade tur en doft av mat från gillestugan...

YNNEST ATT BO I HÖNSHUS

Fredagar och lördagar var det öppna dörrar ut till korridoren med musik som blandades – Magnus Uggle, Nationalteatern, Stones, Ulf Lundell, Bob Dylan...

Några år hade jag förmånen att bo i Korsvirkeshuset – detta vackra, gedigna gamla före detta höns hus. Vilken ynnest det var att få bo där! Även om man var tvungen att gå över gården i morgonrock för att duscha i källaren i stora huset, sommar som vinter.

Ett annat hus där medlemmar bodde på den tiden var den så kallade Slummen, lite längre ner på gården. Ett stort hus med flera lägenheter som var i dåligt skick.

Trädgården var ofta en samlingspunkt under sommarmånaderna. Här kunde vi grilla, ha fester eller bara sitta och slappa. Ett japanskt körsbärsträd spred sin skönhet några korta veckor på försommaren.

Den så kallade 70-talsvänstern – som startade 1968 och där många studenter och andra intellektuella var engagerade – påverkade givetvis även studentlivet och nationslivet. Nationernas popularitet minskade, med ekonomiska problem som följd. Bokslut saknades och det stod dessutom tomma rum i huset.

Det gick så långt att nationen hyrde ut rum till personer via socialen.

TRADITIONERNA PÅVERKADES

Exempelvis hade Fest Filbyterium ställts in 1974. Men nu var vi några eldsjälarna som tyckte att det var dags att ta nya tag och anordna den traditionsrika festen. Så 1975 var det dags igen.

Festen hölls på Grand hotell i stället för på AF. En "anti-fest" anordnades också av de mer vänsterradikala nationsmedlemmarna (de var dock inte så många).

VI HADE BETT ANDERS GERNANDT, DÅ KÄND KOMMENTATOR INOM RIDSPORTEN, ATT MED SIN MYCKET KARAKTERISTISKA RÖST REFERERA FOLKE FILBYTERS ANKOMST.

Vi instiftade en ny tradition där Folke Filbyter i egen hög person överlämnade medaljerna till inspektorn som i sin tur delade ut dessa till förtjänta medlemmar. Folke Filbyter kom ridandes in i gillestugan från trädgården. Vi hade bett Anders Gernandt (då känd kommentator inom ridporten) att med sin mycket karakteristiska röst referera Folke Filbyters ankomst. Han beskrev "ekipaget" via bandspelare.

FEST FILBYTERIUM UNDER 70-TALET MED MEDALJUTDELNING I GILLESTUGAN, MIDDAG PÅ GRAND OCH EFTERSLÄCKNING

HÖSTAGILLET 1974

En annan tradition som återupplivades var den så kallade Tandemstafetten som vartannat år startade i Lund, vartannat år i Göteborg. Följebussar transporterade oss mellan städerna medan vi parvis cyklade cirka två mil. Det var tufft att, kanske mitt i natten, ge sig ut och cykla några mil. Vi var ju inte helt nyktra heller.

FRÅN KAVAJTVÅNG TILL SMOKING

Östgöta nations första ordensfest var Punschfesten från 50-talet. Medaljen bestod av en liten sked med en ärtä i. Anspråkslös och udda i sin enkelhet. Vi införde kavajtvång på denna fest 1977. När jag läste om Punschfesten 2016 såg jag att man nu hade gått ett steg längre – klädsel var mörk kostym alternativt smoking.

En helt ny orden instiftades i slutet av 70-talet av oss som bodde i Korsvirkeshuset under några år. Vi lät göra en medalj i form av en kopia av huset och hade en högtidlig middag där endast vi som bodde i huset var inbjudna.

Jag började min ”karriär” inom Östgöta med att jobba i Klubbmästeriet, det vill säga servera lördagskaffe klockan 15 varje lördag i gillestugan. Vi serverade endast kaffe, punsch och cognac. Ingenting att äta, möjligtvis en pepparkaka i december när vi även serverade glögg.

För några år sen besökte jag lördagskaffet tillsammans med några före detta Östgöta nationare. Vi blev verkligen positivt överraskade. Vilken skillnad det var på utbudet – här fanns mat att beställa!

Sedan blev jag medlem och så småningom ordförande för NATU-utskottet där vi anordnade diverse kulturella aktiviteter. Bland annat kom Bernt Staaf och Evert Ljusberg, som var ganska stora på den tiden. Men ingen minns väl dem idag?

Vi gjorde också en del kortare resor, bland annat en uppskattad resa till Ven. På söndagskvällarna visade vi film i gillestugan, en gammal 16 mm projektor vevade runt filmerna och jag inns att den hakade upp sig med jämna mellanrum.

Under några år var jag redaktionsmedlem, och senare redaktör, för Ostroskopet – nationens egen tidning som innehöll artiklar och reportage om Lundalivet i allmänhet och Östgöta nation i synnerhet.

Jag minns att vi gjorde ett smaktest där vi jämförde hamburgare på Lunds olika gatukök – en chans för oss fattiga studenter att få några gratis måltider!

Ett annat sätt att få gratis skrovsmål var att jobba på ”slabben” - vilket jag gjorde många gånger på fredags- och lördagskvällar. Förutom mat på natten efter flera timmars slit – bland mer eller mindre berusade besökare som nästan alla rökte – fick man 75 kronor (måste i ärlighetens namn erkänna att jag själv var storökare då och dessutom inte alltid helt nykter medan jag jobbade). Sexmästaren var boss och imponerade med sin stora nyckelknippa med nycklar till alla förråd, inklusive spritförråd.

ORDENSFEST I KORSVIRKESHUSET, NOTERA DEN ÖSTTYSKA FLAGGAN – TIDSTYPISK DEKORATION?.

Östgötas ”slabb” var populära av flera anledningar, bland annat för att vi bjöd på varma ostmackor från baren. Gissa om vi saltade rejält för att öka ölförsäljningen...

Pengarna jag tjänade på ”slabben” hjälpte mig ofta att överleva i slutet av terminerna när studielånen började ta slut. Det var endast utbetalning en gång per termin på den tiden.

KAFFE UTAN GRÄDDE ÄR SOM...

I mitten av 70-talet var det ”Antikotek” i gillestugan en kväll i veckan, då spelades lite äldre låtar. Sista låten var alltid ”Kaffe utan grädde är som kärlek utan kyssar...” (lyssna på den!)

Vi som bodde på Östgöta hyrde fullt möblerade rum som bestod av en säng, ett skrivbord med stol, en hurts, en bokhylla och en fätölj. Enkelt men funktionellt.

När man hade fest fungerade sängen utmärkt som soffa och skrivbordet som matbord – om det skulle ätas. Egen toalett hade vi men dusch/bad fanns i korridoren samt en telefonhytt där man kunde ringa hem till sina föräldrar.

Nyligen fick jag tillfälle att besöka nationshuset och ett av rummen. Så mycket lyxigare studenterna har det nu! Större rum och alla med välplanerat pentry och egen dusch!

Och egna möbler. Men vi erbjöds annan lyx min första tid på Östgöta. Det ingick städning i hyran som var nånting på 200 kr – alltså städning av rummen!

En annan sak jag noterade vid mitt besök var ett anslag vid entrédörren där det stod ”Rökning tillåten efter 23:30” – utomhus alltså. Jag jämför med hur det var på 70-talet när ”alla” rökte, överallt, utomhus såväl som inomhus. Ingen hänsyn togs till icke-rökare...

MASKERAD I GILLESTUGAN 1976 MED BOSSE J.

Motion var inte den mest vanliga fritidsaktiviteten på 70-talet, inte i våra kretsar i alla fall. Men det fanns undantag, exempelvis lördagspromenader i Stadsparken som nationen anordnade, liksom "nattbadminton" – med öl förstås. Någon enstaka gång gick man till Palaestra – gymnastikhuset i Lundagård – för nåt pass.

Allt fler började spela golf mot slutet av 70-talet. Ibland anordnades whiskygolf – jag var med en gång – kanske är det därför jag inte blev attraherad av golfporten?

SÅNGER I PARTI OCH MINUT

Några av de bästa minnena jag har är från firande av Valborg och Första maj – varje år. Valborgsfirande med Lunds studentsångare, mösspåtagning och festligheter.

Första maj med laxlunch i gillestugan och senare besök vid universitetet. Studentsångarna sjöng och vi andra hoppades också komma med i TV-sändningen...

Med glädje minns jag allt sjungande på middagar och andra fester – snapsvisor, vinvisor, punschvisor. "Oh, gamla klang och jubeltid" var en favorit, förstås.

När jag läser om nationens historia ser jag att man redan år 1687 började med gemensamma kvällsaktiviteter; så kallade "aftonsluster" och grundtanken var, då som nu, att "verka för en god studie-social miljö". Visst levde Östgöta upp till detta!

ALDRIG ENSAM PÅ ÖG

Det fanns alltid en känsla av gemenskap bland alla som bodde, eller var aktiva, i nationen. Man behövde aldrig känna sig ensam, det fanns alltid någon att prata med. Visst festades det mycket, men de flesta klarade ändå att ta sina examina. Vi tillät oss att låta studierna ta en termin extra, eller kanske två. För egen del arbetade jag dessutom parallellt med studierna och hade sju olika arbeten under dessa år.

Så många människor jag lärde känna, så mycket jag upplevde, så många fina minnen jag har från åren inom Östgöta nation! Och fortfarande många vänner kvar från den tiden!

Jag har valt att inte namnge några personer. Ingen nämnd – ingen glömd.

FILBYTERIET HADE LEGAT NERE NÅGOT ÅR, MEN ÅTERUPPTOGS 1975. FESTEN HÖLLS PÅ GRAND HOTEL I STÄLLET FÖR PÅ AF. SAMTIDIGT ANORDNADES EN "ANTI-FEST" AV DE MER VÄNSTERRADIKALA NATIONSMEDLEMMARNA.

STUDENTIFORM, 1975.

Spexbesök

När Berne Gründer var quator besökte Chalmerspexarna Lund för att göra en föreställning på AF. Det var tradition att de hade sexa på ÖG. Spexarna sjöng snaps och spexvisor så man trodde att taket skulle lyfta. De hade stor festdisciplin och lydde blint generalen. Med var även deras inspektorspar vars hem tydligen var öppet för spexarna. På den tiden var det öppet upptill mellan herr- och damtoaletten och fram på morgonsidan råkade någon av gästerna utlösa en brandsläckare in på damtoaletten, där en av våra medarbetare befann sig. Hon blev ganska blöt, klagade skrattande för mig och tog missödet med jämnmood. Chalmerister är ju kända för att gilla "practical jokes."

ETT RAFFLANDE 1980-TAL

Sunset har väl alltid funnits, eller?

Thomas Esping, Qurator 1984

Michael Gustavsson, Qurator 1985

Sunset utgör idag en naturlig och självskriven del av ÖG:s och Lunds vibrerande studentliv. Så har det inte alltid varit och här kommer vår historia om hur Sunset Café växte fram och blev den succé som det varit i drygt 30 år.

I Lunds studentvärld fanns det, utöver nationsfester, två sätt att festa. Uniforma pubar samt dåtidens klubbar, kallade slabb. I färglösa och tråkiga nationslokaler lockades det med gratis varma mackor som enda kulinariska utbud, undantaget jordnötter. ÖG:s varma mackor var extra exklusiva – formfranska, ananas, skinka samt kanske cayennepeppar eller paprikapulver som en kryddig twist. Det var mallen för en studentvecka, pub på onsdag eller torsdag samt slabb på fredag eller lördag. För vissa fungerade säkert alla dagar.

JAKTEN PÅ EN KASSAKO

Alla citynationer kände av ett minskat tryck på helgernas slabb och intäkterna minskade snabbt. Uppläggen började kännas grå och avdankade när yuppies dominerade rubrikerna utanför studentlivet. Något var på gång, men vad? Fanns det kombinationer som vi inte såg. Behövdes det något helt nytt, men vad? Östgöta hade en vikande popularitet på sina pubar och slabb samt en ekonomi som behövde förstärkas. En populär kassako behövdes mer än någonsin. Konkurrenten blev än tuffare när Malmö nation med Casanova tog initiativ till förnyelsen. ÖG famlade fortfarande efter sitt koncept och många diskussioner fördes om vägen framåt.

NÅGOT MED STUDS

Östgötas första trevande men ambitiösa initiativ kom från ett mat- och vinglutt kompisgäng med bland andra Mats Andersson, Gisela Brodd, Pernille Ravnskov. Ut med varma mackor och billig Beyaz och in med lagad god mat och Mouton Cadet. Vi i quratelet gillade vad vi hörde, övertygade seniors samt växlade upp satsningen. Nytt koncept, aggressiv marknadsföring samt ny musik-anläggning. Klartecken från oss i quratelet och nu började jobbet

med det praktiska. Konceptet STUDS föddes, en svartvit affisch togs fram och initiativet rullades ut med dans, musik tillsammans med trerätters middag. Vad vi då inte visste var att detta var det första steget mot vårt rosa och mintgröna praktexemplar till party-monster, Sunset Café

VÄGVISANDE SOMMARKUBB

Tanken var helt rätt, men idén lyfte inte riktigt. Det visade sig vara svårare än väntat att locka med kombinationen god billig mat och dryck och svängande dansgolv. STUDS ville inte riktigt lyfta.

Lyftet kom när ett kompisgäng från Lund presenterade sin idé – en sommarklubb – för oss i quratelet. Konceptet kallades Sunset Café och blev vår efterlängta succé sommaren 1984. Initiativet presenterades av Camilla Norbergs blivande man Per Olsson och det klickade direkt med ÖG. Självklart ska vi ha aktiviteter i nationens lokaler även under sommaren, tyckte vi i Quratelet. Seniors var svårflörtat. Tack vare klok vägledning från vår legendariska inspektör Karin Adlerqreutz så bestämdes att prova en sommar. Grannarna hade inget inflytande över beslutet och tur var väl det.

Sagt och gjort och under sommaren 1984 lades grunden för ÖG:s mångåriga succé. In kom studenter, Lundensare, färgglada affischer samt den tunga träskylten över entrén mot Adelgatan. Sommaren blev en succé, trots att det inte serverades alkohol (vad vi vet) och när hösten kom gjordes en överenskommelse. Nationen ”köpte” varumärket och diverse Marlborosponsrad inredning för 5.000:-. Kommer vi ihåg rätt så fick Per Olsson och Lundagänget även fortsatt fri entré.

Vi använde varumärket Sunset Cafés framgång och skapade det Sunset som fortfarande finns. Varje lördag serverades god mat, berusande dryck, mustig musik och ett jävla ös. Nu behövde vi bara fixa tillstånd från Länsstyrelsen för alla aktiviteter och det gick ju bra med lite kreativitet.

PÅ BILDERNA OVAN SYNS BLAND ANDRA: HÅKAN OCH JANNE ENGSTAM, ANNA WESTLING, JOAKIM HÅKANSSON, JONAS THELANDERSSON, MICHAEL STANDAR, HANS FREDRIKSSON, MICHAEL GUSTAVSSON, MIKAEL SELIN OCH THOMAS ESPING

Hösten började bra och vi anade att detta skulle bli en succé. Gästerna droppade in och det blev populärt att jobba på Sunsetkvällarna. De smått legendariska sexorna efter stängning bidrog med all säkerhet till att höja ÖGs: hippfaktor. Självklart var även Nisse Lundbergs, Micke Standars och andras matlagningskonst i det slitna och begränsade köket en bidragande framgångsfaktor. Att avnjuta kockgängets matkreationer blev ett lyft. Eller vad säger ni om Boeuf Bourguignon, en flaska till rätten, en flaska till kockgänget.

SUCCÉ I RYGGEN

Med sommarens succé i ryggen fick vi en tillströmning av medlemmar till nationen. Det gav oss en bättre ekonomi samt möjligheter att genomföra uppslag och idéer. Under hösten 1984 och våren 1985 startades ett antal aktiviteter upp - Novischresor, Ostrochorus, Radio Roxen, OstroRocks, Fotbollslag, Spex, Götiska festen, Tjänstemannaresor, utbyte med Uppsala och Åbo och mycket, mycket mer. Fler studenter engagerades inom sina intresseområden och sökte sig oftare och mer aktivt till Adelgatan 4.

När våren kom fick ÖG ännu mer "lokal hippfaktor", festfixare från gymnasieskolorna ville arrangera gymnasiefester i våra lokaler. Quratelet sa ja - det gäller att testa nya grejer - till några gymnasiefester och ÖG blev än mer en del av det "civila Lund". Vad skulle nu hända inför sommaren 1985? Konceptet Sunset fungerade, fler nationer letade efter "sitt Sunset". "Det hippa Lund" gillade ÖG, och den kommande generationen från gymnasieskolorna.

Inför sommaren 1985 kliver fem Öschötar från nationen fram, Thomas Esping, Michael Gustavsson, Anders Lindgren, Hasse Fredriksson och Mikael Selin och frågade seniors om de kan driva Sunset Café vidare även under sommaren. OK, sa seniors som hade bra erfarenheter av föregående sommar.

HANTVERKARTALANGEN HASSE "ANGIE" FREDRIKSSON

Betalningen för att driva Sunset Café i nationens lokaler blev att öschötägandet fick måla om gillestugan och alla korridorer samt se till att nationens lokaler var funktionsdugliga inför kommande terminsstart. Inga problem, hantverkartalang fanns i gänget, inte minst via vår Hus-DJ Hasse "Angie" Fredriksson. "Angie" toppade vi ibland med Jesse Wallin från radio P4. "Top notch liksom" som någon kanske skulle säga.

Nu blev det brädis med marknadsföring och att "snacka Sun-

KONCEPTET KALLADES SUNSET CAFÉ OCH BLEV VÅR EFTER-LÄNGTADE SUCCÉ SOMMAREN 1984.

set". Facebook och andra sociala medier var ännu inte igång så vad gör man då. Jo, åker till IKEA och köper rosa samt mintgrön färg och målar om nyss inköpt folkabuss. Den målades med roller under en blommande hägg. Snyggt, nja, men uppseendeväckande. Folkabussen blev en rullande Sunsetaffisch med logga och allt. In med alltför stor ljudanläggning och sen kördes folkabussen runt i Lund med omnejd. Även till stränderna i Skanör Falsterbo, där vi "jobbade" hårt med vår marknadsföring.

Medlemskort började säljas med hjälp av affischer på inneställen som frisörsalonger, träningsställen, restauranger och pubar. Barlista och meny komponerades. Vad är bättre än strawberrydaquiri och hamburgare. Tre fria drinkar i entrépriset före 20:00 samt servering i trädgården, kan inte gå fel.

FULLT ÖS, STEGET FÖRE

Sommaren 1985 blev en succé på alla sätt. Fullt ös, steget före, goda sommardrinkar, härliga kulörta Sunsetkavajer sydda av skräddaren Titti, grillning i vår trädgård, dansant 80-tals musik, rökmaskin, ALLA VAR DÅR, 30 grader varje dag, inget regn, vackra människor, sandaler av plast, rosa och mintgrönt och fjunig folkabuss.

Nu var Sunset inte bara populärt bland studenter. Under sommaren hade det "hippa Lunds kändisar" hittat till Sunset. Uffe Klipp, Lugi's a-lagsspelare, fotbollssoraklet Olof Lund och avgångsklasser från Katte och Spyken, Sodoms (Lunds svar på Studio 54) festklientel. Nu var Sunset Café ett tydligt alternativ på Lunds natt-himmel och som alltid krävs både tur och tajming samt enskilda individers initiativ för att en succé ska födas, utvecklas och leva riktigt länge. I och med att det första nationsgänget drev Sommar-sunset 1985 föddes en tradition.

Tack alla som genom åren med energi och passion utvecklat Sunset. Det är engagemanget och alla galna idéer genom åren som hållit Sunset fräscht. Alla finns såklart inte i denna korta betraktelse men ni vet att ni spelade roll.

ÄNNU FLER: RENÉE JOSEFSSON, MARGARETA JANZON, STEN BARNEKOW, JOHAN LEIDE, MICHAEL GUSTAVSSON, HANS FREDRIKSSON, THOMAS ESPING, PER OLSSON OCH MIKAEL SELIN

När kören blev ett utskott

Håkan Samuelsson, Husförman 1988–90

Jag var novisch på nationen hösten 1986 och som studentsångare från Linköping ville jag gärna fortsätta sjunga i kör. Som nyinflyttad på huset stegade jag in i den mörka gillestugan då det var upprop för körterminen och träffade en brokig skara korister, ledda av den legendariska dirigenten Cecilia.

Huset var slitet och varje gång man klev ned i gillestugan möttes man av den karaktäristiska lukten av gammal öl och den klibbiga kolmårdsmarmorn på golvet. Där fanns slitna stolar att sitta på för en liten blandad kör med nästan fyra stämmor. En tenor var givetvis välkommen och jag var med!

BORT MED OSÄMJAN

Cecilia, som även höll i alla kontakter med quratelet, slogs för att få tider att kunna repetera och ekonomiskt stöd för noter och sin egen tid. Cecilia älskade körsång, men beklagade sig ofta över nationen i stället för att känna tillhörighet till den. De som var med i kören sedan tidigare hade knappast något engagemang heller för just denna nation utan för att just få sjunga i kör. Andra nationer hade nämligen inga egna körer. Och skulle man sjunga i de "stora" studentkörererna krävdes mer flit än de som var med i kören hade lust till.

Osämjan mellan quratelet och dirigenten var märklig eftersom nationen alltid uppskattade kören när de sjöng på festerna och kören uppskattade mycket att få framträda. Men det fanns nu viljor för att lösa det hela. Med erfarenhet från andra körens administration, ett nytt quratelet och nyinkomna körsångare - som insåg att en förändring behövdes - bestämdes att kören skulle bli ett utskott i nationen. Undertecknad valdes som Ostrochorus första körförman våren 1987 och en körledningen tillsattes med olika roller.

NYTÄNDNINGEN KOM

Äntligen kunde Cecilia fokusera på sången och kören fick en slags nytändning, växte i antal sångare, reste till Nordiska Studentsångarmötet i Linköping 1987 och sjöng för första gången på Kulturen under kulturnatten. Nytändningen var nog också en viktig förutsättning för att kören skulle överleva den tillfälliga flytten från lokalen under ombyggnaden 1988/89, då Ostrochorus huserade i dåvarande Juridicumens källare. När kören återkom till gillestugan var den ett självklart utskott och hade ny repertoar. Fast "Klippan centrum" ville inte Cecilia släppa helt. Inte heller kören...

Nationsbesök i österled

Sommaren 1990 åkte tre representanter för ÖG till en studentnation i Estland. När samma tre personer varit hos vår vännation VSO i Finland den våren hade de träffat Rotalia. Inbjudan kom från självaste borgmästaren via fax, som var det enda kommunikationsmedlet som behövdes för att få visum.

Rotalia har funnits i Tartu sedan 1913. Studentnationer förbjöds av Sovjetstaten, deras hus beslagtogs och nationerna upplöstes. Men en gång medlem alltid medlem och av Rotalias då 500 medlemmar bodde 350 i exil runt om i världen. Precis som i Lund fanns en älderman (inspektör), styrelse (quratelet), men bara män som medlemmar. Novischer kallade de för "rävar". En svensk vännation var nu deras mål. Frågan de tre från Lund hade fått med sig var om ÖG ville bli denna vännation.

VECKOLÅNG RESA

De tre med var Q Magnus Karlsson (Nelsson), PQ Patrik Svensson och husförman Håkan Samuelsson. För säkerhets skull tog vi med vår vän Roope från VSO som tolk. Den veckolånga resan gick via Helsingfors med båt till Tallinn.

I Tallinn var vi på utflykter och festligheter. Festerna var allt från sittningar vid långbord till gillen i källarvalv. Enligt tradition ska den som ska sjunga ta tag i ett stort svärd och slå det i bordet samt skrika "Silentium ad cantum", vilket blev allt farligare ju längre festerna varade.

Esterna kände en historisk tillhörighet till Sverige. Att sjunga är stort i landet och gärna gamla nostalgiska visor från tid då landet var svenskt. Alla melodier kände vi igen, till en början, men melodierna hade liksom utvecklats annorlunda. Texter hade vi ingen aning om. Vi sjöng ändå!

I DEN RIKTIGA BASTUN

I Rotalias hyrda hus långt in i skogen utanför Tartu träffade vi ännu fler studenter, lekte, festade och sov. Men framför allt bastade. I Estland är bastutraditionen minst lika stark som i Finland. En inomhuspool fanns under huset, men vattnet var mörkt och luktade olja så vi badade inte. Två av oss kom lite sent till första kvällens bastu. De flesta hade redan kommit tillbaka till omklädningsrummet när vi tog oss in i bastun. Vedeldat givetvis och ett stort väldigt varmt basturum. Då kom en est och frågade om vi inte ska in i riktiga bastun i nästa rum... Som var ännu varmare!

För att komma till Tartus universitet fick vi en dag åka bak i en pickup utan fönster. Vi blev dock inte kidnappade utan fick se det slitna gamla svenska universitetet och Rotalias tidigare nationshus mm.

Nöjda med vad vi upplevt bjöds Rotalia till Götiska festen samma år. Men Rotalia blev trots allt inte en vännation till Östgöta. Men kul hade vi!

TIDNINGEN ÖSTROSKOPET ÄR NATIONENS HUSORGAN SOM SÅG DAGENS LJUS PÅ 1960-TALET. DESSA TRYCKTA EXEMPLAR ÄR FRÅN MITTEN AV 1980-TALET, DÅ TIDNINGEN GAVS UT ETT PAR, TRE GÅNGER PER TERMIN. SENARE ANPASSADES ÖSTROSKOPET TILL DEN DIGITALA VERKLIGHETEN OCH BLEV WEBBTIDNING.

BANDET EGO POP ADDERADE RÅ ROCK TILL MUSIKLIVET PÅ NATIONEN UNDER 80-TALET. HÄR MED STEFAN GENNERT, JONAS GUNNARSSON, PETER HALONEN, MAGNUS BJÖRSNE OCH PETER ENNERFELT. SLAGDÄNGAN "LITEN GUPPY" LÄMNADE INGEN OBERÖRD.

STEFAN "STEGE" GENNERT UNDER EN JULFEST MED SIN GIBSON 335:A OCH BANDETS STARKA KÖR: PAULA HARTING, JENNY (ÖDKVIST) BJÖRSNE, BIRGITTA (OHLSSON) BENGTSO, ANN PHILIPSSON MAACK OCH ÅSA AHLMÉN.

Ostrorox – tungt blås och mycket gung

På 80-talet föddes nationsbandet Ostrorox. Pådrivande och tongivande för bandets tillblivelse var Stefan "Stege" Gennert. Med självklar auktoritet och stilkänsla lockade han nationens mest musikaliska förmågor till artistiska stordåd. Bandets premiärspelning kunde upplevas en pubkväll i gillestugan på ÖG för sittande publik. Succén var kanske inte omedelbar, men bandet utvecklade snabbt en stor och hängiven fanbase med spelningar på Punschfest, novishfester andra nationer och inte minst i Gerdahallen. Också bandet växte från originaluppsättningen, fick tungt blås, mycket gung i coverrepertoaren och även namnet förgylldes när de med tiden kallades Ostrogoldrocks.

BLANDAD KOMPOTT FRÅN JUL TILL DRAGKAMP MED BLAND ANDRA PAULA HARTING, MALIN IHSE, ÅSA SJÖBERG, MATS JONSSON, CIA BENGTSO, HANS FREDRIKSSON, LOTTA NOBEL, JENNY BJÖRSNE MED FLERA. OCH BAKOM TOMTEMASKEN DÖLJER SIG GUNNAR TELHAMMAR.

Från matlagare till proinspektor

Jonas Rickle, Proinspektor 2015-2020

Hösten 1985 var jag och flera av mina gymnasiekompisar novischer i Lund. Det var mycket nytt i början. Hitta föreläsningssalar. Komma i tid till föreläsningar (vilket i början underlättades av att alla föreläsningar - till vår förvåning - startade en kvart efter utsatt tid.) En viktig sak att få på plats, så mycket hade vi listat ut i förväg, var att välja den bästa nationen. Som uppvuxna i Lund hade vi visserligen lyckats smita in på slabben på Lunds nation då och då under vår gymnasietid, men det enda vi egentligen lärde oss om nationalslivet där var att ölen var billig. Men det var den nog överallt tänkte vi.

MÄKTA POPULÄRA SUNSET

Någon av oss hade hört att Östgöta var en nation som var på gång. De hade nyss dragit igång en ny nattklubb, Sunset Café, som blivit

mäktat populär och det var väl ett skäl så gott som något att skriva in sig där.

På ett introduktionsmöte för novischer i gillestugan berättade Proqrator-HT85 Nisse Lundberg om nationen och alla aktiviteter. Allt det där lät väldigt spännande och vi bestämde oss där och då för att engagera oss på något vis. Efter mötet gick vi fram till Nisse Lundberg och anmälde vårt intresse.

”Kan ni laga mat?”, frågade Nisse.

”Nej”, sa vi.

”Ok”, sa Nisse, ”vi behöver ett matlag till Sunset Café och vi har ingen som jobbar på lördag!”

”Inga problem”, sa vi. ”Det gör vi!”

Snart var förstas beslutsamhetens friska hy alldeles likblek. Om man inte kan laga mat, hur lagar man då en trerättersmeny som 100 personer blir både mätta och nöjda av?

Vi bestämde oss för att undersöka förutsättningarna för att mot alla odds uträtta ett sådant storverk och gjorde ett besök i gillestugans kök. Där hittade vi två hushållspisar, rinnande varmt vatten och ett gäng grytor och slevar. Det såg väl bra ut. Vi visste inte riktigt vad vi kunde förvänta oss men det var ju bra att det fanns två spisar.

Huvudingrediensen till varmrätten fick ju rimligen lagas i de två ugnarna för att kunna få ut 100 varmrätter innan det blev upplopp i gillestugan. Någon mindes att mamma hade lagat spätta i ugn någon gång. Omedelbart blev ”Ullas fina vitvinsfisk” vår första varmrätt och personen i fråga blev varmrättsansvarig.

Till slut hade vi på något vis lyckats få ihop en meny. Till dessert hittade vi dessutom på ett extra alternativ: Ostbricka. Inte så mycket för att vi trodde att någon ville ha det utan för att även gängets allra minst matlagningskunniga skulle ha något att göra.

OLYMPISK STÄMNING

Fram på lördagseftermiddagen satte matlagningen igång så smått. Barmästaren var vänlig och blandade fina drinkar till personalen. Öl fick man däremot hämta själv i kranen. Stämningen steg snart till olympiska höjder och köket visade sig besitta kulinariska talanger som dittills varit helt okända för både oss själva och våra mödrar. När säscheffen slant och tappade en sejdel öl i vitvinsåsen visade det sig bidra till en oöverträffad smaksensation. Alla matlagets säser hade därefter denna mångsidiga smakförhöjare som en stående ingrediens.

På något vis började det så småningom gå ut förrätter, varmrätter och efterrätter i en ojämn men aldrig sinande ström. Såvitt vi vet blev de 100 gästerna mätta och några klagomål på såsen fick vi inte. Samtliga kockar hade inte bara en väldigt trevlig kväll, utan fick också mersmak på det där med nationsarbete. Alla fortsatte att engagera sig i nationen som sexmästare, barmästare, seniorsledamot, sångförman, valberedningsledamot och alla lämnade Östgöta

med fantastiska minnen. Minnen från en tid av livet som är bland de allra roligaste.

TRETTIOÅRIGT KLIV

Nästan precis 30 år efter denna famösa matlagningskväll får jag den stora äran att uppleva nationalslivet igen, som Proinspektor för Östgöta nation. Det blev ett kärt första återseende med gillestugan. Att återigen få känna den där doften som bara finns just där. Skrapa fötterna mot det ojämna, grönaktiga stengolvets med sin alldeles egna patina efter många års intensivt fotarbete på glaskross. Som på en Pavlovsk hund fylls kroppen av innerlig glädje och stor förväntan.

Som en påminnelse om tidevarv som komma och gå är numera mina egna barn inskrivna på nationen. Alla gamla skrönor runt middagsbordet gick kanske ändå inte helt obemärkta förbi. 2019 blev ett speciellt år när min dotter Malin satt som Qurator på Östgöta. Att uppleva nationalslivet med och genom Malin och alla hennes vänner och fantastiska nationsaktiva gav ett fascinerande perspektiv på vad 30 år betyder i Lund. I vissa avseenden, inte så mycket.

Återseendet med nationen efter så många års bortavaro visade sig bli en blandning av både nostalgi och nyheter. Ungefär som sångerna på alla fester får man det stora nöjet att komma tillbaka till: ”Skitåkarn” och ”O gamla klang” verkar ha evigt liv. Men nya sånger har tillkommit och uppnått klassikerstatus. Fyndiga, snärtiga och bäst levererade i högt tempo och på hög volym. Tack-samt nog går det då att sluddra över de allra klurigaste textraderna. Ungefär som Röda havet förr. ”Men utav akvavit, människan...” blir vadå, frågar många.

MELLANFESTER - EN NYHET

En nyhet blev att hålla tal på de flesta av sammankomsterna. Nya tal varje gång, helst. Eller avgöra vem som skulle köra de fem milen

MARINA AHL

LISA ALBERTSSON OCH FREDRIK LILIEBLAD

hem. Det gjorde man inte förr. (Studenterna verkade eniga om att festen blev roligast om jag körde och inte min fru. Inte säker på att det hade med talkvaliteten att göra.)

En annan nyhet idag är mellanfesterna! Varför tänkte ingen på det förr? Och alla filmer som produceras i alla möjliga sammanhang. Fantastiskt kreativa och med den underfundiga lundsiska studenthumorn. Spridningen av festbilder på sociala medier är däremot en nyhet som är svårare att värdera. Flera inspektorskollegor verkar mellan skål och väg ganska lättade över att ha hunnit avsluta nationslivet och påbörja sina karriärer innan dessa tekniska landvinningar såg dagens ljus.

Men blandat med nyheterna finns också nostalgin ständigt närvarande. Det underbara sorlet när man blickar ut över sittningar i gillestugan. Den pampiga inramningen vid Filbyteriet med nationsfanorna hängande från läktarna. Och alla studenter som har sådär underbart roligt tillsammans som man har under åren före vardagslivets tråk och tvång.

I det vardagliga nationsarbetet har jag på samma vis fått uppleva både det nya och det gamla. Det som slog mig mest i början var vilken otrolig regelbörda Quratelet och de aktiva har att förhålla sig till jämfört med för 30 år sedan. Inte minst kraven från myndigheter vad gäller ekonomisk redovisning och alkoholhantering är väsensskilda. Och studenterna klarar det med glans. Svart sopsäck är inte en cash management-princip man ser ofta nuförtiden.

GAMLA GUDAR LEVA

På alla håll och kanter är förväntningarna på studenterna - och även från studenterna - så mycket högre nu än vad jag var van vid från förr. Samtidigt är nivån på mat och evenemang och bredden av aktiviteter som nationen arrangerar på en helt annan nivå nu. Utmaningarna är större men studenterna verkar fortfarande ha lika roligt. Det har varit en ynnest att få en andra chans att arbeta i nationsvärlden och bidra till att så många studenter får med sig underbara minnen från studenttiden. Precis som jag själv fick.

Av och till får jag frågan från mina jämnåriga: Var det bättre förr? På ett sätt, absolut inte. Men på ett annat sätt, kanske. Alla tider är fantastiska, men den tid när man själv låg i Lund går inte riktigt att jämföra med någon annan. Så kommer det också att kännas för dagens studenter och det är precis så det ska vara. Och förhoppningsvis kommer det vara så för alla de studenter som kommer efter dem. I alla fall i 350 år till. De gamla gudar leva än, bland skålar och pokaler.

BALBILDER MED SUSSIE NIELSEN, JONAS GUNNARSSON, GUNNEL BERGGREN, ANNA WESTLING OCH THOMAS ESPING.

Ostrolocus renoveras

Fredrik Lilieblad, Qurator HT 1988

Efter nästan 30-års trogen tjänst var det dags. Under 1988 skulle Ostrolocus renoveras och dessutom byggas till. Enligt ryktet var slitaget i ett nationshus att jämföra med en hotellfastighet (vilket tydligen är något extremt). Därför var det nu hög tid att fräscha upp det gamla huset.

Östgöta hade en egen projektgrupp som var i gång redan före renoveringen och arbetade med upphandlingar och andra praktiska frågor. Gruppen leddes självklart av inspektör Karin Adlercreutz och befolkades under byggfasen av husförman, sittande quratel och några allmänt pålitliga seniorer.

SLÄGGFEST SATTE PUNKT

Renoveringen beräknades pågå sex, sju månader. Startskottet gick efter första-maj-lunchen 1988. Denna tillställning blev alltså "sista-kvällen-med huset". Festen blev livfull på många sätt. Några kända nationsmedlemmar tog exempelvis med sig hackor och släggor upp till tredje våningen för att spontant påbörja rivningen. Det var inget lyckat företag som mest resulterade i att köksskåp pulveriserades och puts yrde i rummen – allt medan en qurator anno 1970 stod och sjöng spexvisor för det uppslupna rivningsteamet.

Nästa dag var det utflyttning och pick-upbilarna flockades på Adelgatan. En av hyresgästerna på tredje våningen var rejält gästbudstrött efter kvällens firande, vi kan väl kalla honom Gunnar. Han valde att slänga ut sina möbler genom fönstren och ned i trädgården. Flytten fick han sedan klara av med hjälp av några väskor med kläder och andra prylar.

SUNSET I NYA LOKALER

Efter utflyttningen inhystes "expen" bredvid Frälsningsarmén på Magle Stora Kyrkogatan (närmare Gud än så kom vi aldrig). Nationsverksamheten höll till i Källarsalen på AF. Den döptes under exilen självklart om till Östgötasalen och var hemvist åt Sunset och alla andra aktivi-

teter. De som bodde på huset flyttade till andra nationer, inackorderingsrum eller till lägenheter runt om i Lund. Många gjorde detta med sikte på att sedan flytta tillbaka efter renoveringen, men ett antal gamla Ostrolocusbor valde att lämna huset för gott.

Sunsetpremiären i Östgötasalen blev en nervös tillställning. Sunset var nationens kassako och vi visste ju inte säkert om också gästerna skulle följa med till de nya lokalerna. Några var också kritiska efter denna premiär – "aldrig mer Sunset" löd en av kommentarerna. Men kritikerna fick ge sig och vi fick snabbt vind i Sunsetseglen igen. Eftersom Östgötasalen - med vidhängande separat barlokal – var större än gamla gillestugan kunde vi till och med ta in fler gäster och tjäna mer pengar. Även övriga nationsaktiviteter hankade sig fram under exilåret. Så på det stora hela drabbades nationen varken av medlemstapp eller andra allvarigare avbräck detta ovanliga år.

ETT KOLLEKTIVHUS

Vi som satt i quratelet fick som sagt lägga en del tid på byggmöten, där motparten var ett gäng lagom salongsfärdiga byggtreprenörer med ett schackrande sinnelag och minst två rävar bakom varje öra. Vi hade en egen inhyrd byggkontrollant till vår hjälp, men stabiliteten i ÖG:s delegation upprätthölls ändå av inspektör Karin. Med sin pondus och sitt sunda förnuft lyckades hos successivt lotsa byggprojektet mot sin fullbordan.

På grund av regler i byggfinansieringen var Ostrolocus tvunget att bli ett så kallat kollektivhus efter renoveringen. Köket i gillestugan – som utökades och fick restaurangstandard - skulle vara gemensamt för hyresgästerna och på rummen fanns bara ett pentry. Även huskroppen förändrades. Via en ny prefabricerad betongkonstruktion gjordes en utbyggnad in mot trädgården. Det innebar att rummen växte och blev större på denna sida av fastigheten. I det gamla Ostrolocus var det dusch i korridoren som gällde, men nu fick alla rum egen dusch. Även korsvirkeshuset fick en motsvaran-

SISTA KVÄLLEN INNAN RENOVERINGEN VAR DET SLÄGGFEST PÅ NATIONEN. DET BLEV HÅL I VÄGGEN, FRÅN VÄNSTER GUNNAR TELHAMMAR OCH PETER ENNERFELT TITTAR FRAM.

de standardhöjning. När huset på Adelgatan byggdes 1959 fanns det en telefonhytt på varje våning. Detta utrymme försvann vid ombyggnaden och här placerades i stället den hiss som idag transporterar hyresgäster upp och ned i huset.

HUGGA I STEN MED ASBEST

Tyvärr var inte släggfesten i maj den enda missriktade rivningsinsatsen. Senare under hösten var det tänkt att vi själva skulle utföra rivningar på vinden. Även här hann hackor och släggor dansa en stund innan någon insåg att det man högg i var asbest. Företaget avbröts snabbt och i stället dök det veckan efter upp ett antal män i astronautdräkter. De plastade in hela vinden och utförde sedan en garanterat branschgodkänd rivning och asbestsanering.

Renoveringen av korridorrummen höll i stort sett tidsplanen. Hyresgästerna kunde flytta tillbaka i början av 1989. Premiären för Sunset och övrig nationsverksamhet i gillestugan dröjde dock till framåt sommaren. Men innan dess kunde vi samla nationen till en grandios premiärlunch på första maj i ett nästan färdigrenoverat Ostrolocus, beläget på Adelgatan 4 och tillika på Kulturens baksida.

Ännu ett Spex – Wiking Line on Tor

ETT STARKT

1990-TAL

”Plugga och ha kul – det finns omtentor men inte omfester!” – Karin Adlercreutz

Text: Julia Juntorp, Bild: Clemens Döring

Karin är född och uppvuxen i Lund. Hon tog studenten vid Katedralskolan och som student gick hon med i Lunds nation.

– På den tiden kunde man inte ”hoppa runt” mellan nationerna. Eftersom jag hade tagit studenten i Lund så var det Lunds nation som jag fick gå med i. Jag ägnade mig däremot inte så mycket åt nationen, utan åt juridiska föreningen. Där var jag kassör i flera år och hade det mycket trevligt.

Hur kom det sig att du som tidigare medlem i Lunds nation blev inspektor på Östgöta nation?

– Det är en bra fråga. Vid den tiden hängde min dotter Katarina ihop med en kille som hette Loa. Genom dem hörde jag om allt roligt de hade på ÖG. Plötsligt en höst fick Karin ett telefonsamtal. På andra sidan telefonluren var det en person som presenterade sig som Qurator på Östgöta nation. Det var Erik Leiman som var Qurator på den tiden och det var han som frågade om jag kunde tänka mig att bli inspektor. ”Skämtar du?”, frågade jag då jag varken var professor, karl eller Östgöte, säger Karin och skrattar.

Karin förstod inte riktigt varför just hon hade fått frågan, men hon valde att fundera på saken.

– Jag hörde mig för lite, då jag hade kontakt med flera inspektorer på andra nationer. Det var ju karlar och manliga professorer allihop. Men de hejade på mig och sa ”ta det, vi har så roligt i inspektorskollegiet och vi behöver lite förnyelse”. Jag funderade lite och tänkte att jag kan ju alltid prova. Så jag tackade ja.

Så du var den första kvinnan i inspektorskollegiet?

– Ja, det stämmer. Det hade varit en kvinna från Blekinge som blivit vald, men hon tillträdde aldrig. Så jag var den första i tjänsten.

Var det något speciellt som lockade med att bli inspektor?

– Jag var ju lärare och hade därför bra kontakt med studenterna. För att klara sina studier behöver man ha ett fungerande allmänt

KARIN ADLERCREUTZ VAR
INSPEKTOR I NATIONEN MELLAN
1979 OCH 2001. HON
FÖRVÄNADES SJÄLV ÖVER ATT HON
UTSÅGS TILL INSPEKTOR EFTERSOM
HON VARKEN VAR MAN,
PROFESSOR ELLER ÖSTGÖTE. VEM
VET, KANSKE BIDROG JUST DETTA
TILL ATT KARIN BLEV AV DE
POPULÄRASTE INSPEKTORERNA I
ÖSTGÖTAS NATIONS HISTORIA.

liv också. Då var ju nationerna perfekta! Jag tänkte att jag kunde göra nytta där i den utsträckningen att göra nationen till en vettig verksamhet.

20 ÅR SOM INSPEKTOR

Under drygt 20 års tid satt Karin som inspektor på Östgöta nation. Varför hon satt så länge vet hon inte riktigt.

– Jag trivdes bra med att vara inspektor och gjorde uppenbarligen ett hyfsat jobb så åren bara rullade på. På den tiden var det inte ovanligt med att sitta 10–20 år. Någon var uppe i 30 år som inspektor,

så jag var inte på något sätt unik. Det var snarare unikt att hoppa av.

Vad skulle du säga var dina största utmaningar som inspektor?

– Nationens ekonomi. Det var då jag var väldigt tacksam över att få en proinspektor, Lars Söderström i slutet på 90-talet. Då var vi två som kunde tackla det tillsammans.

Karin berättar att när det kom till nationens ekonomi var också husbygget under 80-talet en stor apparat.

– Huset stod färdigt 1989, men det visade sig sedan vara fusk med vissa saker. Det var tufft att processa med husbygget. Det slutade sedan med förlikning i domstol där vi kom överens om hur vi skulle göra. Men det var något av det tuffaste jag fick gå igenom som inspektor.

“HELA ÖSTERGÖTLAND KOM TILL LUND”

På 20 år händer det väldigt mycket i studentvärlden. Ett speciellt minne Karin kommer ihåg var under 90-talet när biskopen Martin Lind och landshövdingen Björn Eriksson blev hedersledamöter.

– Det var väldigt speciellt och högtidligt. Hela Östergötland kom till Lund för att bevittna installationen. De stack ju ut då de var två så eminenta personer.

Östgöta gille var ett annat evenemang som Karin särskilt minns.

– Östgöta gille var naturligtvis en fest. Men det började med att man hade en utställning i gillestugan där olika företag och myn-

Karin Adlercreutz

Inspektor 1979–2001

Född: 1931
Bor: Lund
Gör: Pensionär, men har god kontakt med sin institution på Juridicum.
Intressen: Läser väldigt mycket. “Jag har precis slutat hålla på med läroböcker. Jag följer med om det kommer ut nya och bläddrar lite i dem, men inget seriöst.”

digheter från Östergötland fick presentera sig. Sedan hade man en fest ovanpå det.

Vad tycker du är det bästa med ÖG?

– Det tycker jag är den glada öppenheten. Man är lagom högtidlig. Det finns nationer som är lite för noga med ceremonier så det blir överdrivet, men det har jag aldrig upplevt på ÖG. Det finns en glimt i ögat på Östgöta nation och det är det jag har uppskattat mest.

Vad skulle du vilja hälsa till en Inspektor idag?

– Lyssna på studenterna. Tro inte att du vet allt som är bäst och bestäm ingenting förens du har hört vad studenterna tycker och vill.

Och vad skulle du vilja hälsa till en student?

– Plugga och ha kul. Man får inte vara ensidig på det ena eller andra. Man måste kunna förena det. Som student måste du plugga, men för att kunna plugga måste du ha roligt. Det är inget jag har kommit på under äldre dagar, utan så har det alltid varit. Det finns omtentor, men inte omfester.

Stark nybyggeranda

Magnus Nelsson, Qurator HT 1990

När 80-tal gick över i 90-tal utmärktes ÖG av stark nybyggeranda. Med ett nyrenoverat Ostrolocus var nationen populärare än någonsin och det fanns möjligheter att öppna nya verksamheter. Under 1990 såg således såväl söndagsbrunch som nationslunch dagens ljus. Ostrochorus var fortfarande Lunds enda nationskör och på balernas sexor dominerade nationsbandet Ostro-goldrocks. Antalet medlemmar passerade 1 600 och nattklubben Sunset, nationens kassakossa, gick för fulla hus med en kö som sträckte sig längs med större delen av Adelgatan. Det var inte svårt att få medlemmar som ville arbeta ideellt och vi hade drygt 250 aktiva tjänstemän.

Under siste april 1990 vann Östgöta nation damernas och herrarna dragkamp för fjärde året i rad. Första maj badade quaratelet traditionsenligt i Lundagårds fontän under studentsångarnas TV-framträdande. Och kom undan med det. Det gick helt enkelt bra nu!

LÖSA BOLINERNA

För dem som är nationsaktiva idag kan vi tyckas ha drivit en verksamhet på rätt lösa boliner. Efter Sunset samlades alla pengar in i svarta sopsäckar och stuvades in i expens kassaskåp. Moms och skatt var obekanta ord på Adelgatan 4. Karnevalen 1990 avslutades med att tre personer i ansvarig ställning försökte trycka in hela karnevals-kassan på 650 000 kr – ditfraktat i en pappkartong – i en servicebox på SEB.

Sprittörrådet var ofta en tillgång för hela Sunsetlaget och lördagarna avslutades med omfattande sexor som ofta pågick långt in på söndagsmorgonen. Inte sällan ingick mer eller mindre ljusskygga inslag som porslinskrossning, bodycurling, nakenstafett runt kvarteret osv. En gång stals en get från Kulturen för att förgylla en efter-sexa-fest på ettans korridor (det stackars djuret återbördades sedermera till spiltan efter att ha slitit sig och sedan återigen infångats på Adelgatan).

Liksom idag var sprittillståndet och förhållandet till Länsstyrelsen ständigt aktuellt. Alla nationer hade blivit av med ett av två tillstånd tidigare och det sista var under ständig lupp från myndigheterna. Ett krav var att servera mat under hela kvällen, inte bara

under sittningen. En stor gryta chili stod således alltid och puttrade i köket, trots att efterfrågan var obefintlig.

Även lättöl och andra alkoholfria alternativ skulle ha en framskjutna placering i dryckesmenyn. Vi gjorde vad vi kunde för att framhålla desamma. En lördagskväll i början av decenniet råkade vi till och med av misstag koppla in lättölsfat istället för starköl på ett Sunsetslab, vilket upptäcktes först efter stängning. Det var dock inget som påverkade den sedvanligt höga stämningen...

Efter husrenoveringen hade nationens och inte minst husets ekonomi hög prioritet. Bygget hade varit dyrt och man ville säkerställa att det fanns pengar för framtida underhåll. Under inspektor Karins ledning etablerades en grupp av ekonomiskt kunniga personer för att försöka bygga en långsiktig ekonomisk plattform för nations- och husverksamheten.

DUBBELMORALISK KARNEVAL

1990 var det dags för dubbelmoral karneval, en högt emotsedd begivenhet. Östgöta nation var självklart intensivt delaktigt med två tält på området, bland annat med nationens första spextält Mor Ahl. För att dra folk till nationens egen verksamhet hade ett antal

artister hyrts in, bland annat göteborgsbandet Stonefunkers. Stora delar av bandet inklusive entourage ankom utan förvarning kvällen innan och krävde delar av sitt gage i form av sprit. Stonefunkers lyckades hjälpligt genomföra sin spelning. Bandets fixstjärna kryddade framträdandet med att bland gillestugans karnevalspublik urinera på Sunsets dansgolv, i glasgången samt avslutningsvis på den för kvällen ansvariga, kvinnliga pubmästaren. En av bandmedlemmarna var knivbeväpnad och man avslutade besöket med att i grupp slå sönder samtliga synliga cyklar på Adelgatan.

Under karnevalen 1994 följde nationen upp Stonefunkers med en av historiens märkligaste (och sorgligaste) konserter då Ted Gärdestad – på en ditfraktad flygel – genomförde ett framträdande i nationens gillestuga. Uppenbart drogpåverkad, mer lik zombie än människa, spelade han sig robotiskt igenom sina klassiker utan att över huvud taget titta på publiken.

SAMARBETE I ÖSTERLED

Östgöta nation knöt även alltfler internationella kontakter. Utöver samarbetet med vår finska vännation etablerades kontakt med den estniska studentföreningen Rotali. Quratel samt husförman sändes till Estland för att syna föreningen närmare i sömmarna. Mycket var annorlunda. Rotali verkade i ett land som fortsatt stod under sovje-

tiskt styre, bara tillät manliga medlemmar och tillämpade livslångt medlemskap. Bastu badades dock och tycke uppstod. Esterna kom överraskande till Götiska festen senare under hösten (utan en sekun på fickan) och ett formellt samarbete etablerades.

I samband med Filbyteriet samma år tog nationen också steget in i den nya medieåldern då blockbustern ”Folke Filbyter och den onde Ronny Ramlösa” såg dagens ljus lagom till balkaffet. En rafflande historia om hur en ondsint liga kidnappas inspektör Karin, som sedan befrias av nationens hjälte Folke.

FREDAT NATIONSLIV

Som jag skrev inledningsvis känns det som nationen idag sköts på ett betydligt mer professionellt sätt än då vi var aktiva. Delvis som ett resultat av naturlig utveckling, men också på grund av att myndigheter och det omgivande samhället satt större press på verksamheten i form av regler och förordningar.

I början av 90-talet var vi fortfarande till stor del fredade från detta. Det var enklare med kårobligatorium, momsfrihet och färre nitiska inspektörer. Studiemedelskraven var lägre och det var aldrig brist på studenter som ville engagera sig.

Nationen utvecklades i hög takt och försökte efter bästa förmåga leva enligt nationens dåtida måtto: ÖG – alltid steget före!

CIA BENGSSON, MAGNUS NELSSON, CAROLINE LÖFGREEN, MIKAEL KARLSSON, AXEL SJÖBLAD, PATRIK ROMBERG, KEKKE, GÖRAN, JAS, KATARINA WALLENTIN, LARS BERGSTRÖM, EDWARD BROWN, MALIN ANDERSEN, LOUISE DOLCK, MATS JONSSON OCH EVA

Förbättrade nationskoncept - och några helt nya

Jens Wetterfors, Proqurator ekonomi 1995

Efter ett kreativt 80-tal och en bra start på 90-talet med många lyckade lanseringar – inte minst Sunset – skulle 90-talet njuta av dess frukter (vilket vi gjorde med både råge och bravur). Vi skulle utveckla koncepten och även lansera några nya. Steget före alltså!

En stor begivenhet förutom traditionsenliga karnevaler med mera var givetvis 325-årsjubileet 1993.

En normal vecka under stora delar av 90-talet innehöll:

- Lunch på tisdagar och torsdagar
- Baket kvällen före luncherna
- Punscheriet (innan Puben på torsdagar)
- Puben på torsdagar (som gjordes om)
- Kaffet och Sunset på lördagar.
- Söndagsbrunch
- Däremellan givetvis en massa aktiviteter i alla andra roliga utskott också!

TOPPNOTERINGAR I PARTI OCH MINUT

Östgöta nation fortsatte utvecklas och var en mycket populär och "het" nation. Många novischer strömmade till och vi växte snabbt. Om jag inte minns fel så passerade vi 2 000 medlemmar tidigt 90-tal och var några år senare en bra bit över 3 000. Med alla aktiviteter var cirka 500 av medlemmarna aktiva som tjänstemän, varav ett 40-50-tal utskottschefer. Så utskottsfesterna varje termin var rejäla och vilda tillställningar. Ekonomiskt var nationen stark med många medlemmar, ett mycket populärt Sunset samt övriga verksamheter som också gick bra under respektive förutsättningar. De svarta plastkassarna som transportmedel av cash till banken byttes ut mot bankens påsar. Men i övrigt var det på liknande boliner som tidigare, det vill säga momsritt och övervägande god anda samt galna upptåg som fortsatt gällde, oavsett utskott eller evenemang. Dock växte sig nationen så stor att PQ ek gjordes om till heltidstjänst 94/95. Målet var att bättre försöka överblicka i alla fall de ekonomiska flödena. Även Sommarsunset fortsatte framgångsrikt och således fick vår fina gillestuga nya färger varje sommar. Även lilla/stora baren uppdaterades, gården fixades med mera.

FÖRST UT MED FIBER

En viktig uppgift för sommarsunset 1995 var att dra in fiber i huset. Som första studentnation i världen (bedömde vi) drog vi in fiber då vi inte alls trodde internet skulle bli en fluga. Vår internetstrådör och tidigare sexmästare Jimmy Hassel hade nosat upp att Kulturen skulle dra in fiber. Så om vi bara grävde upp de metrar som återstod till vårt nationshus var ju saken biff. Sagt och gjort, vi grävde och grävde och via fönstret i köket kom kabeln in och drogs upp via elcentralerna i varje korridor och givetvis till Expen. Därifrån drogs sedan kablar till varje rum och det borrades och drogs. Ett och annat strömbrott blev det men vi fick in vårt fiber och var som vanligt "Steget före".

PUB I NY TAPPNING

1993-1994 gjordes pubverksamheten om. Den enklare puben på tisdagar – där endast folköl fick säljas – flyttades till torsdagar eftersom vi fick två serveringstillstånd per vecka. Innan Puben skapade Punscheriet på torsdagar hemmagjord ärtsoppa och pannkakor som med njutning sköljdes ner med lite öl och punsch. Givetvis helt enligt de besvärjelser vi lärt oss på Punschfesten.

Något år senare utvecklades puben och döptes till "IT". Konceptet lånades in från en av London då coolaste klubbar, via en internationell student som jobbat där som drinkblandare. Jag minns under min tid i Quratelet hur han höll exklusiva kurser i drinkblandning i gillestugan. Vi var inte svärövertalade när det gällde att ställa upp som drinkbedömare. Det annars så välfyllda spritförrådet fylldes på ännu mer, men med lite fler brands och exotiska smaker än de annars vanligt förekommande Tequila, Galliano och Jäger. De många och ibland komplicerade drinkarna försvann med tiden och några år senare blev det en "vanlig" pub. Men även då mycket rolig, välbesökt och fortsatt med tillstånd.

REKORDARTAD CHAMPAGNEGALOPP

Ett annat event som utvecklades var vår mycket populära champagnegalopp på gården med nationens musikaliska stolthet Ostro-Goldrocks i spetsen.

Hur många får plats på gården = hur långt är ett snöre? År för år fylldes gården på mer och mer och i mitten av decenniet visste vi

inte hur många det var – men välpackat var det! På marken, i gillestugan, på taken och i fönstren och fick vi montera kravallstaket. Dessutom fick vi till slut ta in stöd från våra eminenta Sunsetvakter för att ha någon form av kontroll. För att få in fler gäster skapade vi till slut mer utrymme genom att montera scenen på grannarnas innergård. Det som började med en försäljning av runt 500 flaskor nådde några år senare nya nivåer – närmare 2 000 Freixenet Cordon Negro såldes under dryga timmen.

En annan stor begivenhet var som sagt 325-årsjubileet 1993. En stor fest planerades som brukligt i Stora salen på AF. Men som den kreativa och festsugna nation ÖG är så var balen "bara prick- en över i 'et" efter en lång festvecka. Den pågick från tisdagen till "efterfest-frukost" i gillestugan söndag morgon. Många roliga aktiviteter, middagar och inslag samt traditionsenligt ordenskapitel genomfördes, bland annat en mycket lyckad, högljudd och lååååå-ång sångboksåterinsjungning där inget alster prioriterades bort. På tal om sångbok började därefter herrarn Hillbom, Olsson, Cedwall, Johansson och undertecknad skissa på en ny sångbok. En bok med delvis nytt innehåll och faktiskt som enda nation i Lund, inbunden i en exklusiv hård pärm. Den sjöngs in 1995 vill jag minnas och oklart är om den uppdaterats till dags dato.

På temat "kändisbesök" under decenniet kan vi räkna upp pubbesök av Ricky Bruschi och inte minst av Östergötlands stolthet Eldkvarn. Några få utvalda manliga groupies, företrädelsevis från Norrköping, hängde med bandet i logen (Expen). Vad som sades och dracks där har nog samtliga deltagare glömt.

STOPP FÖR DOPP

En händelse jag minns väl är Första maj-lunchen 1995. Under många år hade denna lunch avslutats med att Quratelet med fler tog ett dopp i Lundagårds fontän. Detta just innan SVT:s stora begivenhet började ett antal meter väster om fontänen. SVT hade aldrig sett med blida ögon på detta studentikosa tilltag, men nöjde sig med att rikta om kameror och mikrofoner lite. Även vår underbara inspektör Karin tyckte det var okej om vi skötte oss. Detta år slutade det inte bättre än att hela lunchen blev kraftigt försenad. Men inte ställde vi in doppet för det! Glada i hågen och i full sång kastade sig Q Isberg, PQ Stråkander och PQek under tecknad - ackompanjerad av tidigare PQek Folkesson - i fontänen samtidigt som SVT:s sändning med Studentsångarna började. Övriga deltagare från lunchen stämde in i sången. Ja, ni förstår själva...

SVT:s producent med den väna rösten, som också var känd från ett mer eller mindre populärt trädgårdsprogram, var inte alls nöjd. Han kastade sig ut från TV-bussen och försökte läxa upp oss. Två rutinerade Öschöttar försökte medla med producenten. De berättade snällt att detta var en fin tradition och att vi var hemska ledsna över att vara lite sena. Det hjälpte föga.

Dagen efter var lokaltidningarna fulla med artiklar och bilder över tilltaget. Bild finns bifogad och man kan verkligen se hur kul vi hade! Notera dessutom omkringvarande publik som ju ler glatt åt de badande. I en artikel gick det att läsa:

"Studenterna försökte storma TV-bussen...". Detta var alltså de båda studenterna Sverris och Bodil som lugnt och stilla försökte övertyga producenten om traditionens förträfflighet.

SVT HADE ALDRIG SETT MED BLIDA ÖGON PÅ DETTA STUDENTIKOSA TILLTAG, MEN NÖJDE SIG MED ATT RIKTA OM KAMEROR OCH MIKROFONER LITE

En rimligt bakfull Q fick morgonen efter samtal från inspektör, som i sin tur fått samtal från universitetets rektor, som i sin tur... Ja, kort sagt blev detta inte alls bra och krafterna mot vår tradition blev för starka. Till och med inspektör Karin tyckte att vi ställt till det en aning. Hon bad oss vänligt men bestämt att avrunda denna fina traditionella begivenhet. Så kan det gå!

Annat minnesvärt var givetvis alla spex, en kort men intensiv musikfrågesport (ledd av tre galna Öschöttar), traditionsenlig "tomteexp" med skönsång från taket mm. Även ett "Bondmedley" anordnades som tog sin början direkt efter puben och avrundades lagom till kaffet. Vid detta tillfälle hade 17 filmer producerats och eftersom tiden inte räckte till så prioriterades den med George Lazenby bort. En handfull Öschöttar iförda smoking och Dry Martiniglas lyckades faktiskt se alla 16 filmer i sträck utan att somna. Huruvida de också orkade Sunset på kvällen är oklart.

BÄST – OCH ROLIGAST!

Studenter från alla decennier, ja till och med århundraden i vårt fall, anser nog att just deras studenttid var roligast. Vi i vår generation hävdar rimligen att delar av 90-talet var den bästa och roligaste tiden. Som bevis på att detta är sant vill jag lyfta fram deltagandefrekvensen på jubileumsfestligheter. På 325-årsjubileet var avsaknaden av lite äldre "gamla ben" stor. Vid 350-årsjubileet bestod närmare en tredjedel av alla i Stora salen av ovan nämnda åldersgrupp. Ett bra bevis tycker jag och vilken j-a fest det var. Kan man redan nu anmäla sig till 375- och 400 årsjubileet?

SOMMARSUNSET DREVS AV ETT GLATT GÄNG BESTÅENDE AV QURATELET SAMT HUSFÖRMÄN SOM DROG SITT STRÅ TILL STACKEN. LISTAN VAR LÅNG ÖVER SAKER SOM BEHÖVDE GÖRAS I Huset. ALLTIFRÅN ATT BONA GOLV TILL ATT BYGGA OM I KORSVIRKESHuset.

Som, som, som Sommarsunset

Ann Brisfors, Qurator 1999

I slutet av 90 talet var inte bara musiken som bäst utan även somrarna på ÖG. Vi dansade till Shania Twain, Venga Boys samt E-type och använde en del av texterna som mer allmänna uttryck "Okay, so you're a rocket scientist, That don't impress me much"

Under mitt år i quratelet jobbade vi under 11 av årets 12 månader. Under sommarperioden utförde vi inte bara en mängd underhållsarbete utan drev även Sommarsunset.

SOMRIGT VATTENHÅL

Sommarsunset var tänkt som ett vattenhål för de studenter som av olika skäl var kvar i Lund över sommaren – på grund av sommarstudier, arbete eller bara av vilja att göra något annat. För er som inte varit i Lund under sommaren så kan jag säga att det blir en helt annan stad. På gott och ont. Man kan plötsligt gå i Lun-

dagård utan risk att bli nermejad av en cyklist och passera genom Kulturkvadranten en lördag kväll utan att känna discobasen vibrera i kroppen. Jag är osäker på när Sommarsunset startades upp men min man – som är betydligt äldre än jag – vill minnas att det var någon gång på 80-talet. I början drevs det tydligen av utvalda aktiva som fick behålla vinsten (typ världens bästa sommarjobb). På grund av tillståndsproblematiken tog dock nationen tillbaka driften.

Vi hade mycket roligt under den sommaren jag satt som Q. Det var dock inte ekonomiskt försvarbart att hålla verksamheten öppen eftersom det inte fanns tillräckligt med törstiga studenter kvar i stan. Konkurrensen från Lunds nation var dessutom hård. Många valde Penthouse framför att gå ner i Gillestugans mörker. Så solen gick tyvärr ned på Sommarsunset.

INBONAD I HÖRNET

Vi var ett glatt gäng bestående av quratelet samt husförmän som drog vårt strå till stacken. Listan var som vanligt lång över saker som behövde göras i huset. Alltifrån att bona golv till att bygga om i korsvirkeshuset. Den lägenhet som ligger mitt emot expen var på den tiden inte bostad. Den användes som förråd till diverse saker samt även som arbetsrum för PQ:e som ibland var tvungen att läsa in sig med sina papper för att få rätt på siffrorna. Jag och dåvarande PQ tror dock att det bara vara en dålig ursäkt för att komma undan de värsta uppgifterna – som att exempelvis rengöra "Sug-britt" som vi kallade våtdammsugaren.

Vi hade ett strikt schema och varje morgon träffades vi för att äta gemensam frukost och gå igenom dagens arbetsuppgifter. Mina främsta minnen är att vi alltid hade en massa golv som skulle bonas. Första gången jag skulle ta mig an denna uppgift bonade jag in mig i ett hörn i en av lägenheterna på trean och fick snällt sitta där och vänta tills det torkat. Jag försökte övertala husförman att jag skulle få trippa ut lite försiktigt. Han var dock behård så jag fick ta min lunchpaus där i hörnan – utan lunch eller annat tidsfördriv.

Vi var tvungna att lyfta ut alla möbler såklart när vi skulle bona golven. Vi hade koll (trodde vi) på vilka som var hemma och inte så vi kunde utföra vår boning i lugn och ro. Så var inte fallet... Medan

vi höll på att flytta undan möbler i en av lägenheterna på ettan så tyckte vi oss höra konstiga ljud ifrån sovrummet. Eftersom vi haft problem med skadedjur – alltså våra kära råttor – sprang husförman och hämtade en kvast för att skrämma de objudna gästerna. Jag vet inte vem av oss som blev mest förvånade när det enda vi lyckades skrämma ut från sovrummet var personen som faktiskt bodde där – till på köpet med en annan nattlig gäst (inte råttor). Vi hade uppenbarligen missat hennes ankomst som skett mitt i natten. Efter det var vi noggrannare med att faktiskt ropa "hallå" och gå igenom lägenheten innan vi påbörjade vår boning.

VÄGD SPRIT

Sommarsunset kanske inte alltid var välbesökt, men de som var där hade alltid lika roligt. Under en eftermiddag i början av säsongen underhöll vi oss med att "dra ett fat", det vill säga dricka upp ett fat öl med den mobila pumpen. Helt utan någon bra anledning förutom att det var sommar och att vi kunde. Och för att krydda denna historia så var det dessutom en numera känd person (Axwell) som kom på denna briljanta idé. Självklart betalade våra gäster för sig! PQ hade börjat dra åt svångremmen gällande frikostigheten kring dryck. Vi var nog den sista nationen i Lund som började väga

SOMMARSUNSET VAR TÄNKT SOM ETT VATTENHÅL FÖR DE STUDENTER SOM AV OLIKA SKÄL VAR KVAR I LUND ÖVER SOMMAREN – PÅ GRUND AV SOMMARSTUDIER, ARBETE ELLER BARA AV OVLJA ATT GÖRA NÅGOT ANNAT.

NATIONSBIK SOM Knappt kunde benämnas som bil. Den användes bland annat för inlöpstransporter inför luncher, Sunset och andra evenemang.

spritens istället för att använda benämningarna: hel, halv och tom. Med tom menades då allt som var mindre än halv. Och när den var tom kunde den förtäras av hugade spekulanter...

Under 1998 införskaffades en vagn som gjorde att minsta lilla dryck inventerades. Allas favoritgodisshots som Turkiskpeppar, blå fisk och tuttUlla vägdes dock inte utan var tvungna att drickas upp. Annars skulle "bäst före datum" passera. Och ja – det fanns en smak som hette tuttUlla. Den smakade tydligen geléhallon enligt etiketten som även pryddes av en lättklädd dam. Jag utgår från att hon hette Ulla, inte bara politiskt inkorrekt utan även sjuktäcklig. I onykterhetsförrådet (OF) där spriten förvaras – fanns det kreativa lösningar på alla problem. Vi räknade bland annat ut att vi skulle kunna överleva i flera veckor om vi råkade bli inlåsta där – med jordnötter och mängder med dryck skulle vi hålla oss både levande och vid gott mod.

DEN BRUNA BILEN VAR ALLT ANNAT ÄN TRAFIKSÄKER. NÅGON VAR EXEMPELVIS TVUNGEN ATT SITTA I BAKSÄTET PÅ FÖRARSIDAN FÖR ATT HÅLLA FÖRARSÄTET PÅ PLATS. I ANNAT FALL FICK FÖRAREN KÖRA BILEN I LIGGANDE POSITION

TRAFIKPOLISEN SATTE STOPP

Överlag tror jag att vi var bra på att införskaffa saker under 90-talet. Kostnadsmedvetenheten var väl däremot inte riktigt lika hög som idag. Vi hyrde exempelvis nationsbilar som knappt kunde benämnas som bil. Jag själv upplevde två – en bajsbrun sak av okänt märke samt en svart volvo. Dessa bilar användes för att åka till Matex

(numera Willys) för att handla inför luncher, Sunset etc. Den bruna bilen var allt annat än trafiksäker. Någon var exempelvis tvungen att sitta i baksätet på förarsidan för att hålla förarsätet på plats. I annat fall fick föraren köra bilen i liggande position. Vid ett tillfälle blev någon stoppad av polisen som bad alla i bilen att gå ut, inklusive den som agerade säteshållare. När polisen satte sig i förarsätet för att kolla vad det nu var han stannat fordonet för så hände det oundvikliga. Efter det var den bajsbruna bilen ett minne blott. Fast ett ganska underhållande sådant.

Nu var jag bara med i slutet av 90-talet, men min känsla är att detta årtionde präglades av glädje och ett visst mått av naivitet! Precis som det måste vara för att man ska ha roligt utan att behöva tänka för mycket på konsekvenserna. Att vilja lite för mycket – men inte alltid lyckas – fast man har så sjukt kul under tiden man försökte!

ETT FESTLIGT OO-TAL

Götiska traditioner – och avslut

Elin Hedberg, Qurator 2002

Hösten 2002 rustade Östgöta nations quratelet för Götiska festen. En tradition de götiska nationerna ÖG, VG och Kalmar haft sedan årtionden. Detta för att fira minnet av den Götiska nationen som bildades i slutet av 1700-talet. Denna nation levde i femtio år tills dess ÖG valde att lämna alliansen och Götiska nationen upplöstes. Götiska festen hade år efter år fortsatt med en del 1700-talsinspi-
rerade festinslag, som att bara servera öl och snaps till maten. På 1700-talets slut var detta kanske en passande dryck för att överhuvudtaget få ner eventuell mat. Dock kändes dryckesvalet inte lika passande på 2000-talet. Då serverades det vällagad hjort till huvudrätt och visst hade en flaska rödvin varit en bättre match.

DRÖMMAR OM VIN

Att just detta värnande om 1700-talsdrycker skulle bli Götiska festens fall var quratelet oktober 2002 helt ovetande om. Bara två år senare anordnades den sista Götiska festen. Historien upprepande sig. Även vid denna splittring var det ÖG som satte spiken i kistan genom att smuggla in bag-in box vin på middagen. En innovation

som borde fått patent. En rad kvinnliga östgötar hade på middagen med sig aftonväskor av modell större med klippt hål i ena sidan - allt för att lätt få ut kranen från bag-in-boxen som doldes i väskan. Detta var en "trojansk häst" som inte alls uppskattades av VG och Kalmar!

Men att få dricka vin på Götiska festen var då, 2002, fortfarande bara en dröm. Quratelet på ÖG gjorde några tappra förhandlingsförsök men la sig efter hårt motstånd. De gick istället in med hull och hår i planeringene av balen tillsammans med sina götiska kollegor.

SKAKANDE SNAPSSKANDAL

Då fokus låg på att hitta en gyllene medelväg kring allt från dryckesval till underhållning - för att slippa vikingahjälmar till balklämning - glömdes vissa basala beställningar bort. Något som höll på att sluta i total katastrof för östgötarna!

Med endast ett dygn kvar till fest gick qurator i lugnan ro igenom körschema med PQ och PQE i tron om att allt var under kon-

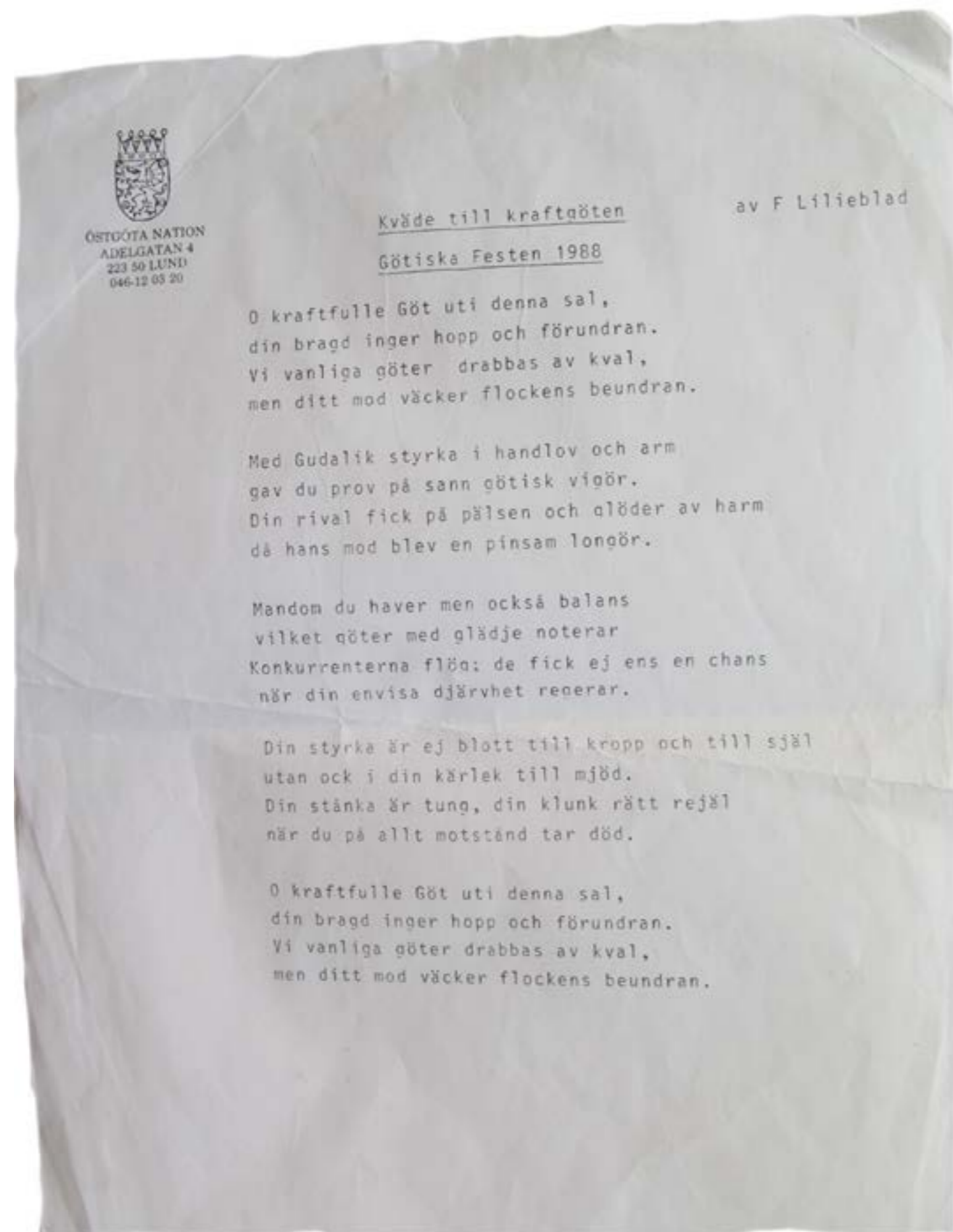

troll. När snapsleveransen skulle bockas av såg quratorn paniken i inköpsansvarige PQ:ns ögon! Beställningen av Östgöta sädes hade missats då övriga alkoholinköp sköttes av Tegnér's matsalar. Med så kort varsel var det omöjligt för alkoholleverantörerna att få fram Östgöta sädes, som inte fanns i det normala sortimentet. Det var fredag vid lunchtid och Systembolagets öppna timmar försvann lika snabbt som en glass i solsken!

Men som så många gånger förr genom århundradena skulle ÖG visa handlingskraft och förmåga att mobilisera i kristid. Medan PQ satte sig och ringde alla systembolag i Skåne började Q och PQE göra sin Eriksgata över den skånska slätten. Systembolag efter systembolag tömdes på flaskor. Helsingborg, Trelleborg, Ystad, Hörby,

Simrishamn och Kristianstad fick alla se sina hyllor tömmas. En bedrift som kan gå till historien då den genomfördes i en Volvo 240 med hål i botten och lös växelspak!

Systembolagets statistik över sålda produkter tog ett ordentligt skutt. Något som Systembolagets huvudkontor säkert utredde som stödköp för att förbättra Östgöta sädes hyllplacering. Men lyckligt ovetande om denna dramatiska upptakt fick östgötarna sin älskade sädes. Hos några kvinnliga gäster började planer samtidigt smidas på hur vin äntligen skulle få sin naturliga plats på bordet på Götiska Festen 2004.

Minnesvärd galopp utan hästar

Alexandra Stark, Qurator 2007

Jag kom till Lund som fejknovisch 2005. Jag kallar mig för fejknovisch eftersom jag redan pluggat i Skövde i nästan tre år innan jag och min nuvarande man – som pluggade i Lund – bestämde oss för att flytta ihop. I Lund. Jag fick förklarat för mig att i Lund var det nationer som gällde och inte kåren, som i Skövde. Det var ju bara att välja! Eftersom jag ursprungligen är från Stockholm föll valet på det som ligger geografiskt närmast Stockholm – Östgöta nation.

FRÅN REDAKTÖR OCH KÄLLARMÄSTARE TILL Q

Jag har ofta fått frågan hur jag "orkade" engagera mig, varför jag gjorde det och vad jag fick ut av det. Jag tror att vi är en speciell typ av människor som ser det som självklart att samarbeta med andra mot ett gemensamt mål. Det tycker jag är en fin egenskap. Och så får man dricka öl!

Det häftiga med nationen är också att det finns så mycket att

välja på som man kan syssla med. Eftersom jag utbildade mig till kommunikatör hoppade jag raskt på tidningen Ostroskopet och blev relativt snabbt redaktör för en fantastiskt härlig skara människor. Och eftersom jag gillar vin – och hade jobbat på restaurang – gick jag med i Söderströms källare och blev efter ett tag Källarmästare (den som väljer dryck till maten). Sedan kunde man hoppa in och ut från utskott och hjälpa till där man behövdes. Men det roligaste – och det som jag minns mest av – är nog mitt år som Q. Det var inte så att jag strävade efter att bli Q och jag förstod ärligt talat inte vad det där quaratelet gjorde. Men jag blev nominerad och insåg snabbt att det var en chans jag inte fick missa. Och det var under det året som jag fick träffa ännu fler som var som jag själv. Sådana som tar ett sabbatsår till förmån för nationen – för att representera nationen.

KASKADER AV BUBBEL

Jag har så många roliga minnen från nationen, men något jag tyckte var extra minnesvärt var Champagnegaloppen på Siste April. Så dekadent, så mycket kärlek, så mycket dans och skrål har jag aldrig fått uppleva igen. För den som inte vet vad en Champagnegalopp är så har det inget att göra med vare sig champagne eller hästar. I alla fall inte på min tid. Någon gång kanske studenterna sprang till nationen efter mösspåtagningen för att dricka sig salongsberusade på champagne. Detta utvecklades på (tror jag) 90-talet till en kaskad i att spruta billigt mousserande vin på varandra. Tyvärr medförde detta också att vissa studenter inte kunde kontrollera sitt alkoholintag under dagen och till slut satte tillståndsmyndigheterna ner foten ihop med nationen. Jag var den näst sista Q som stod på alkoholtillståndet 2007 och nerverna var såklart utanpå

...ATT SE SÅ MÅNGA MÄNNISKOR STÅ OCH GEMENSAMT ROCKA LOSS TILL "LIVING ON A PRAYER" ÄR NÅGOT JAG ALDRIG KOMMER ATT GLÖMMA. OCH MED SÅ MYCKET KÄRLEK VAR DET LÄTT ATT STÅ MED RESTEN AV QURATELET PÅ KVÄLLEN OCH ÄGA LILLA BAREN.

kroppen ifall det skulle hända en större olycka. Men att se så många människor stå och gemensamt rocka loss till "Living on a prayer" är något jag aldrig kommer att glömma. Och med så mycket kärlek var det lätt att stå med resten av quratelet på kvällen och äga Lilla Baren. Morgonen efter och Förstamaj-lunchen var lite tröttare, men jag har än idag abstinens varje Siste April-helg. Och det går att moppa fönstren!

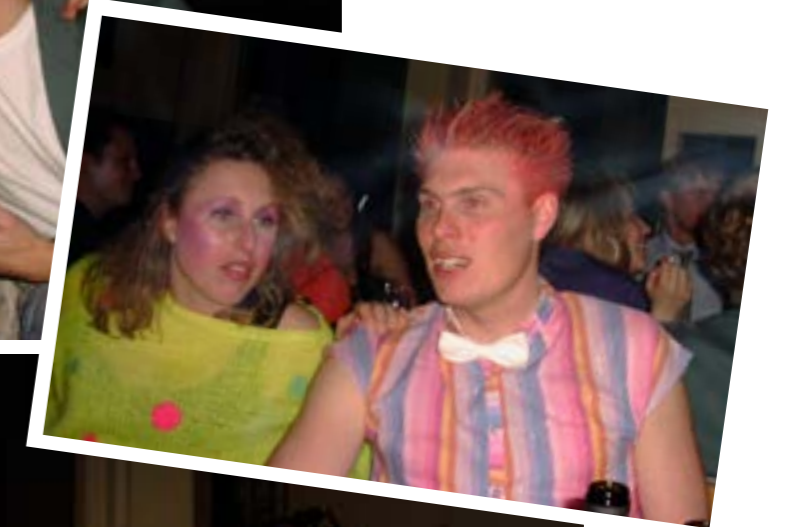
Jag kommer alltid vara en del av Östgöta nation. Hur jag än vrider och vänder på det så kan jag inte skaka av mig ÖG. Nationen fungerar verkligen som ett andra hem för många studenter och som en knutpunkt för oss gamle efter studenttiden. Generationer har kommit och gått, gjort sitt avtryck och jag tänker ofta på de där första studenterna från Östergötland som kom till Lund 1668. Vilken tur vi har att de en gång kände sig lite "ensamma".

80-TALSFEST 2000

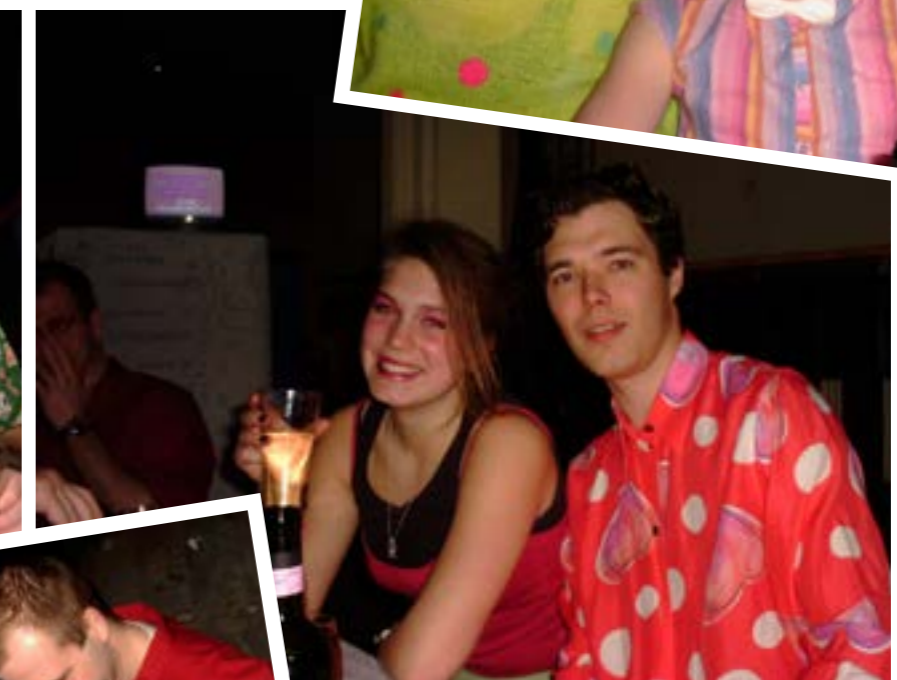
GULDPINGLAN ANNA DUVANDER

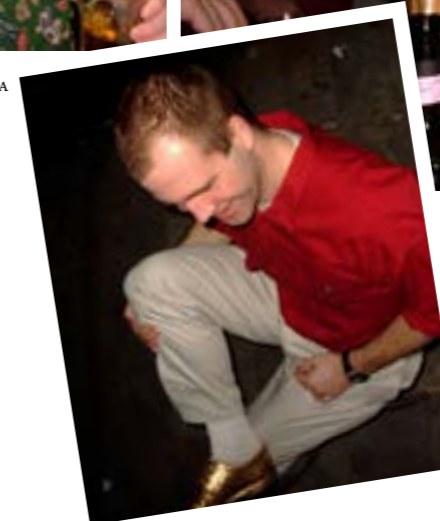
CECILIA HOLM OCH SEBASTIAN KLINTBERG FD OLSSON

MATTIAS VON KRUSENSTIERNA FD BÄCKSTRÖM

ANNA JULIN FD ENGSTRÖM OCH RASMUS ERSMARKER FD OLAUSSON

HENRIK REIZ I GYLLENE SKOR

FILBYTERIET 2007

JOHANNA AURELL FD BROBERG

PERNILLA DAHLBERG
OCH KALLE KARLBERG

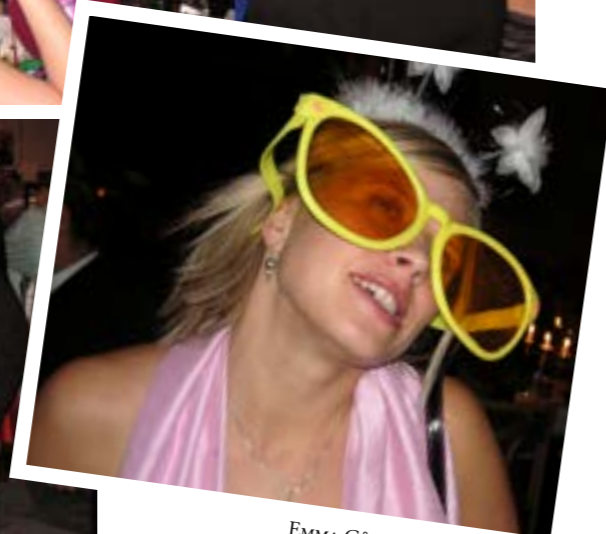
STINA PETTERSSON
OCH ANNA FOLKESSON

MAGNUS WESTMAR FD JÖNSSON

NIKLAS MADESTAM

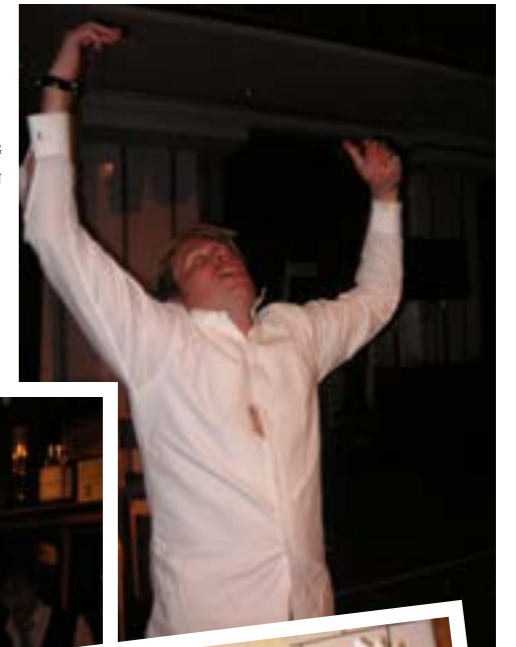

EMMA GÄRDMARK FD NILSSON

ANNA JULIN FD ENGSTRÖM

SEBASTIAN KLINTBERG
FD ÖLSSON

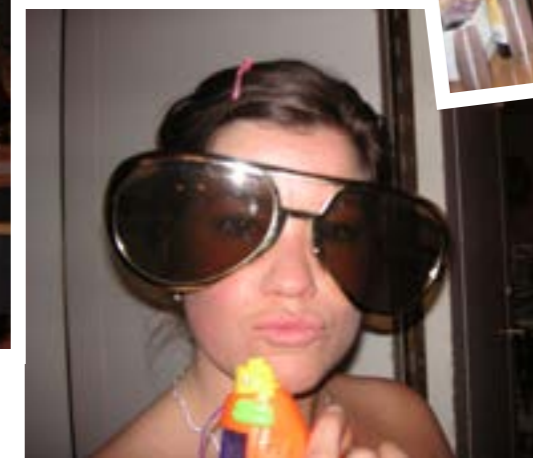
PERNILLA DAHLBERG
OCH AGNES MORIN

CECILIA HOLM OCH LINDA KARLSSON

SHOTFÖRSÄLJNING PÅ DAMTOALETTEN

MOA CEDHAMRE FD ANDREN NILSSON

MATLAGET HAWAII-TEMA 2002

BRÄNT SOCKER
MIKAEL PERMING

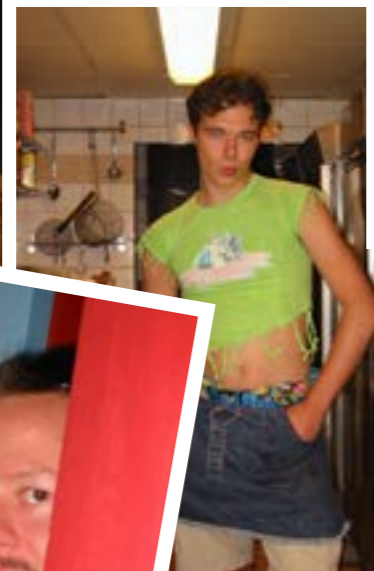
MAGNUS WESTMAR FD JÖNSSON

BIG MELONS ELIN HEDBERG FD THORSSON
OCH CECILIA HOLM

BÄSTA SÄTTET ATT SKÄRA LÖK
ELIN HEDBERG FD THORSSON

MATTIAS LUNDQVIST FD JOÖNSSON
MAGNUS WESTMAR FD JÖNSSON JOHAN KARLSSON

MATTIAS VON KRUSENSTIERNA FD BÄCKSTRÖM

RASMUS ERSMARKER FD OLAUSSON

ETT JUBILERANDE 2010-TAL

Rekordåret 2011

Simon Berg, Qurator 2011

Ärade inspektor, ärade proinspektorer, ärade hedersledamöter, ärade Quratel, ärade förmän, ärade tjänstemän men framförallt och viktigast ärade Östgötar!

**”ÅRET ÄR 2011...
...MANNEN PÅ BILDEN ÄR QURATOR SIMON BERG”.**

Så kommer säkert de historiska dokumentärerna som ser tillbaka på - och beskriver rekordåret 2011 - att inledas i sann Hans Villius-anda. Det är med stor ödmjukhet jag fått äran att vara med och skriva historia och bidra till Östgöta nations framtid!

Vad var det då som präglade rekordåret 2011? Att det var första hela verksamhetsåret då kårobligatoriet försvunnit och Student-

lundssamarbetet trätt i kraft? Att Östgöta nation aldrig tidigare skrivit in så många novischer en hösttermin? Att vår nation hade fler medlemmar än vår systemnation i Uppsala? Att nationens medlemmar med sitt engagemang satte nytt rekord i längd på ett nationsmöte? Var det rekordet med flest sittande på Fest Filbyterium Lundense? Eller är det Östgöta nations enligt mig unika familjära mentalitet bland medlemmarna?

Låt mig ta oss igenom resan 2011. Obligatoriefallet hösten 2010 skapade nya förutsättningar när det gällde att få medlemmar. Nu fick vi arbeta mer aktivt för att motivera, rekrytera, värna om och behålla medlemmarna vid universitetets bästa nation - Östgöta nation. Nationen klev in i 2010-talet och Studentlund med en hunger, positiv anda och ett stort aktivt engagemang bland

medlemmarna. Genom den härliga känslan kunde studenterna inte hålla sig borta, utan under höstterminen smälldes ett rekord in. Antalet nyinskrivna novischer nådde aldrig tidigare höjder och medlemsantalet vid årets slut var ynka 13 personer från att nå 3 000 medlemmar. Med det passerade vi vår systemnation i Uppsala, som med mer än tio gånger fler bostäder än vi ändå inte lockade lika många medlemmar.

Med det rekordstora antalet medlemmar var det extra roligt att nationsmötena under 2011 vid flera tillfällen presenterade en röstlängd med mer än 100 namn. Att från scenen se att både hängelgängen och glasgängen - utöver den fullsatta gillestugan - fyllts med medlemmar värmdde verkligen en quators hjärta. Via sitt gedigna intresse använde dessa medlemmar sin demokratiska rätt genom att vara med och välja förmän, forma stadgar och vara en aktiv del av verksamheten. Ett av de stoltaste rekorden från året var därför när ett av nationsmötena tog mer än fem timmar. Det visar på ett riktigt engagemang och en stolthet för nationen bland medlemmarna.

NÄST STÖRSTA BALEN

Kanske smittade den genuina känslan för den bästa nationen av sig när det var dags för nationens stolthet, Fest Filbyterium Lundense. Den 8 oktober samlades fler än 450 sittande i stora salen på AF-borgen med glitter och glamour. Tillsammans gjorde vi Filbyteriet till den då största balen i nationens 344 åriga historia. Inte bara hade Östgöta nation befast sin position som Lunds universitets näst största nation, utan Fest Filbyterium Lundense hade tagit positionen som den näst största balen i Lund. Med dans och fest natten lång var det inte svårt att med stolthet och ny energi hugga tag i resten av höstterminen.

Något av det mest minnesvärda från rekordåret 2011 är det underbara engagemang som medlemmarna visade. Alla ställde upp för nationen och för varandra för att skapa en organisation och nation som är ett demokratiskt föredöme. Om inte annat så visade

det sig i form av ett rekordhøgt medlemsantal och brinnande engagemang. Kontakten med alla aktiva, tjänstemän, förmän och medlemmar, samt såklart Östgötar yngre såväl som äldre tar jag med mig. Att se den glädje som genomsyrade verksamheten och familjära känslan för allt slit alla la ner är fortfarande värt otroligt mycket. Jag tror att vi bara är i början på vår storhetsperiod och att vi om 350 år ser tillbaka på ett fortsatt starkt Östgöta nation - en nation med samma fantastiska atmosfär och stämning som jag upplevde och fick vara en del av.

TILLSAMMANS GJORDE VI FILBYTERIET TILL DEN DÅ STÖRSTA BALEN I NATIONENS 344 ÅRIGA HISTORIA

ENGAGEMANGET FRAMFÖR ALLT

Östgöta nation har alltid varit steget före, men i och med avstampet 2011 var vi inte bara steget före utan flera steg före de andra nationerna. När jag skulle gå på som qurator fick jag höra att "det bästa man kan göra är att sitta i quratel på Östgöta nation". Men jag tror inte

det är rätt, utan det citatet ska egentligen vara "det bästa man kan göra är att engagera sig i Östgöta nation!".

Något mytomspunnet

Gustav Andersson, Proqurator social HT 2016 – VT 2017

Varför det alltid har varit just Lund jag velat plugga i vet jag inte. Det var något mytomspunnet med studentlivet där som inte finns någon annanstans. Eftersom jag växte upp i Motala skulle det vara naturligt att söka sig till Linköpings universitet, en enkel resa på fyrtio minuter. Men varför skulle jag göra det? Jag ville gå på ett universitet med anor, en bra utbildning och med mycket aktiviteter omkring mig. Därför är det ganska ironiskt att jag idag pluggar i Malmö. Dock bor jag kvar i Lund av den enkla anledningen att det inte finns något studentliv i Malmö. Jag flyttade till Lund för universitetet och utbildningen, men stannade för studentlivet och framförallt för den plats som jag blev aktiv i 2011 och sedan bodde länge på - Östgöta nation.

Jag kommer ihåg när vi gjorde 100 liter köttfärsås till JF:s ballunch. När vi rev det gamla köket och fick ett nytt. När vi fick allmäntillstånd. Sena nätter, hårt jobb och mycket skratt. Mycket har hänt

under åren och här kommer en krönika om Östgöta nation under 2010-talet. Min historia på Östgöta nation.

LUNCH ROLIGARE ÄN PLATON

Som många före mig drogs jag snabbt in i virrvarret av utskott, nattklubbar, soulageringar, märkliga matlag och sena sexor. Den kurs i idé- och lärdoms historia som jag pluggade under en termin blev snabbt ointressant. Vem tänker på gamla grekers liv när de bästa stunderna och historierna skapas på Adelgatan 4? Det var roligare att laga lunch än att läsa Platon. Under denna tid lärde jag känna många människor som har varit med mig hela vägen - från novischperioden 2011 och framåt. Det är vänner som jag vet kommer vara kvar hela livet och allt började en disig höstmorgon när vi skulle laga 70 portioner lasagne. Vi jobbade i stort sett så mycket som det gick. Två klubbpass i veckan, alla luncher, Maggans på tisdagar och såklart båda bruncherna. Festis behöver hjälp? Klart

man ställer upp! Jag lärde mig att hålla upp en öl, hur lång tid det tar att hacka tio kilo lök med slöa knivar och hur ont det gör att tappa ett fullt ölfat på foten. Alla är saker som hör till studentlivet i min mening.

MUSTIGA MATMINNEN

Merparten av min tid har spenderats i köket. Vi har aldrig varit professionella kockar och det är det som är charmen. Vi är studenter som jobbar gratis för att vi tycker det är roligt. För att det är en upplevelse och en erfarenhet, men framförallt att det är så jävla kul att jag inte vet vad jag ska säga. Det var den gången min goda vän Fabian stod med ett rosa durkslag på huvudet, en 30-liters kastrull med begynnande sötpotatispuré stod på golvet. Frenetiskt försöker han få en jämn konsistens på de underkokta knölarna och samtidigt sjunga "Don't stop believing" högt och ljudligt. Samtidigt dansar Simon, en annan god vän, som MC Hammer och sjunger i skir falsett. Allt detta medan vi stressar för att förrätten ska gå ut. Det var det första matlagat på terminen VT-16 och majoriteten av Sunsets jobbarlag var novischer. Undrar vad de trodde? Vi måste ha sett ut som galningar, speciellt när en gryta med rödvinssås började brinna. Det är denna och tusentals liknande händelser som jag alltid komma bära med mig. Ungefär i samma veva som denna händelse utspelade sig började köket falla på riktigt. Det blev svårare och svårare att klara miljöinspektionens krav, köket var ändå 30 år gammalt. En totalrenovering hade länge varit på tapeten, men nu började det bli kris, ombyggnationen måste ske snarast. Husstyrelsen började det idoga jobbet med allt vad det innebär att bygga om ett storkök i en gammal byggnad. Ungefär i samma veva börjande tillståndsmyndigheten bråka och jag bestämde mig för att jag vill bli Proquator social.

INTENSIVASTE ÅRET

Året 2016 kan ha varit ett av det mest intensiva i nationens historia

men blev även historiskt - ÖG gick över till stadigvarande allmäntillstånd och fick ett nytt kök. Före 2016 hade samtliga nationer i Lund stadigvarande alkoholtillstånd för slutet sällskap. Tillstånd för slutet sällskap kräver mycket mindre av lokalen vad gäller brandsäkerhet och nödutgångar. Lunds studenter hade länge setts som ett slutet sällskap då det krävs ett medlemskap i Studentlund och nationen för att gå ut på en nation. Detta ändrades väldigt fort. Polisen i Lund - som agerat handläggare för nationernas ansökan om tillstånd - flyttades till Malmö och med det kom en massa problem. Malmöpolisen ansåg inte att cirka 50 000 studenter kunde ses som ett slutet sällskap. Sen att vilken person som helst kan köpa ett gästkort och gå på nationen, bara personen studerar på ett universitet, gjorde inte kundkretsen mindre. Potentiellt är Östgöta nations kundkrets varje universitets- eller högskolestudent i hela världen, ett antal miljoner människor. Det är svårt att se dessa miljontals studenter som ett slutet sällskap tyckte polisen i Malmö. Jag är benägen att hålla med. Då våra största ekonomiska inkomst är våra nattklubbar, Downtown och Sunset, var det vitalt att lösa detta dilemma.

DUBBLA HOT MOT NATIONEN

Samtidigt hade Miljöinspektionen gett nationen ett ultimatum - gör ni inte något åt ert kök får ni inte bereda mat där. Två hårda slag för vår organisation. Det vi är kända för är nattklubbar och mat, nu var båda hotade. Mitt i detta virrvarr av tillstånd och miljöinspektioner började jag min upplärning som Proquator social HT16-VT17. Jag hamnade mitt i möten om köksrenovering och oron över framtiden. Helt plötsligt kändes de märkliga matlagen långt borta, nu var det allvar - nationens framtid stod på spel. Det var då jag insåg allvaret i att styra en nation. Det krävs så mycket jobb och tid för att kunna ha de där märkliga matlagen. Det var då jag bestämde mig för att gå all in, nationen ska ta mig fan finnas kvar och bara bli bättre.

Den 25:e april 2016 var den första segern i hamn. Vi hade fått godkänt på vår ansökan om stadigvarande allmäntillstånd - en his-

torisk företeelse! Teoretiskt sett får nationen ta in vem som helst över 18 på sina nattklubbar. Dock vill vi inte göra det. Vi är av och för studenter så samma regler gäller som innan, men polisen blev nöjd i alla fall. Första krisen var avklarad. Planeringen av köket började till slut närma sig slutskedet. Allt var klart, budgeten var satt och tidsplanen kändes rimlig. Det enda som behövdes var någon som ville ta sig an jobbet och där gick vi på en nit. Krisen i byggbranschen gjorde det i stort sätt omöjligt att hitta hantverkare. Kan vi skjuta på renoveringen ett år? Tanken låg och malde, men alla ville ha ett nytt kök. Vi panikringde runt till olika företag och till slut hittade vi ett som var intresserat. Vi började ana ett ljus i tunneln, allmäntillståndet är klart och köket är på gång! Tyvärr är aldrig saker så lätta som en kan hoppas.

LUNDS BÄSTA RESTAURANGKÖK

Den 21:a maj hade vi vår sista barstängning med de gamla barerna och det gamla köket. Dagen efter började vi riva. Allt bars ut på innergården. Det var märkligt att se det kök man spenderat så mycket tid i helt tomt och med det kom insikten om att det var igång. Vi kommer få Lunds bästa restaurangkök! Jag minns när vi försökte bända ut ugnen genom den smala dörren. Och när vi lyfte på golvmattan och såg den enorma mängd svartmögel som samlats där. Lyckan när vi slängde allting som var trasigt eller slitet, men

INGENTING HAR SMAKAT SÅ BRA. ALLT VAR KLART. TILLSTÅNDET FIXAT OCH KÖKET VAR KLART. JUST DÅ KÄNDES DET SOM OM ALLTING VAR MÖJLIGT

även en saknad över att en era tagit slut. Men det är detta som är nationens natur. Saker måste förändras för att bli bättre, nästa termin ska alltid överträffa den innan.

Under sommaren 2016 jobbade Quratel och Husförmän med att hinna med det tajta tidsschemat, men vi lyckades. Köket blev klart med fem timmars marginal innan baröppningen HT-16. Det var stressigt på slutet,

men vi hann klart. Jag fick laga den första batchen korv stroganoff i det nya köket. Det var mäktigt. Klockan 21:59 stod jag längst fram i baren för att köpa den första ölen som serverades i den nya baren. Ingenting har smakat så bra. Allt var klart. Tillståndet fixat och köket var klart. Just då kändes det som om allting var möjligt. Såklart stötte vi på fler problem under året, men det är en annan historia. Huvudsaken är att vi alltid har löst det. Jag är oerhört stolt över att ha bidragit till Östgöta nations 350-åriga historia. Många gamla ÖG:are vill berätta sin historia och det är det som är det fina. Det är en plats som format så många människor och skapat minnen för livet. Bra gjort, tillsammans har vi hållit en ideell organisation vid liv i 350-år. Det är värt att fira!

PS. Om du någon gång står i stora baren ser du en ismaskin precis vid dörren in till köket. Bakom den rödmålade väggen finns en flaska Östgöta Sädes, fastgjuten i golvet. Det är vår lilla efterlämning från ombyggnationen 2016. Stå där, drick en öl och tänk på det fantastiska att vi har funnits i 350-år.

Ett jubileumsår

Julia Carlén, Qurator 2018

Under hela året 2018 firade vi att Östgöta nation fyllde 350 år. Vi är äldst och vi var först här i Lund. Under jubileumsbalen i januari var det många gäster i stora salen som varit med och format och utvecklat nationen till det den är idag. Många har sagt det tidigare och jag hoppas att många kommer säga det igen - Östgöta nation är gemenskap och familj.

VÄNNER FÖR LIVET

Under mina år på nationen träffade jag vänner för livet och är otroligt tacksam och stolt över att ha fått vara en del av gemenskapen och familjen. Jag minns min första termin som förman. Det var vårterminen 2014 och jag var brunchförman för Hasses Lördagsbrunch. Jag stod i köket och städade efter en lyckad brunch när en man och en kvinna kommer in. De berättade att de träffats som unga - på ett av nationens utskott som då hette Lördagskaffet - och nu var tillbaka för att se hur det såg ut nu för tiden. Att få träffa det här paret, höra deras historia om hur mycket nationen betytt för dem är något som jag aldrig kommer glömma. Jag är övertygad om att det här paret inte är de enda personerna som känt att

Östgöta nation haft en stor inverkan i deras liv. I stora salen under jubileumsbalen fanns det östgötar som rest från olika delar av hela världen för att samlas. Under mina då fyra veckor som Qurator hade jag förmånen att komma i kontakt med många av dem som befann sig där under kvällen. Det gör mig varm i hjärtat att veta att så många fortfarande brinner så starkt för vår nation. Vi är otroligt tacksamma att så många alumner, vänner och medlemmar firade med oss den där kvällen i slutet av januari 2018. Vi hade aldrig kommit så här långt utan var och en av dem.

GEMENSKAP I GENERATIONER

Gemenskapen som vi har på Östgöta nation har gått i arv i generationer och kommer förhoppningsvis fortsätta göra det många generationer till. Nationen är en stabil punkt där vi alla kan förenas i gemenskapen och glädjas med varandra. Vi är en nation där alla är välkomna, vi lär av varandra, vi stöttar och hjälper till när det behövs och vi lär oss av våra misstag. Östgöta nation är gemenskap och familj.

Framtidsblick i backspegeln

Carl-Henric Nilsson, Inspektor

För att förstå vår samtid och framtid är en blick i backspegeln ofta givande. För att se mönster för framtiden gäller det att se över lång tid, ibland riktigt lång tid. På motsvarande sätt, fast geografiskt, för att förstå Östgöta nation gäller det att förstå världen. Ett flertal böcker har publicerats de senaste åren om världens utveckling. I dessa finns mycket inspiration och många insikter att hämta. Om du vill fördjupa dig så rekommenderar jag varmt följande :

- Juval Noah Harari, såväl "Sapiens" (2014 engelsk version) som Homo Deus (2016)
- "Enlightenment now" av Steven Pinker (2018)
- Max Tegmarks "Life 3.0" (2017)
- "Factfulness" av Hans Rosling (2018).

En konklusion från dessa böcker är att världen blir allt bättre för varje dag som går. Fast det är få som vet om det.

Jag tar min utgångspunkt i de 350 år som Lunds Universitets första nation – Östgöta nation – har funnits. Genom att lägga till en del tid före och en del efter spänner jag över ett halvt millenium. Vi börjar med att resa tillbaka till 1598, en tidig morgon i september i Sankt Lars Socken i Östergötland.

1600-TALET

1598. Slaget vid Stångebro, strax utanför Linköping är Sveriges (med till visshet gränsande sannolikhet) sista religions- och inbördeskrig. Sigismund, kung av Sverige och Polen blev besegrad av hertig Karl, sedermera Karl IX. I ett hårt fördrag blev Sverige protestantiskt och Sigismund fick fly till Polen via Lund, en av Danmarks viktigaste städer. För att klara flykten intogs dock först en ståtlig middag med Karl på Linköpings slott.

Världen bestod år 1600 av cirka 500 miljoner människor. De allra flesta levde under fattigdomsgränsen som den är definierad idag. De flesta barn fick aldrig uppleva sin 5-årsdag och medellivslängden i Sverige var ungefär 35 år. Under 90 procent av tiden pågick väpnade konflikter mellan stormakter i världen. Kyrkans makt var oinskränkt och det var den starkast drivande institutionen för utveckling och välbefinnande. Utvecklingstakten var vid denna tid noll eller mycket nära noll. Även de allra bäst bemedlade levde ett liv som ingen av oss skulle acceptera idag. Vi har inte ens möjlighet

att föreställa oss hur det var att leva på den tid när vårt universitet och vår nation var på väg att skapas. Den som säger att det var bättre för har absolut ingen aning.

Staden Lund i Danmark var cirka 600 år gammal. Karl X tågar över bälten och Lund och Skåne blir svenskt. Ett nytt universitet behövdes i Sverige. Göteborg, Jönköping och Lund stod på hot-list över möjliga orter. Pengar var en i Norden 500 år gammal uppfinning som förmyndarregeringen för Karl XI - som då var regent - hade mycket ont om. Bernhard Oelreich var en erkänt god ledare och förhandlare. Han föreslog att universitet borde läggas i Lund och finansieras via skånska storbönder, vilket skulle göra det gratis för svenska staten. Oelreich blev prokansler på julafton 1666 och vår första professor i teologi. Naturligtvis sprack kalkylen. Budget år 1 var på hisnande 17 616 daler, varav, visade det sig, endast 20% gick att få in via Oelreichs metod. Han hade förbisett några, för skånska bönder, fördelaktiga delar av skattesystemet som gjorde att det gick inte att driva in finansieringen den vägen. Som vanligt när beslutet väl är taget så får vi leva med det. Universitetet hamnade i Lund och bestod initialt av fyra fakulteter, vardera med en professor: teologisk, juridisk, medicinsk och filosofisk. En viktig uppgift för universitet var att utbilda präster som kunde delta i försvenskandet av Skåne.

Nationernas främsta uppgift var då, som nu, den sociala verksamheten utanför studierna. Fem dagar efter invigningen av LU förbjöds nationer. Seved Rinman ledde den första studentrevolten mot detta beslut och 15 februari 1668 bildades Östgöta nation och Seved blir vid 35 år ålder ÖG:s första medlem. Jonas Schedell medlem nr 6 av 14 det året utsågs till qurator. Martin Nordeman, ytterligare en av de fyra professorerna vid universitetet, blev Östgöta nations första Inspektor. För att försöka förstå vilken tillvaro Seved, Jonas och Martin levde i så var detta en tid då cirka 100 häxor avrättades under en tioårsperiod i Sverige. Mycket som vi tycker är självklart - som demokrati, samverkan mellan länder, semester, jämlikhet - fanns inte ens i sinnevärlden. (Idén om demokrati som uppstod i Grekland långt tidigare gällde varken kvinnor, slavar eller utlänningar, så det räknas inte som demokrati i dagens mening). Under 1600- och 1700-talen studerade över hälften av universitetets studenter - och därmed ÖG:s medlemmar - till präst. Alla var män.

LUNDAGÅRD, LUNDS DOMKYRKA OCH LILLA TORG. EFTER EN TRYCKT REPRODUKTION AV EN ETSNING ÅR 1782 AV JOHAN FREDRIK MARTIN (1755-1816) EFTER EN MÅLNING AV ELIAS MARTIN (1739-1818).

MÄRTENSTORGET I LUND PÅ 1800-TALET.

1700-TALET

1700-talet ljusnade något jämfört med 1600-talet. Under 60% av detta århundrade pågick väpnade konflikter mellan stormakter i världen. Sverige genomförde en jordbruksexpansion. 1776 grundades det stora landet i väster (USA) och erkändes fem år senare av Storbritannien. Fast mycket viktigare för oss alla var en skrift från samma år av Adam Smith "The Wealth of Nations" som presenterade tesen att det totala välbefindandet i världen faktiskt kan öka. Att komma på denna helt revolutionerande idé är grunden för den första industriella revolutionen och därmed grunden till allt nuvarande välbefindande i världen. Med hjälp av ångmaskiner automatiserades och effektiviserades manuellt arbete, icke minst inom textil- och stålproduktion. Demokrati som koncept uppfanns och vid slutet av 1700-talet levde cirka 1% av jordens befolkning i demokrati eller åtminstone i en form av förstadium till demokrati. Pengar tog gradvis över från religion som den starkaste drivkraften för utveckling och välbefindande. Såväl utveckling som välbefindande började öka om än i begränsad omfattning. ÖG växte i takt med universitetet och vid slutet av 1700-talet hade nationen haft 885 medlemmar sedan start, alla män.

1800-TALET

Under 1800-talet, som var klart bättre än 1700-talet, pågick väpnade konflikter mellan stormakter under 30% av tiden. Barnadödligheten sjönk, livslängden ökade och nästa viktiga uppfinning för mänskligheten kom. Denna gång från jurister, nämligen Limited Liability Company, eller som det heter i Sverige – Aktiebolag. Ansvar separerades från person och begreppet juridisk person var uppfunnen. En hisnande tanke och ännu en genial uppfinning. Ett aktiebolag, som är en ren tankekonstruktion, kan i och med

detta iklädas ansvar. Tillsammans med andra uppfinningar – främst ekonomiska som pengar, lån och ränta – lades grunden för en kraftig ökning av innovationer inom andra fält. I först hand medicin, naturvetenskaper och teknik. Mängden innovationer mångdubbades när innovatören inte längre behövde gå från hus och hem om projekt gick snett. Den juridiska personen som kunde ägas av många andra juridiska eller fysiska personer fick ta smällen om det gick snett. Industrialiseringstakten ökade alltså tack vare idémässiga innovationer av ekonomer och jurister. En arbetsvecka var nu – från att på 1600-talet tagit i princip all vaken tid i anspråk – nere på cirka 30 timmar i början av 1800-talet och 17 timmar i slutet av seklet. Hösten 1880 – drygt 200 år efter stiftandet av Lunds Universitet – skriver Hedda Andersson, Lunds universitets första kvinnliga student in sig för att läsa medicin. Medicin var för övrigt något som då praktiserats i hennes familj i sju generationer. 1883 skrivs ÖG:s första kvinnliga medlem – Helga Fredrika Linder – in och avlägger några år senare en fil kand.

1900-TALET

Trots två världskrig, med allt det ofattbara lidande det innebar, sjönk andelen väpnade konflikter mellan stormakter under 1900-talet till 15%. Barnadödligheten sjönk från 36% till 7%. 1900-talet tar jag lättare på av två skäl. Ni kan det redan och det säger mindre än vi tror om utvecklingen framåt. Det är bättre att gå längre bakåt för att förstå vägen framåt.

Vid Lunds Universitet blev Birgitta Odén vår första kvinnliga professor 1965, nästan 300 år efter universitetets grundande. Detta hände i nutid och innebär att i universitetets 350-åriga liv har vi haft kvinnliga professorer endast i drygt 50 år. Jämlikheten har sedan dess ökat och det gör den fortfarande, såväl i Sverige som i resten av världen.

2000-TALET

Jag avslutar med att spekulativt, fast baserat på den riktning vi sett sedan 1600-talet, blicka in i i kristallkulan:

År 2000 levde drygt sex miljarder människor på Jorden och före nästa århundrade toppar vi antalet människor med cirka 11 miljarder. Antalet sjunker därefter. Anledningen att vi blir fler de närmaste femtio åren är att alla globalt lever längre. Barnadödligheten går ständigt ned och närmar sig 1%.

Redan idag utförs en 1600-tals arbetsvecka på under 1 timme i genomsnitt. I många fall på minuter och vissa arbetsuppgifter på tusendelar av sekunder. Den dystopiskt lagde har en mörk kristallkula och hävdar att mänskligheten har gått under till 2098 – 500 år efter slaget vid Stångebro. De som forskar på mänsklighetens undergång graviterar mot att sätta risken för undergång de kommande 50–100 åren till cirka 10%. Högst på listan över risker står för närvarande feldesignad artificiell intelligens (AI). Den över-skuggar alla andra risker för undergång, såsom krig, meteoriter och sjukdomar. Den optimistiskt lagde konstaterar att med 90% sannolikhet överlever vi därmed. Väpnade konflikter mellan stormakter är ett minne blott. Fattigdom är i princip utrotad liksom cancer och de flesta andra dödliga sjukdomar. Redan nu tar vi 137 000 personer ur fattigdom per dag året om. Det borde firas med globala fester och ta upp det mesta av alla nyhetsprogram – varje dag året om. Så är inte fallet eftersom vi är mer intresserade av katastrofer än av en nyanserad bild av världens utveckling.

I min kristallkula finns Lunds universitet kvar som institution liksom ÖG som genomför sitt 400-årsjubileum. Jag avslutar med att relatera ett samtal inför 400-årsjubileet. Ni som går på det jubileet kan se om det stämmer.

- Mormor, berätta om när du och morfar var på 350-års jubileet:
- Det var ett ståtligt gille, i stora salen på AF, som såg lite annor-

lunda ut då. Folk kom till balen i taxi som kördes av människor.

- Va! Fick ni det? Frågar barnbarnet klenroget. Det måste ha varit livsfarligt, varför gjorde ni så?
- Ja det var så då. Inte bara det, förstår du, förklarar mormor, man kunde ha dödliga sjukdomar utan att veta om det under många år.
- Va? Varför använde ni inte era Kollare?
- Det fanns inte Kollare då! Vi var dessutom tvungna att ha mobiltelefoner och datorer för att prata med varandra och arbeta, du vet sådana du sett på museum och kreditkort för att betala, pengar var viktigt på den tiden.
- Oj, varför då? Det måste ha känts konstigt.
- Panda de Panda spelade, säger du för att lätta upp stämningen.
- Det är inte sant! Sån gammaldags elektropop, så uttrist.
- Nej faktiskt inte, det är fortfarande mycket bättre än det ni lyssnar på nu, det är ju bara o-ljud! (Just när du sagt det så ringer den kommentaren alltför bekant ...)
- Ja, kul ska det i alla fall bli med 400-årsjubileum! Du ska ju hålla tal mormor, vad skall du säga?
- Jag skall berätta om ÖG:s nya hus sedan 350-års jubileet och jag tänkte även spekulera lite om vårt 450- och 500-årsjubileum, Det kommer att bli ståtliga tillställningar för Östgöta nation liksom 350-årsfirandet och 400-årsfirandet må du tro!

Östgöta nations Jubileumskommitté

Malin Rickle, Ordförande Östgöta nations Jubileumskommitté

Malin Rickle (Ordförande), Hanna Bengtson (Vice Ordförande), Alexander Eiring (Vice Ordförande), Axel Fredstorp, Eliass Fadlou, Louvisa Grotte, Michaela Brynhildsen, Ludvig Rasmus, Agnes Ekfors Elvin, Katarina Wallenborg och Karl Nordström.

2016 samlades ett gäng Östgötar i Söderströmska rummet på Ostrolocus. Detta gäng var en blandning människor, vissa var äldre på nationen och vissa nyare. Vissa hade varit förmän länge, vissa hade precis blivit valda, men det de hade gemensamt var att de under de kommande två åren skulle vara Östgöta nations Jubileumskommitté. Dåvarande Qurator skickade ut förfrågningar till nationsmedlemmar som hade passat i denna grupp - en grupp som skulle jobba tillsammans länge med att planera en av de största händelserna på nationen.

FÖRST UT I LUND

Jag fick höra talas om denna grupp och frågade om jag fick vara med. De första möten som jag missat hade gruppen diskuterat och försökt planera mål, arbeten och projekt för jubileumsåret, men vi insåg snabbt att det inte var det lättaste. Hur firas 350 år som nation? Vi var först i Lund med detta firande vilket satte en enorm press på gruppen - vi skulle ju göra något som ingen tidigare gjort. De kommande mötena satte vi upp arbetsgrupper för att strukturera upp arbetet och för att lättare täcka alla områden. Arbetsgrupperna som tillsattes var - Festgruppen, Jubileumsboken, PR-gruppen och Sångboksgruppen. Alla vi delades in i de olika arbetsgrupperna beroende på tidigare erfarenheter och preferenser och snabbt sattes samtliga i arbete.

Arbetsgrupperna rekryterade flertalet medlemmar för att hjälpa till att utveckla allt från en sångbok till en fantastisk jubileumsbal och helt plötsligt hade två år gått och jubileumsåret var här!

Mycket av det planerade arbetet utfördes under året, några projekt sköts på och vissa projekt upphörde, men allt som allt blev det ett fantastiskt år!

Slutord i pandemitider

Marta Celina Brejwo, Qurator 2021

Våren 2020 skulle bli min bästa termin hittills. Jag hade precis kommit tillbaka efter en utbytestermi i Singapore och var redo att slängas in i studentlivet igen. Som aktivt engagerad medlem på nationen sedan hösten 2017 längtade jag efter att få bli en del av gemenskapen igen, och återigen få uppleva allt det fantastiska som vi har att erbjuda. Jag hade precis blivit tilldelad posten som balgeneral för Filbyteriet och var otroligt taggad på att skapa en stor fest, den största som Östgöta har sett om jag själv fick bestämma - budgeten tog mig dock sakta men säkert ner på jorden igen.

TANDEMSTAFETT I LYCKA OCH MISÄR

Den våren blev dessvärre allting annat än vad jag trodde den skulle bli. Covid-19 pandemin satte tillfälligt stopp för all verksamhet inom nationslivet. Innan vi hann värma upp ordentligt satt plötsligt

halva min vänskara i karantän, och bruset som på Adelgatan var ett ständigt faktum, det upphörde. Det är ungefär här, när schemat stod tomt, som jag insåg hur mycket tid man egentligen har på sig att plugga...

Men plugga var inte det enda man gjorde under terminen, som boende på Ostrolocus hade jag turen att alltid vara bara några få meter från mina bästa vänner. Det blev många filmkvällar, och många stunder att reflektera över allt som man tillsammans hunnit göra på nationen. Väldigt roligt att tänka på allting från stökiga bordsskålar under 350-års jubiléet till stunder då man hittade någon sorts inre styrka till att orka cykla den näst-sista tandemsträckan efter att ha varit vaken och uppe i 18 timmar. Tandem är och kommer nog förbli min favorit Lundatradition, och jag hoppas innerligt på att jag kommer hinna uppleva den igen innan det är dags för mig att lämna studentlivet bakom mig. Det är nog få andra

tillfällen i livet som man får chansen att som ett lag cykla ner från Göteborg till Lund, och varva det med ständigt fest. Ren lycka blandad med misär, helt enkelt.

NOVISCHSUCCÉ - TROTS ALLT

Efter en tids nedstängning togs det under höstterminen 2020 ett beslut om att öppna nationen igen, ett beslut som uppskattades av många men som även kritiserades. Tog Östgöta nation verkligen sitt samhällsansvar genom att öppna upp för pubar? Jag är väl medveten om att pandemin har inneburit otroligt mycket smärta och lidande för människor världen över, detta är inget som nationen försöker att bortse från i min upplevelse. Jag vill därför trycka på att varje verksamhet som öppnades upp gjordes så med stor försiktighet. Som studenter var vi nu tvungna att förhålla oss till regler som tidigare var helt otänkbara, men nu nödvändiga. Men trots det var lyckan stor, vi kunde ju gå på pub igen!

Hösten 2020 blev novischperioden en succé! Novischantalet var större än på flera år och det blev väldigt tydligt att studenterna längtade efter att få bli en del av en större gemenskap och få engagera sig inom studentlivet igen. Platserna på novischfesten var begränsade men efterfrågan översteg alla våra förväntningar, stämningen under kvällen var på topp och trots omständigheterna kunde vi se ljuset i slutet av tunneln.

FEST PANDEMONIUM LUNDENSE

Innan andra vågen av pandemin satte stopp för ytterligare festligheter hann vi även hålla i Fest Filbyterium Lundense. Mot slutet av sommaren fick jag och min övermarskalk Fredrik Stenberg bekräftat om att balen, värt event som vi hade lagt ner hjärta och själ i att planera, skulle bli av. Men även balen kom med sina begränsningar och anpassningar. Evenemanget fick för ett år byta namn till Fest Pandemonium Lundense, deltagarantalet var kraftigt begränsat och vi kunde inte hålla i ett eftersläpp. Jag kan dock med stor säkerhet säga att detta var årets roligaste kväll, och jag är så himla tacksam att vi kunde hålla i balen och göra detta på ett sätt som var säkert för våra deltagare.

I samma veva hade jag även sökt till Quratorposten, någonting som jag hade funderat på att göra ett bra tag innan och nu äntligen tog jag steget till att faktiskt söka.

GRÖNT LJUS HÄGRAR

Jag kommer dock väldigt tydligt ihåg att jag under sommaren vid flera tillfällen tänkte "försvinner inte corona snart så kommer jag INTE sitta i quratelet" – några månader senare var det exakt det jag gjorde. Då jag skriver detta är året 2021 och jag sitter som Qurator för nationen. Trots att pandemin till större del har haft en stor påverkan på över ett halvår av mitt arbete är jag otroligt glad över att jag faktiskt tog mig mod till att söka och ta mig an detta ansvar. Med stor försiktighet valde vi att öppna upp våra restaurangverksamheter under mitt första halvår som Qurator, någonting som fick stor uppskattning bland våra medlemmar. Trots att de pågående restriktionerna innebar stora begränsningar i allting som vi valde att hålla på plats, var vi väldigt hoppfulla inför framtiden.

Och tur det! För att mot slutet av september samma år fick vi öppna upp alla våra ordinarie verksamheter igen. Det var en obekvärlig lycka som räddade inte endast på Östgöta nation, men i hela Lund överlag när nyheterna slog oss. Det är svårt att sätta ord på den lyckan, men även den stressen och oron som vi i quratelet kände just då. Vi visste att trycket på våra nattklubbar skulle vara oerhört stor i början, och att vi även hade en månad kvar tills Fest Filbyterium Lundense 2021 skulle hållas. Det blev en del långa dagar på kontoret, men när jag kollar tillbaka på det nu var det helt fantastiskt att vi lyckades med återöppningen så väl som vi gjorde. Inget av detta skulle ha gått utan mina kollegor Anna Ström Lind och Axel Gudéhn, så stort tack till dem!

Det har varit ett helt otroligt år i Östgöta nations quratelet, och jag kommer för alltid vara tacksam för allt jag har fått chansen att uppleva just för att jag vågade att söka till Qurator trots en vid tillfället pågående pandemi. Jag kan i all ärlighet säga att det var värt det!

stod på den plats där
tillvaratogs stenarna i förhopp
finns över ingången, men tyvärr var inte
plats i trädgården i form av en vacker mur som

er föreställer en bi-
av några Vadstena-
å ryttare som också
stads kyrkas tak i
består ändock av
idsten som Domkyr-
man hämtat materialet
gamla stenbrottet i
a nation kan skryta med
har det mest centrala
shuset i Lund. Det lig-

ger nämligen bara ett
från universitetet och
intill Kulturen.
Bosebo gamla, idylliska
landskyrka med sin karaktäris-
tiska klockstapel utgör blickfång-
et då man tittar ut från na-
tionshusets fönster. Denna när-
het till det gamla har gjort att
arkitekt Alfred Ginters och arki-
tekt SAR Birger Larsson i Lant-
männens byggnadsförening, som

NATIONSKURIOSA

40 FAR BOSTAD.

Allt som allt har nu 40 a-
tionens 175 studenter fått
i Östgöta nations första st-
bostadshus, det elfte i Lur-
är tre nationer som ännu i
något. Östgötagården, som
husen vid Adelgatan döpt
rymmer 28 enkelrum och
letter. 1954 började mar-
neringen, det första
togs i augusti 1958 och
var klart hade alltså
inlösen av det gamla
kostat 800.000 kr. D-
huset drog en kostn-
restaurering

Hedersledamöter tulleras efter onen!

PM ANGÅENDE ÖSTGÖTA NATIONENS STUDENTBOSTADSHUS INVIGNING DEN 14 NOV 1959

14/11
 Tidsprogram: 13.00 Tjuraktion på Tögnersplatsen.
 14.30 Invigningshögtidlighet i Öggårdens gillesstuga.
 18.00 Högtidssammankomst å Grand Hotels festvåning.
 15/11 19.30 (ung.) Bankett å Grand Hotel.
 02.00 (ung.) Sexa i Östgötagårdens gillesstuga.
 10.30 Frukostbesök i Östgötagårdens gillesstuga.

Tjuraktion. Godsägare Göran Ribers, Lindens, Motala, har till nationen skänkt en tjur, vilken kommer att auktioneras bort samma dag, som invigningen av Östgötagården äger rum. Tjuren heter 595 Lindens och föddes 11 oktober i år, vilket ur lundsisk synpunkt innebär, att tjuren är något alldeles extra prima. Auktionen kommer att äga rum på Tögnersplatsen (vid mycket dåligt väder på Atén) med godsägare Ribers som Auktionsutropare under inspektors - professor Holger Arbman - välvilliga bistånd.

Invigningshögtidlighet.

Samling sker vid en cocktail i gillesstugan klockan 14.30 precis. Därefter kommer några tal att hållas, och eventuella gåvor kunna överlämnas (med undantag av tjurar). Därefter inviger professorskan fru Dagny Arbman - nybliven hedersledamot - studentbostadshuset på gården mellan sjö- och huvudbyggnaden och det restaurerade koravirkehuset. Slutligen äger visning av husens rum. Under samlingen konserterar Bläckbo.

Högtidssammankomst.

Förutom inspektors högtidstal sker här installering av nationens nya hedersledamöter med undantag av biskop Ragnar Askmark, som på grund av biskopsinstallering i Uppsala ej har möjlighet att närvara. Installering sker av Fru Dagny Arbman, Bankkamrer Sven Sjögren, Direktör Birger Strid.

Bankett.

Galadiné. Dans till Milles orkester. Underhållning av en dubbelkvartett från Lunds Studentsångförening.

Sexa.

Canade överraskningar.

Bland gästerna väntar vi bland annat Länshövding Per Eckerberg, fyra hedersledamöter, nio f.d. kuratorer (den äldste från 1901), industri- chefer från Östgötaland såsom dir Ingvar Rotlind (Nordiska Armatur), dir Yngve Zacco (nybliven chef för Motala Verkstad - tidigare Höganäs-koncernen), disponent Hjalmar Svenfelt (Cloetta) m.fl.

PS. Länshövdingen tvingades tyvärr i dagarna att lämna återbud.

SPORTEN: Sensation av Majorna
VÄDRET: Risk för regn Samma temp

LUNDS DAGBLAD

Nr 264 Lördagen den 14 november 1959 PRIS 25 öre 185 årg.

Östgötarna bor centralast i stan

Centralaste studentbostadshuset i stan får Östgöta nation då de i dag inviger nybygget vid Adolfgatan i Kullerens närhet. Invigningen får, som tidigare nämnts, en originell inledning med tjuraktion vid Tögnersplatsen kl. 14. Vid högtidssammankomsten installeras fyra hedersledamöter. Om nybygget kan som tidigare nämnts ett sammanfattande och användbart studieråd utkomma i slutet av 1959-talet, delvis ingår i det nyuppförda studenthuset.

Till vänder exteriören mot Adolfgatan och infölld av en rumslig. Se vidare sidorna 7-12.

Ljus över karusellen

Som nämndes i gårdagens nummer av LD presenterades på torsdagskvällen de nyuppförda vägljuskärla vid motor- karusellen vid Hagberg viders om Lunds. Det är lilla solkari karusellen, som till behövlig bevaring utan även transport- ens, som tillgifs varit kostbara att fören eller märkligt in- ställa. Installationarbetet har utförts av Lunds stad, som även delat kostnaderna med stadsstyrelsens kommun och väg- stadsstyrelsen.

Stallanstorp vill ha tillfall till "Systemet"

Enligt påtryckningar från allmänheten har kommunstyrelsen i Stallanstorp beslutat att försöka fullständigt att be- ställa hos spritbränneriet om att en tillfällig ställe öppnas i stället. Se sid. 16.

Ny lågstadieskola

Begränsat har beviljat Lunds stad stadsråd med 135,000 kr. till planerad lågstadieskola inom kvarteret Lov- en. Kostnaderna beräknas till 200,000 kr.

Första sjuksköterskorna från ny kurs på S:t Lars

Vid den första centrala högre kursen i sjuksköterska vid S:t Lars sjukhus under tiden maj-november 1959 har följande elever utexaminerats.

Elvir Andersson, sjuksköter- skeskolan, Kristianstad, Rosa Axelson, sjuksköterskeskolan, Helsingborg, Britt Marie Björk- berg, sjuksköterskeskolan, Kö- ping, Kerstin Engberg, sjuksköterskeskolan, Växjö, Ingrid Ekman, Svenska röda korset sjuksköterskeskolan, Stockholm, Ulla-Marie Gustavsson, sjuksköterskeskolan, Jönköping, In- ga-Lisa Hallberg, sjuksköter- skeskolan, Kristianstad, Gun- nars Hult, Svenska röda korset	sjuksköterskeskolan, Stock- holm, Gunnel Häggkvist, sjuksköter- skeskolan, Jönköping, Kerstin Lindstedt, Sjuksköterska sjuksköterskeskolan, Stockholm, Birthe Gustavsson, sjuksköter- skolan, Växjö, Hanna Pettersson, Sör. sjuksköter. Pöyk, Åm., la- sarstet, Lund, Lillemor Pettersson, sjuksköterskeskolan, Växjö, Marianne Pettersson, sjuksköter- skeskolan, Kristianstad, Gun- narberg, sjuksköterskeskolan, Jönköping, Gudrun Wred, sjuksköterskeskolan, Jönköping.
--	---

Mördaren i Mullhyttan erkänner SIDAN 16

LD Lördagen den 14 november 1959

ÖSTGÖTARNA OLDBOYS BLAND STUDENTNATIONERNA I LUND

INDISK FURSTE BLAND HEDERSLEDAMOTERNA

Holger Arbman, nu varande inspektor.

Professorn i österländska språk Axel Moberg, som gick bort för några år sedan, var på sin tid först kurator (1899—1901) och sedan inspektor (1910—1921) hos östgötarna i Lund. Han var mäkta stolt över sin nation. Med det kast på huvudet, som var så karakteristiskt för honom, brukade han påpeka, att Östgöta nation var äldst i syskonskaran. Den var frihetsälkhande, ty efter ett 30-årigt stridigt kompanjonskap med västgötar och kalmariter — den s. k. Göthiska nationen — ägde den kraft att åter ställa sig på egna ben. Och till sist erinrade han också om ett historiskt kuriosum, som han ansåg nationen vara ensam om: Så sent som vid senaste sekelskiftet hade hon förutom kurator endast en inskriven nationsmedlem.

FA AV NATIONERNA, om ens någon, har en så rik samling konstnärer från äldre tid som Östgöta. Där i sig är det en vänskapsbånd som nationens första stadgar, skrivna på latin, inbunden i den första nationensatrikeln. Den första bild till "Östgöta Nations Räkenskaps Book" kvar uti finns förteckning af dess Dobet och Credit och är förskrift till Nationen af Laurence Torpedis". Anmärkningarna i denna börjar 1860, men den innehåller även anmärkningar för år 1668, d. v. s. det år då universitetet instiftades.

AKTIEBOLAGET

Axel F. Wiklund

Tel. Injeväggen 174 55 Lund

Specialfirma för

VARME- och SANITÄRA INSTALLATIONER

ENTREPRENÖR FÖR ÖSTGÖTAGARDEN

Den första nationensatrikeln visar på 14 städer.

— Par. på sid. 2 —

GÖRAN BÄCKSTRAND, nuvarande kurator.

Målningen

av Östgöta nationsben i Lund

HAR UTFORTS AV

BENGTSSONS MALERIFIRMA

LINDHAGEN TEL. MALMÖ 500 78 - 525 04

Vi har levererat

Trävaror och Byggnadsmateriel

till Östgöta Nation i Lund

Trävaru AB O. Olsson & Co.

Lund — Tel. 142 72, 148 02, 214 79

ETERNET • HOGANÄSVAROR • SNICKERIFÄRRIK

Idel stjärnmateriel från

Ji-Kå Byggmateriel AB

Vi levererar:

- Klädesöverfaldade örrar och lamellgolv
- Hölmassad Vinyl, Standard Nylletter och Cascade
- Värnande ytterdörrar
- Beställningsunderlag i största utsträckning

Ji-Kå

borgar för kvalitetsvaror

Bellmansvägen 60, Malmö — Tel. 569 73

Leverantör till ÖSTGÖTA NATION I LUND

Reijmyre

Glasbruk AB

Lärd dispyt bland stenarna

● Apropå kåseriet om Ales stenar (13/7): Året var 1961. Historikerna vid Lunds universitet var värdar för det nordiska historikermötet. Det var en stor händelse. Jag var som den yngste medarbetaren vid historiska institutionen ansvarig för programmet; att de 400 deltagarna fick bostad, mat, och lagom med festligheter. För hälften av deltagarna kom besöket vid Ales stenar efter den rikliga lunchtrakteringen på hotell Svea i Simrishamn. De 150 som slog sig ned i gräset mitt i skeppssättningen led alla av det som på engelska kallas post-lunch-dip och på norrländska paltkoma. Men de vaknade snart. Ett gräl utbröt mellan den danske riksantikvarien och de vältaliga Lunda-professorerna Aron Borelius (konsthistoria) och Holger Arbman (nordisk arkeologi) om huruvida de gamla nordborna hade skönhetsinne och medvetet hade valt en naturskön plats för sitt stenarbete. Snart slutade korna beta och flockades kring den lärda skaran. Vem som segrade minns jag inte, jag hade fullt sjå med att fösa undan korna.

Göran Graninger

Bland alla andra gemensliga hemtrevliga inventarier som uppfyller studentgården i Skåne, finns också en grammofoon från den tid då skallet var utgått. Här sitter Signe Berakull och lyssnar uppslagna i högskolan på Bixens "Carmen". Föreningen Sven Sandberg brukar i dessa sammanhang egentligen posera med en dödschalle i sin utsträckt hand, samtidigt som han med spezialord intresserar framför Hamletmonologen. "Men då skall det vara musik av Wagner", säger han

Trädgården — planerad i italiensk stil — är för övrigt väl värd några rader för sig. Edla af Klercker var nämligen mycket intresserad av botanik, och på den av vita murar inlagrade tomten växer det många för vårt land obekanta trädslag. Där finns t. ex. ett barrträd som härstammar från Himalajas sluttningar, för att inte tala om valnöträd och mullbärsträd.

ANEKDOTERNA...

Givetvis har det under årens lopp samlats en mängd anekdoter om det...

ta studenternas sommarparadis. Det finns t. ex. en historia om den gamla lampen på bordet i sällskapsrummet...

Det var under den tiden då det var betydligt svårare än nu att komma åt brända och destillerade drycker. Bland studenterna som vistades där en sommar fanns en, som var särskilt tyrdåsen och sällan blandade sig med det övriga sällskapet. Det bör här inflikas, att varje gäst rår sig själv precis som han vill; det går utmärkt att föra ett snickeri- och tentamenläsa. Hur det nu var, så märkte man i alla fall den här studenten för att ha något drickbart undantaget, men det hjälpte inte att leta och snyga runt omkring på få — man kunde inte få något bevis.

Så en dag, när t. a. m. hoppet blev jäse gick de tånstigs struparna, kom en yngling in i sällskapsrummet där den tyrdåsen satt och fick se en underlig syn. Lampskärmen lyftes av och ur lampans insida rån en gulbrun vätska ner i den ledande mannens grogglas. — Ja, då förklarar, så han, det är ju så ont om sprit numera så man får börja blanda fotogen i groggen!

**ÖSTEN UNDEN
FICK ATA ENSAM**

Så förflyter studenternas dagar i en atmosfär å la anné d'académie. Huset ligger bara fem minuters väg från gården, och inget är enklare än att ta sig ett svalkande dopp. Den rofylldt välgörande miljön har också observerats av flera hetsade statliga kommittéer, bl. a. universitetsutredningarna. Under en av de senaste internationella kriserna är också utrikesministeren, hans excellens Osten Unden, ha flytt till studentgården för ett kort besök. Men han fick inte sin middag ensam — om det nu berodde på överdriven respekt från de yngre akademikerens sida eller om de hade andra skäl för att fly ut till badstranden, må vi låta vara osagt här, idyllen kan i sanning sägas vara fullständig.

Och ändå vore det lagen studentgård, om inte skänket och de stora diskussionerna — födda långt in på natten — hade sin givna plats. Som något särskilt värdefullt vill Sven Sandberg rubricera den kontakt mellan generalerna, som möjliggjorde grannar att också äldre akademiker — män i staten — besöker studentgården. De kan förmedla många synliga yrkesläroheter till sina yngre kamrater.

Wei

Östgötarna i Lund under egna tak i nybygge och fint korsvirkeshus

Medlemmarna av Östgöta nation i Lund har grundad anledning att pyas över sitt fastighetsbestånd i centrum av den skånska lärdomsstaden. Husförmannen Sven H. Sandberg och nationens kurator Göran Bäckstrand poserar här framför de båda byggnader som utgör de lundensiska östgötarnas stolt-

het, nämligen det restaurerade korsvirkeshuset och i bakgrunden den nyuppförda Östgötargården, som skall invigas den 14 november.

— Se sidan elva —

FESTLIGA TRÄFFAR

Östgöta nationens
husinviättning

Kalvdans och tjurauktion festlig östgötaupptakt

Med kalvdans inleddes östgötarnas festliga dag i lördags, då deras nya nationshus invigdes.

I väntan på den rikliga tjuren dansade Bläckhornens medlemmar Aqua Vera för publiken och nationens borta för tillfället som dracks ut i dess inrättade. Vid sista öfver tog sig för ingen lara ständes ut från Arenan vet ingen för uppmärksamheten drog till det sista lilla liv, som en smula mörkare uttrycktes från ur sin lida. Silkesmjuk och stor som en ämne, vaktad av tre män och ständes på deras höjrar, lockade tjurkören med sin fina stamfästa till borta tråd. Atskilliga representanter för den skönsta landsbygden bjöd på, men vid 800 klådades den av inspektör professor Holger Arntsen syddiga Apis till rektor magnificus, som tog emot förhåret lika förtärligt som här borta för första gången övertrucken till samma. Kalven hann ta ett par danssteg i glöden över sitt barn på sin nya karens gläd Djurerna i Sörmland, innan den sattes i lädan för transport norrut.

Kvällen s ägna festligheter var förlagda till Grand Hotels festvåning och de senare till nationens nya gillestuga, var till bjelternas sålades mellan klockan tolv och halv ett.

• Den inledande högtidssammankomsten

leddes av östgöta nationens inspektör professor Holger Arntsen, av kurator, jur. stud. Göran Bäckstrand, kallad hövding. Sittning säger vi, men Bull passas inte, för då skulle den verkligen förtjusande professorerna Dagny Arntsen nybliven bedersledamot bli svavar och en sådan är inte svenskt råghöns och har klänning i silvret med pärlor på livet.

Till väntan om hövdingens sång stod studentidubbelkvartetten "Jönsson" och på höger sida framträdde talarna, först direktör Birger Strid och därefter stadfullmäktiges ordf. i Norrköping chefredaktör Hatar Hadarsson.

Blombuketter fick de nya bedersledamotfrunarna Laila Strid i beige brokad och fru Sven Sjögren i ljusblå minstrad dochesse.

Om "Östgöta guldkalven" behöves vi inte orda, för det gjorde direktör Strid. Men innebörden gjorde sig påmint, först vid ankomsten, när de flesta hälsade på alla och sedan i den kuliverade trängseln, där till ett enda coctailglas råkade nr behövs.

Bland elegansen vid banketten märktes fru Gabrielle Josephson i svart blå tyll och fru Yvonne

Den tjurkalv som såldes på auktion på Östgöta nationens festvåning invigdes var född den 4 oktober, på Tegneåsgård, nära Föbo. Liknande föreläsnings auktionen på Tegneåsgården, där tillades av en stor publik.

Josephson underhöll fru Siri Stenkil i grönstrad sidan. Sista flickor som sitt bland studentängarna var Marianne Hellqvist i grönblå tyll och Bertha Hagnell i ljusgrön brokad. Direktör Birger Strid tackade och konstaterade att åtminstone de personerna som gått till måltiden var väl investerade därför att ett gott bord skapar sig själva t. o. m. mellan ströliga makar. Fil. stud. Orchard Rundqvist höll talet till kvinnan och studentängarna, gjorde korta och analände framträdanden uppmuntrade av höliga applåder.

• Mellan tvänne sidor

satt vid kaffet professor Alf Lemberd som till höger hade sin befordran fru Gull Carlsson-Lagerman som i svart påkostad tyll och herdjansmodell över näv ankläng kjol i svart dochesse samt till vänster sin fru Eva i vit brokad med rumänsk beundriga som och. Redan, Erik Stenkil underhöll fru Ulla Wahlbeck i gammalrosa minstrad dochesse och presten Sigurd Westman, kurator mellan 1901 och 1903, gick och trivdes med sin nya orden "Folke Vilbyter".

Pelenien leddes av övermarsalken med. kand. Stig Persson med fru Karin Almqvist i svart blåblommigt med smala äsband och stadsarkitekt Carl-Oscar Klingapor med fru Birgitta Stenberg-Carlsson som utfört reliefen på det nya nationshuset, i axellar näv vil kand. Vackra ompönsare i damen, var äkta professor fil. stud. Gem i schweiziska brodyr och fil. kand. Carl Lundh. Byråsekreterare Torst Elfers fru Yvonne hade en besikfull toalet i gulldam och var syssler till byggnadsfirman jur. stud. Sven-Hugo Sandberg. Det

något som bland mycket annat vittnar om gemensamhetssinns hos östgötafolket. Lo

God miljöanpassning

Två ting förväran den som betraktar Östgötagården, nämligen för det första hur väl husets fasad har smält in i den omgivande, mycket krävande miljön kring Bosebo kyrka och Kulturen. Den mjukt gula färgen ger ett på samma gång glatt och stilrent intryck, och fönstren har välbalanserade proportioner.

Går man sedan igenom huset och betraktar fasaden mot trädgården, finner man vidare till sin förvåning en modernt utformad fasad med stora fönster och luftningsbalkonger, helt olika den motsatta sidan. Den moderna fasaden står knappast åt detta håll, även om korvirkeshuset får en något kontrastskarp bakgrund.

Över portalen till stora ingången, fångas ögat av en relief till-

kommen tack vare bidrag från Sparbankföreningen i Östergötland. Materialet är sandsten, hämtad från domkyrkans sandstenshrott i Dalby. Motivet anspelar på tre kända östgötiska bilder: tre runnor från Vadstena, en Alvastramunk och två ryttare med dragna lassar, de senare syftande på de bekanta ryttarna på taket till Klinstads kyrka.

Gedigen och praktisk inredning

Östgötagården rymmer 28 enkelrum och sex dubletter, korvirkeshuset inräknat. Rummen är såväl till planering som inredning mycket ändamålsenligt och gediget utförda. Till varje rum hör wc, en välbetänkt bekvämlighet, som finns i de flesta nya nationshus. Egen kokplatta underlättar kaffekokandet, och vidare finns en liten diskbänk, något som andra nationshusrum oftast saknar. Kylskåp och badrum finns i varje våning och ett stort gemensamt kök ligger i källaren. Där blitar man också nationens bastu, som tillkommit med bidrag från Riksdrottsförbundets strotta-platakommitte.

Inredningen har haft om hand av en särskild inredningskommitté, vars ordförande har varit jur. stud. Jan Reuterskiöld. Kommittén har lyckats väl i sitt svåra vär: inget rum är exakt likt något annat, överallt finner man tilltalande färgharmonier och variation mellan tapeter, gardiner, matta och sängoverkast. Till det goda resultatet har i vissa mån välvilliga fabrikanter i hembygden bidragit; borden kommer från Vadstena, mattorna från Linköping, madrasserna från Norrköping, skrivborden och bokhyllorna från norra Småland, och diskbänkarna är en donation från Metals verkstad.

Gillestuga och pergola — men ingen T

I källaren finner man en rymlig och ljus gillestuga, som åt trädgårdsidan ligger i markhöjd och varifrån dörren leder ut till trädgårdens stolthet: pergolan. Ännu ser den inte mycket ut för världen, men man kan gott föreställa sig, att den kommer att bli en omtyckt kaffedricknings- och läsuplatz under soliga vårdagar. Gillestugan är bekvämt möblerad och kommer att förses med radio-

och tidningar. Däremot är det ovisst om man ska få råd att utnyttja takets TV-antenn. Plats för TV-donator!

Fullt färdigt med inredning och tountkostnader inräknade kostar Östgötagården ca 800.000 kr. Detta belopp har till stor del insamlats i hemlandskapet och mera hoppas de lundska östgötarna få in. Med tacksamhet och förväntan ser landskapamännen och kvinnorna fram emot den 14 november, dagen 6 i Lund. Då installerar nationens fyra nya hederledamöter — professorkan Dagny Arntsen, biskop Ragnar Askmark, kamrer Sven Sjögren och direktör Birger Strid — och då invigs Östgötagården.

Nils Gunnar Nilsson

År 1668, då Karl XI:s förmyndarregering styrde Sverige, stiftades Östgöta nation vid det nygrundade universitetet i Lund. Den 14 november 1911 är senare kan nationen inviga sitt nyuppförda nationshus. Förberedelserna för bygget inleddes 1953. Då började sonderingarna efter en tomt, vilka kröntes med oväntad framgång året därpå, då Kulturen sålde en fastighet i utkanten av sitt område.

Gården stod högt i Östgöta och huset skildades redan i andanom. Fastigheten är belägen vid Adelgatan, den mest lundskaikt pittoreska av alla gator, som ringlar från Akademiska föreningen bort till trakten av Botaniska trädgården. Centralare bor ingen nation.

Men glädjen grundades snart. Nationens styrelsen insåg omöjligheter vad det ville säga att förtäringar och få ritningar godkända i alla instanser. Fyra förslag förkastades i rask följd, beroende bl. a. på svårigheten att få huset inpassat i den omgivande gamla bebyggelsen. På våren 1958 kom äntligen klarsignal från Stockholm, och omgående arrangerades "första-stenen-rives" högtidlighet med inspektors fru, professorkan Dagny Arntsen, som verkställande.

Inflytning 15 augusti

Då hade också den sista hyresgästen i det utdömda huset flyttat. Huset jämnades med marken, ny grund grävdes — och därvid hittades sandstenar från restaureringen av domkyrkan år 1800. De har tagits till vara och kommer att bilda en mur kring den planerade pergolan i nationens trädgård.

Den 1 maj skulle huset ha varit färdigt enligt de preliminära planerna. Den milda vintern underlättade arbetet, men obligatoriska svårigheter gjorde att det hela fördröjdes några månader. Den 15 augusti kunde emellertid de första östgötarna ta huset i besittning.

Den som berättar dessa fakta är nationens husförman, tillika verkställande ledamot i byggnadskommittén, f. d. kurator, jur. stud. Sven H. Sandberg. Man hittar honom uppe under takläsen till nationens exklusiva lilla hus, det s. k. korvirkeshuset, som av stadens kulturvårdande myndighet ansetts såsom "synnerligen värdefull bebyggelse" och därför restaurerats och rustats upp av nationen. I det pittoreskt skånska huset residerar nationens ledare; här ten av de sex inbyggarna är f. d. kuratorer.

LUNDA-kaos i NEW YORK

Ett lika ledsamt som upprörande intermezzo inträffade på onsdagseftermiddagen, då ett antal personer (se bild) iförda Karl XII-mundering plötsligt uppträdde framför FN-byggnaden i New York och bar sig åt på ett alldeles inkorrekt sätt.

På onsdagseftermiddagen, då klockan i Lund redan var djupa natten, störtade ett stort antal till Karl XII utklädda personer fram utanför FN-s ståtliga palats i glas och aluminium. Att de talade svenska är enligt en talesman fullt säkert, och man påstår även på välunderrättat håll att de sjöng Däne lik och Stå stark medan de vimlade i rabatterna utanför skyskrapan. Snart nog blev deras avsikter fullt uppenbara, då klirrande ljud hördes nere på marken och uppe i luften, och det stod klart att vad de egentligen höll på med var att kasta sten på jättehusets 2944 jättelika glasrutor. Sedan den första häpnaden lagt sig gjorde de kringstående ett tappert försök att kringrätta, övermannas och infänga missdådarna, som förde avsevärt oljud. Det visade sig emellertid att de vid det laget redan skyndsamt lämnat platsen, för att icke senare avhöras.

På ansvarigt håll inom FN är man djupt misstänksam mot Lunds studentsångförening, som nu är på turné i Staterna och som redan vid tidigare tillfällen visat prov på ett minst sagt studentlikost uppförande. Värde av det förstörda uppskattas till 1,2 milj. dollar.

LUNDA-helg

Kommunalarb

Vid de sedvanliga grävningsarbetena i Bytaregatan här i Lund gjorde en grupp kommunalarbetare på fredagsmiddagen ett häpnadsväckande fynd några meter ner: ett många sekler gammalt kvinnolik, som genom sin blotta närvaro kom gatukontorets mannar att ta en välbehörlig kaffepaus.

Sedan några veckor har man ju som bekant fördjupat jordytan under Bytaregatan, aningen för att ta upp en gasledning eller för att lägga ned en — Lusblads utsände kunde inte få ett tillfredsställande svar i dag på sina förfrågningar. Men döm om mans häpnad när man efter tre veckors och fem meters ihärdigt "kämpande" med spaden klang emot en huvudskalle — en klang, som inte är Lunds kommunala grävare obekant —.

Arkeologiska institutionens personal var snabbt och rådigt vid olycksplatsen i sin utryckningsbil, och kunde redan fram på eftermiddagen säga sig ha sällat och borstat fram ett kvinnolik från forna tider, till yttermera visso ett förbränt och förkolnat sådant.

Man vet ju, säger professor Arbnan till Lusblads expertutsände, att under medeltiden kvinnoavlivandet var satt betydligt mera i system än i våra dagar. Dambränning var en kär sysselsättning för våra förfäder

Senare på kvällen samma dag internerades sjungklubben på Rhode Island, där den som bäst håller på att författa sina resenninen, vilket meddelas.

Den

frampå kvällen var det råkat ut för ett kvinnolik, liksom aktuella itali Efter ytterlanden av drar mörkrefessorn och amanuenser, hemåt. Mån

Tal på

Anyo öpp ställning på

KORTVARIG TRIPPELALLIANS OSTGOTA-VÄSTGOTA-KALMAR

(Forts. från sid. 7).

Inskrevs första året. 5 av dem hade tidigare studerat i Uppsala. Det fick betydelse, att i flera av våra nationer uppmärksamhet ärfördes bland de först inskrivna, kan möjligen ge fog för en förmodan att detta kan ha haft sin grund i någon slags "hemmandering" från allerbögsta, ett i nätkåken om den unga akademien. Dessa uppmärksamheter medförde vissa vinor från hemuniversitetet: man valde konsulter och inspektör, lektorare av satskända professor blev den fröste "professor Eu-

clidius" i Lund Martin Nordeman. NORDEMANS INSPEKTORAT, som officiellt uppogs ha varit mellan 1665 och 1672, torde varit såväligen betydelsefullt. Det uppogs t. o. m., att han av sina kolleger uppmärssats avgå, då nationens föreningsäms äms icke var direkt välsedd. Han bidrog emellertid på andra sätt till universitetets förkovran och nationens konsolidering. Nordeman dog 1664, varefter hans änka Catharina Ehrenborg gifte om sig med na-

tionen tredje inspektör i ordningen, professoren i etik Johan Lundström. I sitt äktenskap med Nordeman hade hon en son, Olof, som såldes under namnet Nordenström och längre fram blev Lunds universitets konsulter. Så det så.

KRIGET MED DANSKARNA och de efter freden 1679 följande åren medförde en våldsam fördelning i universitetets betel. För Ostgöta nation del medförde detta, att ingen inskrivning skedde i dess matriciel under tiden 1677-81. Året 1686 är märkbart av den anledningen, att man då började föra protokoll över sammanträdena. Tidigare häändelser i nationen har fått utlösas ur räkenskapsböckerna. Första protokolloboken är betitlad "Ostgötha Landskaps Protocolli Förlärt af Zacharia Bandle Anno 1687" och refererar från den första sammankomsten börjar så:

Förde samt Landskapsmänska sig till gästbua, lövad ryttia, thut hafwa skulle, thut Landskaps sig ett Protocoli spakttade, thut ett all, lövad som vid Landskapsmänska sammankomst preponerades och avslutades, måtte uppläsa, och sedan så mycket afbesvärigare efter lövva... ett Landskaps måtte ett ständig mith en poth såväl och ordning avslutades. Meddelas emellertid såväl som ett Landskaps sig ett Protocolli spakttade, thut ett all, lövad som vid Landskapsmänska sammankomst till en liten afvomb". Dagen därpå "Frögade Curator lövad slaga öd man till gyllet hafwa skulle" och nationen svarade "En lunda flickskillingen öd med thut roqvälter". Meddelandet kan vara värt att nämna av den anledningen, att det påstås, att denna gången som ett korporativt förstasjälförande bland Lunds studenter utstälde.

TRE ÅR SENARE uttillskildskärande inspektör, teologie professor Nils Dalhem, på uppdrag av konsistoriet en varning till nationen "För tylleri och matbollar". Nu skall detta ingående förstås, som en de skänkiga förtörarna mer än andra gjort sig skyldiga till några ostkälligheter. Det var en ströva spegel till samliga studenter, försedd av då och då försämrade stumskild med ständiga proklamer eller — som det heter i en annan varning — "vårlig matläggning som är förtörarna på matvoren". Dalhem var tydligen en populär föreläsare och sålde hans föreläsningar till nationen presentation och till förtörarna och trycks en gravskrift.

REPERTORIUM DARE SOM inspektör blev professoren i västlänheten Johan Hölring, som ledde nationens leden från till 1726 d. v. s. genom bl. a. de flyskändaren lövra är, då Karl XII hade sitt högvarter i Lund. Hölringa förhöllande till sin na-

Inspektör, fru Dagny Arbnan fäster Ostgöta nationens ledarskapsboken på Mahatmajen av Bhanu Siroi Karni Singh.

tion var av intimaaste slag. När hon som dögtes, var hela nationen inbjuden som vittnen. När en smideskrift mot domkyrkoföreståndaren Kråka och bilslopan hade öppnats i staden, kallade hon hela nationen till sitt hem för att höra efter om någon östgöta haft sin hand med i spelet. Alla sade sig sakna känsedom om saken och voro beredda att "ther öfver sållaga sin salighetsöod". Som förskämt var på den följande följande inspektör då och då försämrade. I mitten av 1680-talet

En välkänd symbol för kvalitetsvaror från Ostergötland

I GENERATIONER PÅ TOPPEN

Lakansväv, ateljétyddala kan, modetextil, hemtextil, vävplast

NORRÖPPING BOMULLSVÄFVERI AB

Anilinfärger
Textilhjälpmedel - Optiska blekmedel

Epoxiharter
Varumärken ARALMIT och REDUX

Läkemedel
Farmaceutiska originalpreparat "CIBA" för olika områden inom medicinen

CIBA
PRODUKTER AKTIEBOLAG
NORRÖPPING
Göteborg München
Stockholm - Västerås (farmaceutisk avdelning)

Ostergötlands Läns Brandstodsbolag

Ömsesidigt Försäkringsbolag Grundad 1911

Brandförsäkring — Skogsbrandförsäkring
Ansvarighetsförsäkring — Inbrottsförsäkring
Vattenledningskadeförsäkring — Hushyreförsäkring
Cykelförsäkring — Kombinerade försäkringar

Vasavägen 8 LINKÖPING Telefon 463 68
ÖMRUD I VARJE SÖCKEN

EGID Ostergötlands Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag

Huvudkontor: Flöthögatan 11 LINKÖPING

Meddelar oblinatorisk och frivillig försäkring enligt lägen om yrkesskadeförsäkring

TELEFON: 21940

LD ★ Lördagen den 14 november 1959

PEREAT-ROP VID INSPEKTORS BOSTAD LEDDE TILL SCHISM

la tillfälligen söka att visa någon tjänst tillbaka igen".

FRAN HORLINGS TID kan vidare antecknas, att nationen skaffade sig en biktader, förste komministern Johan Agren. Jämte med skånska nationen fick Östgötarna lägre fram i tiden två berömda män i ämbetet i fråga, nämligen Henric Schartau och Achatius Kahl. — År 1693 ankom en skrivelse från biskop Spigel i Linköping, vari han begärde uppgift på de studenter av Östgöta nation, som var lägsade och lämpade att mottaga kondition. Sådana uppgifter har regelbundet sända till domkapitlet och varit av viss betydelse icke minst för teologerna.

ETT STYCKE IN PÅ 1700-talet dyker nya inspektorsförmaningar upp; särskilt de yngre borde "söka sig för enkelt sällskap och att umgås på mistänkta rum". I ett något

ERIK AURELIUS,
inspektör 1922—27.

senare protocooll "pimindes alla hter Lanamänner om then skadeliga och owanliga osed, som utaf några Landemän förefwas med otidiga trolövnigar och giftermähl, hwilka löda icke allena själwa personerna till största perdu utan föräldrarna till et misnöje och hela nationen till skam och förklening". — På 1730-talet började man ordna om nya stadgar för nationen, ett företag som det emellertid tog ett decennium att få i harna. Nationskassan hade vid denna tid vunnit i soliditet — man började hålla sig med egna tidningar, icke bara Post och Inrikes utan även några av de Fransyska Gazetteerna, som trycktes i Stockholm, och flera swenska lärda tidningar. Nationen hade också en storheltid under kvartsekket 1726—30 med lösa smärta om det skrivna medlemmarna.

AXEL MOHBERG,
kurator 1869—1901,
inspektör 1910—21

ELOV HELLQUIST,
inspektör 1892—99.

igen välbekant, i det att många efterträdde skolar på inspektorsposten.

DET VIKTIGASTE under Wählins inspektorsat var antagandet av nya stadgar, vilket skedde 1746. Dessa blev emellertid bestående endast under

YNGVE BRILIOTH,
inspektör 1929—38.

MJÖLBY stad

i medelpunkten

i hjärtat av det kommersiella

Ger Er centralt läge, goda köpa- och låga tompriser — låga

En modern industristad i

Upplysningar genom Drätselkammaren.

Lithografiska Aktiebolaget startade 1858. Antal anställda: ca 800. Sammanlagt

KUVERT - PÅSAR - TRYCKSAKER
STALTRYCK OCH BOKTRYCK
OCH INDUSTRI
PRÄGLADE PAPPERSHANDELS

LITHOGRAFEK

HERNIA NORR
Limfirman AB

Tillverka och försälja
Dextriner och Stärkelsederivat
Vegetabiliska och Animaliska lim
Kessinkallium och Konsthartalin
Krossatossolin

Specialtyper för varje landssk

Represseri
BORÅS
GÖTEBORO

GOD MAT I TREVLIG MILJÖ — VINRÄTTIGHETER

Fortsättning

ÖSTGÖTARNA . . .

från sid. 9

skrivna stadgarna. Enligt dessa skulle medlemmarna inskrivas i den nya matrikeln med angivande från vilket stift vederbörande kom: Linköpings, Kalmar eller Skara. Men man skulle ävenså anteckna sitt namn i de gamla nationernas löpande matriklar. Så långt var ju allt bra och nationslivet i den utökade corpsen föreföll gå i normala gängor. Då och då kom från Rektor de sedvanliga varningarna mot oanständigt leverne, mot oenighet mellan herrar studerande och Lärepojkar; skrivelser om bråk den 1 maj eller förfrågan huruvida någon hade sig bekant huru porten mellan academigården och academiens trädgård blivit nedbruten, i vilket fall man önskade tillförlitlig kunskap om upphovsmannen till detta våldsamma förhållande. Nationen förklarade, att ingen av dess medlemmar deltagit i något av merbemälda ofog.

NATIONSEXAMEN är en term, som förvisso klingar främmande i nutida studentöron och ett återinförande skulle nog leda till något högst spexartat. Denna examen beslöts av Götiska nationen i december 1790 och innebar, att novitierna efter en termins vistelse vid universitetet skulle undergå tentamen inför herrar Seniorer. De skulle därvid ge prov på graden av sina kunskaper, dels de som inhämtats redan i gymnasiet, dels de framsteg som åhörandet av universitetsföreläsningarna ev. kunde medfört. Dessutom skulle de skriva en latinisk stil. Huru länge denna underliga kamratexamen bibehölls är obekant.

I källaren finns en stor gillestuga med plats för 90 personer och dessutom ett stort kök, som kan begagnas vid större fester. I varje våning finns diskbänk och kokplatta.

vekan, telefon i varje korridor. För dubletterna är hyran det dubbla.

SYSKONFRIDEN inom tripelnationen började emellertid

FOTBOLL

Östgötar etta bland LUGI:s 79 fotbollslag

"Så grant står Östertyllen i sommarfager prakt..." heter det i visan om Östergötland, vilket låter ganska avlägset i det kalla lundensiska vårrusket, som dock till den 1:e maj skall bringa Magnoliorna i blom. Östergötland har blivit något av en gemensam nämnare för motionsfotbollslaget

LUGI FOTBOLL

Rikard och Ragge Hedvall i motionsfotbollslaget Lekanders Phästvåningar rusar framåt för att möta ett inlägg.

Foto: Peter Widling

LEKANDERS PHÄSTVÅNING, vars medlemmar är eller har varit medlemmar av Östgöta nation i Lund.

Slagfärdiga namn i fotbollsturnering

Köpenhavner Taskerykkrer, Slå en sjua, Våltag Vicktoria eller BK GROGG! Är det namnen på några nya popband, som kommer till Olympen eller har redaktören hemfallit åt oanständigheter? Icke så! Det är eller har varit de kanske något bisarra namnen på lag i LUGI:s motionsturneringar för fotboll, som nu pågår som bäst.

Denna turnering aktiverar denna termin ca 600 spelare, som totalt

spelar hundratals matcher. Med sina 79 lag kommer denna turnering dock inte i närheten av motionsturneringarna i innebandy (327 lag) och volleyboll (200 lag).

Seriepyramid
Varje lag, som består av sju man, spelar 1 gång per vecka. Serien är uppbyggd i pyramidsystem med en div I-serie, två div II-serier, fyra div III-serier etc. I varje serie spelar 6 lag och vinnaren i varje serie går upp i närmast högre serie nästa säsong.

Dessutom finns en damserie med sex lag.

Parallellt med serien spelas en

cupturnering, där alla lagen får delta.

Matcherna spelas på Mårtens Fälad och Fågelskolan. Fritidsförvaltningen i Lund står för planerna, medan LUGI håller med bollar och domare samt sköter lottning, spelprogram mm.

Stannar länge
— De flesta lagen har spelat många säsonger och kommer igen år efter år, säger Eero Rinne på LUGI kansli.

— Detta gäller i synnerhet lagen i de högsta divisionerna, vilka spelar i genomsnitt 7–8 år i fotbollsturneringen, fortsätter Eero.

Succé från början
Motionsfotbollen i LUGI:s regi startade vt 1967. Enligt fd ordf i LUGI Fotboll Carl-Eric "Cliri" Carlsson kom själva idén från Göteborg och fick en oerhörd genomslagskraft i Lund. Redan från början kunde man inräkna hela

120 lag, vilket var en stor siffra på den tiden. Antalet lag har varierat genom åren men kulminerade vt 72 med 229 anmälda lag. Sedan dess har en nedgång skett delvis till förmån för motionslagen i innebandy och volleyboll.

Namn skvallrar
En poäng med LUGI:s motionsturneringar är som bekant också de lustiga och stundom något tve tydiga namnen. Man kan också dra vissa slutsatser beträffande medlemmarnas fakultetstillhörighet av namnen. Mamres Terebinter (tidigare presenterat i VINRÖTT) var från början ett teologlag. FF Semitendinosus har sannolikt medicinsk anknytning och Darwins drängar bör ju vara ett biologlag. Vad som doljer sig bakom namnet LEKANDERS PHÄSTVÅNING kan Ni läsa härintill (på nästa sida).

BERNE GRÜNDER

VÄND

LEKANDERS: st fr v: Mikael Kozak, Peter Book, Tomas Hellstrand. St fr v: Rikard Hedvall, Lars Eiswold, Håkan Rönningberg.

Herr Lekander på den tiden det begav sig.

Forts från sid 11

Lekanders Phästvåningar var på 70-talet den skämsamma benämningen på nationsbostadshuset vid Stora Algatan 3. Huset var döpt efter en av dess urinvånare Herr Jan Lekander, som förutom när han spelade fotboll mest hade nattliga vanor. Att där inte enbart bedrevs studier skvallrar ju namnet om.

"Idrottens hus"

De flesta som bodde i huset var emellertid intresserade av idrott och spelade både handboll och fotboll i LUGI:s motionsserier samt sprang Nationsterrängen. Nationen hade flera fotbollslag, bl a BK GROG och Lekanders.

I mitten av 70-talet var de flesta spelarna med med i två eller flera Ög-lag, medan man numera i regel håller sig till ett lag, säger RAGGAR "RAGGE" HEDVALL, 30, som började spela i Lekanders 76 och varit lagledare sen vt 77.

Införde disciplin

Många gånger var det också svårt att få tag i folk till matcherna.

— Ibland fick man åka runt och ragga spelare strax före matchens början och det var inte säkert vi blev fulltalliga ändå, skrattar Rag-

ge, som numera är färdigutbildad geolog och har avlagt sig lagledarskapet.

Ragge berättar också, att det var han som började införa disciplin i laget.

Större motivation

— Ja, nog har vi bra disciplin i laget, det är roligt att spela i ettan och det förekommer knappast några wo* på grund av svårigheter att få ihop lag, säger TOMAS HELLSTRAND, 25, nybliven lagledare och med i laget sen vt 80.

Möjligtvis kan detta bero på att man numera spelar i div I, och har hunnit bli ganska meriterade. Man har bl a vunnit div I vt och ht 84, kommit tvåa ht 82 och ht 83 samt vunnit cupen ht 82 och ht 84. Man har också en andraplacering i SAIF:s Riksmästerskap i Gävle 1983.

Dubbel målsättning

— Vi siktar på att ta "The Double" (både serien och cupen) även i år, säger Tomas.

Tomas, som själv har ett förflyttat som aktiv i Hardeberga BK, poängterar att Lekanders är ett homogent lag, men han vill gärna framhålla några spelare, bl a Mikael Kozak, Peter Book och Lars Eiswold.

MIKAEL KOZAK, 27, är målvakt och mest känd från LUGI:s allsvenska handbollslag, där han ju också "tar med händerna", fast som utspelare.

— Mikael är greppsäker och totalt orörd. Han är mycket duktig, berömmar Tomas.

— Han överraskar också motståndarna med sina fruktansvärt långa utkast, som gör att backarna blir helt överspelade.

Målsjötare och spelmotor

PETER BOOK, 24, aktiv i Lunds BOIS, spelar forward.

— Peter går alltid närmaste vägen mot mål med bollen och han är mycket snabb och målfarlig, säger Tomas.

LARS EISWOLD, 28, till vardags tränare för MFF:s damer, är mittfältare och spelmotor i Lekanders.

— Lars är bollbohemem, som kan göra vad som helst med en boll. Han är teknisk och temperamentsfull och en bra framspelare.

Homogent lag

— Vår främsta tillgång är dock att vårt lag är så pass homogent och att vi har ett samspelt och starkt försvar, säger Tomas. Förutom de redan nämnda består spelartruppen av: ULF WALLENBERG, 28, känd kärpolitiker och en av veteranterna i laget, RICHARD HEDVALL, 27, back, HÅKAN RÖNNINGBERG, 27, KRISTER HOLMQVIST, back och mittfält, samt MIKAEL GUSTAFSSON, som också är sittande kurator i Östgöta nation.

Breder ut spelet

— Vi gillar att bredda ut spelet på kanterna och spelar ofta långa kroksbollar. Vi springer nog mer än de flesta andra lag, vilket förstås kräver bra kondis, menar Tomas.

Finurlig taktik

Lars, som är lagets strateg, har övat in en speciell taktik. Man spelar med uppställningen 1-3-2-1.

— Detta innebär att mittbacken släpper markera motståndarna och därmed kan koncentrera sig på att bryta bollbanan vid anfall, förklarar Tomas.

Lekanders bär gula tröjor med svart tryck, vilket delvis är nationens färger.

— Tröjorna sponsas av Falcon, men nationen bidrar också med en del, säger Ragge, som fortfarande spelar med i laget.

Fotoreportage: PETER WIDLING

Rikard Hedvall på språng.

LEKA

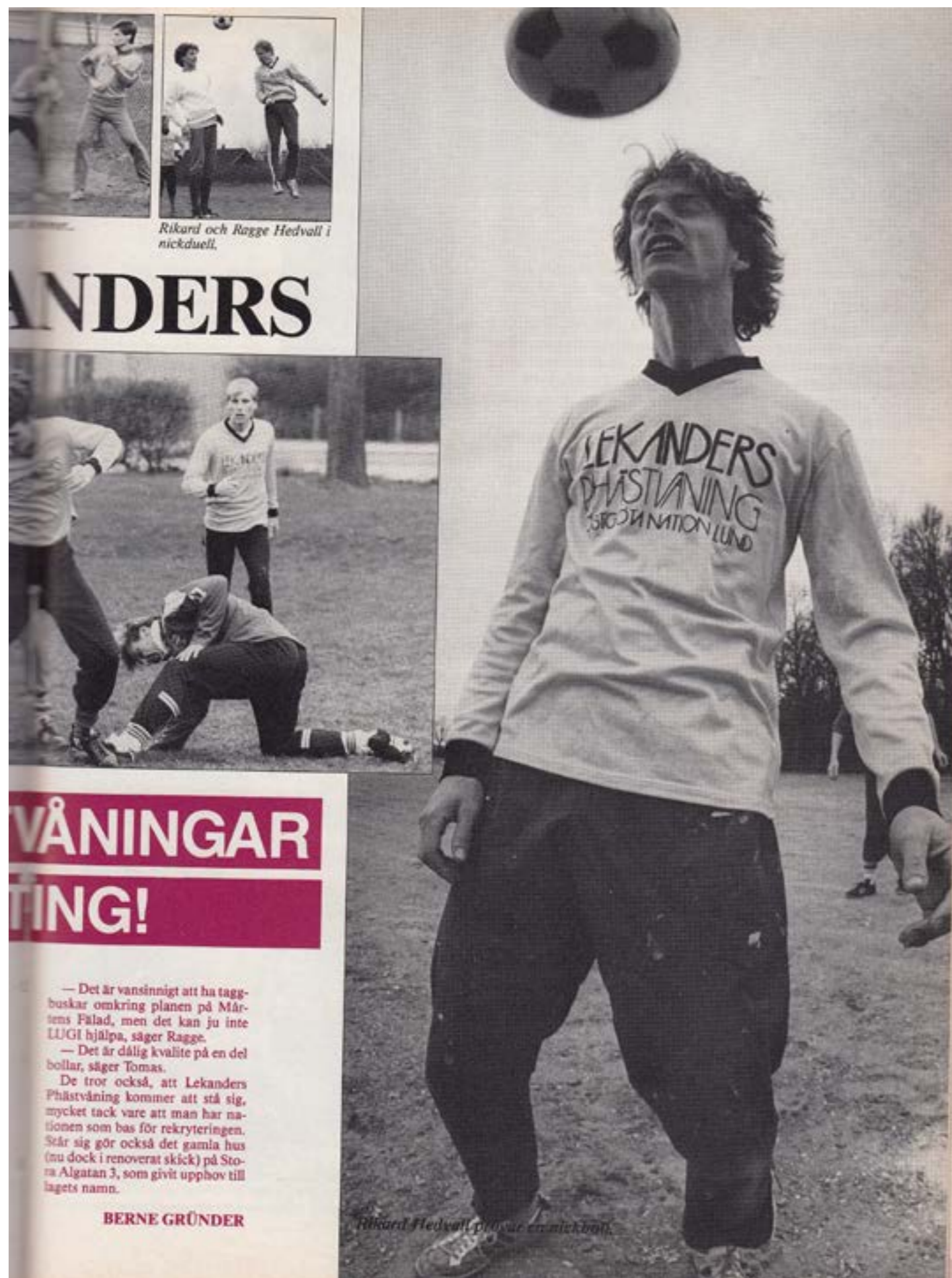
Håkan Rönningberg har tagit

PHÄST MED S

Laget har också en social gemenskap utanför planen och minst en par gånger om året träffas man och aviter en bättre middag. En av dessa tillfällen infaller alltså på gästtid. Att äta går är tydligen en vana som östgötarna har anar mat.

Tomas omtalar också, att nationen har ytterligare ett lag, som nyligen kommit upp i ettan, nämligen ÖG Tre. Spännande derby stundar.

Både Ragge och Tomas tycker att LUGI:s motionsturneringar fungerar i stort sett bra.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÖSTGÖTA NATION I LUND HÖSTEN 1986.Styrelsen

har utgjorts av univ. lekt. Karin Adlercreutz (ordf.), Michael Standar (v. ordf.), Mats Jonsson (PQ HT-86), Fredrik Hansson (PQ ek. HT-86), Nils Lundberg (Q VT-86, husf. HT-86), Anders Lindgren (Q HT-85), Dick Rytterdahl, Michael Cornefjord, Magnus Janzon, Gunnel Berggren, Hans Fredriksson, Mikael Selin.

Sammanträden

Styrelsen har under hösten haft tre protokollförda sammanträden. Nationsmöten har hållits fyra gånger under hösten.

Medlemssituation och medlemsavgift

Antalet studenter i Lund hösten 1986:

18.116

Antalet nationsmedlemmar var under samma period:

1399

Antalet nyinskrivna i nationen under hösten:

459

Nationsavgiften var under hösten 35 kronor.

Nyinskrivningsavgiften var 30 kronor.

Nationens ekonomi i korthet.

- Resultaträkningen visar ett överskott på 59.634,76 kronor.
- Lager uppgick till en totalsumma om 37.621,23 kronor.
- Sexmästeriet nådde ett resultat av 161.525,20 kronor fördelat på 14 tillfällen. Sunset Cafe är fortfarande det dragplåster som vi så väl behöver.
- Pubmästeriet hade en hög omsättning, 107.307,30 kronor, trots detta kunde endast ett blygsamt resultat uppnås.
- Två extra ordinära kostnader belastade resultatet för Administration hårt, en på 68.811,60 kronor (Nationsbostäder) och en på 14.322,00 kronor (UJA-slott, Tjänstemannafest VT-86).
- I övrigt hänvisas till Resultaträkningen.

Nationens Verksamhet.

Nationen har varit inne i en period där allting har gått så att säga "vår väg", så var även fallet under höstterminen 1986. Glädjande är att nämna att nationen under hösten skrev in 459 noveller, säkerligen det högsta resultatet i nationens historia. Många traditionsenliga och även nya aktiviteter såg dagens ljus i höstmörkret. Bland de förra kan nämnas Götiska Festen, Punschfesten, Julfesten och naturligtvis Sunset Cafe (sexmästeriet) som alla höll hög klass. Bland de senare är det roligt att konstatera att Puben (torsdagar) och Kulturutskottet tog ett stort steg framåt. Tidningen har under ett par år utvecklats starkt och är nu antagligen den bästa studenttidningen i Lund. Nationen förärrades även av en helt ny företeelse, nämligen ett eget reseutskott, ÖGGT (Östgöta Globetrotters). ÖGGT företog två resor under hösten, en till Skånska Slott och Herresäten och en till Köpenhamn där vi "julhandlade". ÖGGT är främst riktat till tjänstemännen även om alla nationsmedlemmar är välkomna att delta.

Förutom den löpande verksamheten kan nämnas:

- En flyttning av expeditionen till korsvirkeshusets dublett. Vi fick nya möbler av Östgöta Enskilda Bank till vår nya expedition. Gamla expeditionen blev återigen bostad.
- Kontakt togs med en nation i Helsingfors, VSO, gällande vänskapsförbindelse.

- Novischutskottet, som lyder under Administration, gjorde ett mycket bra arbete i början av terminen då de tog emot anstormningen av novischer.

Sexmästeriet

Sunset Cafe, vilket är öppet lördagar, höll även under hösten ställningen som ett av Lunds populäraste restaurang-dansställen. Detta mycket tack vare den fina tjänstemannakåren, den goda maten och bra musik.

Festmästeriet

Som vanligt bjöd Festmästeriet oss på några oförglömliga fester och därtill hörande minnen. Allt var mycket välplanerat och proffsigt gjort. Götiska festen t.ex. blev precis så bra som alla förväntade sig. Som kuriosas kan nämnas att det deltog 350 nya och gamla studenter på novischfesten.

Kulturutskottet

Detta utskott tog klivet ut från att enbart ha visat film till att sprida annan kultur bland oss Östgötar. Temaafton, rundvandring på Kulturen och en resa bland Skånska slott var några av godbitarna på menyn.

Pubmästeriet

Puben eller Snobbens Blus som den heter numera, gjorde en rejäl satsning för att locka folk till gillestugan på torsdagar. Detta lyckades över förväntan och aldrig har jag sett gillestugan så full av folk, som den har varit på torsdagarna under hösten. Egen affisch och "arbetskläder" togs fram.

Idrottsutskottet

En satsning på idrotten har lett till att nationen numera kan stoltas med icke mindre än tio lag i LUGI-korpen i olika grenar. Även tider för squash, tennis och badminton har nationen till sitt förfogande. Dessa utnyttjas väl.

Tidningen

Ostroskopet har utvecklats från att ha varit en intern och liten tidning till en välfylld, välgjord och innehållsrik nationstidning. Den täcker upp hela Lunds studentliv, naturligtvis med en betoning mot Östgöta Nations medlemmar.

Klubbmästeriet

En välfylld meny och en trevlig personal gör att det är ett perfekt ställe att avrunda fredagskvällens utsvävningar på eller för att ladda upp inför lördagens övningar.

Radion

Vår röst i etern. Radio Rocksen gör allt för att vi skall höras så mycket som möjligt och att sprida info om nationen. Detta görs på ett föredömligt sätt.

Kören

Lunds äldsta nationskör är en tillgång som vi skall värna om. De förgyller tillvaron på våra fester och med soaréer så som vi alla önskar.

Till slut skulle jag vilja ta tillfället i akt att tacka alla tjänstemän och övriga som varit med och gjort hösten 1986 till vad den var.

Om den entusiasm och framåtanda som präglade hela nationen under hösten kan fortleva tror jag väldigt mycket på framtiden. Arbetsglädjen och gemenskapen inom tjänstemannakåren har varit enormt hög. Allt detta tillsammans gör att jag tror att vi även i framtiden kan vara ETT STEG FÖRE de andra nationerna.

Tack för en helfestlig hösttermin 1986,

Michael Standar
Michael Standar

Inspektorer och Quratorer

ÖSTGÖTA NATIONS INSPEKTORER

Martin Nordeman 1668–1672
Erik Elfvedalius 1672–1676
Johan Lundersten 1682–1687
Nils Dahlhem 1687–1692
Jonas Hörling 1692–1720
Magnus Rydelius 1720–1742
Jonas Wählin 1745–1768
Christian Wollin 1768–1798
Johan Jacob Hellman 1798–1812
Carl Fredrik Fallén 1812–1830
Lorentz Fredrik Westman 1830–1861
Carl Wilhelm Linder 1861–1869
Carl Johan Tornberg 1870–1876
Maximilian Victor Odenius 1876–1884
Albert Holmgren 1884–1889
Magnus Blix 1889–1904
Jacques Borelius 1904–1910
Axel Moberg 1910–1922
Sven Erik Aurelius 1922–1929
Elof Hellquist 1929–1930
Yngve Brilioth 1930–1938
Johannes Lindblom 1938–1945
Ragnar Josephson 1945–1948
Holger Arbman 1948–1962
Hjalmar Koch 1962–1967
Holger Arbman 1967–1968
Philip Sandblom 1968–1971
Bertram Broberg 1971–1979
Karin Adlercreutz 1979–2001
Lars Söderström 2001–2012
Henrik Norinder 2012–2016
Carl-Henric Nilsson 2017–

ÖSTGÖTA NATIONS QURATORER*

1942 Lars Gårding
1943 Bertil Sundby
1944–45 Bengt-Gustaf Aurelius
1947 Torkel Markström
1950 (HT) Ingrid Thorén
1951 (VT) Lars Svensson
1951 (HT) Bengt Tomasson
1953 Harald Ordell
1956 Jan Ringdahl
1957–58 Sven-Hugo Sandberg
1958–59 Göran Graninger
1960 Göran Bäckstrand
1961 Gerhard Rundquist
1962 Lennart Tegler
1963 Bengt Björkstén
1964 (VT) Clas G Lindström
1964 (HT) Staffan Wahlström
1965 Britt Ginér
1966 Egil Boräng
1967–68 Hans Ginér
1969 Per Bengtsson
1970 Berne Gründer
1974 Ingemar Hellman
1975 Jan Sjöberg
1976 Peter Norrman
1977 Lars Leirup
1978 Ulf Wallenborg
1979 Erik Leiman
1980 Annika Ödman
1981 Lars-Göran Larsson
1982 Anders Green
1983 Monika Agnedal
1984 Tomas Esping
1985 Michael Gustavsson
1986 (VT) Nils Fredrik Lundberg
1986 (HT) Michael Standar
1987 (VT) Mats Edsgården
1987 (HT) Magnus Lindqvist
1988 (VT) Peter Halonen

1988 (HT) Fredrik Lilieblad
1989 (VT) Gunnar Telhammar
1989 (HT) Mikael Karlsson
1990 (VT) Patrick Svensson
1990 (HT) Magnus Nelsson
1991 (VT) Cecilia Bengtsson
1991 (HT) Peter Mårtensson
1992 (VT) Hans W Nathanaelson
1992 (HT) Ellinor Eke
1993 (VT) Niclas Ek
1993 (HT) Anders Gunnarsson
1994 (VT) Mikael Dahlin
1994 (HT) Charlotte Wahlquist
1995 Patrik Isberg
1996 Jacob Holm
1997 Rickard Kull
1998 Mattias Arenius
1999 Ann Brisfors
2000 Gustav Sandberg
2001 Viktoria Wallin
2002 Elin Hedberg (Thorson)
2003 Per Hallgren
2004 Johan Clason
2005 Erik Ekström
2006 Elina Jonsson
2007 Alexandra D Stark
2008 Carl-Johan Bergquist
2009 Tomas Torfgård
2010 Per Delden
2011 Simon Berg
2012 Carl Johan Hallerström
2013 Gustaf Moberg
2014 Jonas Sennerstig
2015 Fredrik Grotte
2016 Gabriella Nadjafi
2017 Carl Lundberg
2018 Julia Carlén
2019 Malin Rickle
2020 Diego Niño Cortés
2021 Marta Celina Brejwo

* LISTAN ÄR OFULLSTÄNDIG